THE

BLACK TIE

NO.8 / 2023

SVĚTLO

FRIEDRICH WILHELM RAIFFEISEN
Banking Since 1886

ZDENĚK FRÁNEK
ARCHITEKT A PEDAGOG, DRŽITEL
OCENĚNÍ ARCHITEKT ROKU 2020

JSME TVŮRCI EXKLUZIVNÍCH SLUŽEB PRO BUDOUCNOST VAŠEHO MAJETKU

Neprodáváme bankovní služby, o váš majetek se staráme s ohledem na vaše individuální potřeby. Naši privátní bankéři se dokonale seznámí s vaší situací a poměry a následně pro vás navrhnou unikátní řešení, jak udržet a rozvíjet hodnotu vašeho majetku tak, aby prosperoval i generacím po vás.

www.fwr.cz | Vstupte do světa FWR Wealth Management.

THE
BLACK TIE

MAGAZÍN PRIVÁTNÍHO BANKOVNICTVÍ FRIEDRICH WILHELM RAIFFEISEN

MADE BY
Premium Media Group a.s.
Na Florenci 1332/23, 110 00 Praha 1
CEO
Štěpán Dlouhý
stepan.dlouhy@premiummediagroup.cz
PUBLISHER
Matej Šišolák
matej.sisolak@premiummediagroup.cz
EDITOR-IN-CHIEF
Barbora Slavíková Literová
barbora.literova@premiummediagroup.cz
HEAD OF SALES
Božena Hlaváčová
bozena.hlavacova@premiummediagroup.cz
ART DIRECTOR
ArtContent Studio
CONTRIBUTORS
Adéla Meinelt, Eliška Císařová, Jaroslav Petr, Josef Formánek, Lenka Komrsková, Lucie Drdová, Stella Steinerová, Radomír Dohnal
COVER
Getty Images
PROOFREADING
Helena Vokalová
PRODUCTION
Milan Novák

Raiffeisenbank
byla oceněna jako
Nejlepší banka roku 2022
a Klientsky nejpřívětivější.

Vážení čtenáři,

tématem letošního vydání Black Tie je element, bez něhož by nebylo života ani radosti z něj. Je jím SVĚTLO. Spolu s ohněm tvoří prvotní základ pro vše stvořené, zraku viditelné i skryté. Od svého vzniku prochází naše Země procesy změn, ve svém prvopočátku bývala ohnivou i sněhovou koulí. Dnes je domovem pro osm miliard lidí, z nichž každý denně utváří svůj jedinečný životní příběh.

Bez světla bychom žili v temnotě, fyzické i duševní. Jan Amos Komenský, který ve svém životě čelil mnoha těžkým zkouškám, kdy by bylo velmi jednoduché ztratit víru, o existenci světla nepochyboval. „Světlo má moc zahnat tmu, ne naopak. Kdekoli totiž vchází světlo, tam tma brzy buď řídne, nebo mizí. A naopak tma nemá sil, aby odstranila světlo," napsal ve svém díle.

Vedle lidského srdce je největším zdrojem světla Slunce, naše nejbližší hvězda a středobod Sluneční soustavy. Právě jeho nevyčerpatelná energie fascinuje vědce i snílky a pohání je k inovativním myšlenkám s cílem zmírnit dopady lidského konání na stav planety. Patří k nim také Bertrand Piccard, švýcarský psychiatr a vzduchoplavec, jenž nastartoval éru solárního létání. K nejskloňovanějším termínům dneška patří elektromobilita. Právě Švýcarsko je v tomto ohledu velmi progresivní zemí, a pokud se ho vydáte poznávat po speciální trase Grand Tour of Switzerland, vězte, že je první svého druhu vhodnou pro elektrická auta i motorky. Světlo je také zásadní aspekt, který musejí brát v potaz architekti ve svých návrzích. Le Corbusier, zakladatel funkcionalismu, jehož sedmnáct staveb figuruje na seznamu UNESCO, tvrdil, že „architektura je dovedná, přesná a skvělá hra objemů nahromaděných pod světlem". Jaká to tedy musí být pro architekty výzva, pokud při realizaci polárních stanic čelí extrémním klimatickým podmínkám panujícím na Antarktidě, kde vláda světla trvá jen půl roku.

Osmý červenec minulého roku byl pro lidskou populaci výjimečný. Toho dne, krátce po astronomickém poledni, svítilo slunce na 99 % populace. Dalo by se to nazvat nejsvětlejším okamžikem lidstva, kéž by měl přesah i mimo astronomické tabulky.

Světlo je klíčem ke všemu, co se na naší planetě i v nás samých odehrává. Světlo je radost z dobrého jídla, lahodného drinku, času stráveného s lidmi blízkými našemu srdci. Světlo je láska a naděje, která nám svítí na cestu jako maják v rozbouřeném moři.

Přeji vám, ať vám nikdy nezhasne, ať jsou časy jakékoliv.

Barbora Slavíková Literová
šéfredaktorka

Kouzlo severu

Romantický Sylt, nejsevernější německý ostrov, přitahuje svou syrovou krásou a je považován za jednu z nejstylovějších prázdninových destinací Německa. Kořeny tohoto renomé sahají do poloviny 19. století, kdy byl ostrov vyhlášený svým zdravým ovzduším a s rodícím se letoviskem se začaly budovat luxusní hotely. Sylt tak pravidelně navštěvovaly ikony své doby jako Marlene Dietrich či Thomas Mann. Ostrov byl také oblíbenou destinací bývalé německé kancléřky Angely Merkel. Zdejší krajina s dlouhými bělostnými plážemi, s loukami, na nichž se pasou ovce a krávy, s domečky pokrytými doškovými střechami a majáky lemujícími pobřeží ostrova je tak trochu jiným Německem, které stojí za objevení.

Copyright / Getty Images, Achim Thomae

12 / CONNOISSEUR
Ana Roš, revolucionářka slovinské kuchyně

20 / DESTINATION
Malta je souostrovím slunce a rytířů

30 / UNIQUE PLACE
Majáky jako strážci naděje i butikové hotely

38 / INTERVIEW
Stefan Neubauer o privátním bankovnictví

42 / CRAFTMANSHIP
Křišťálová krása opět září v Liberci

48 / ENGINE
Švédský elektrický kočár s ostřížím zrakem

54 / EXPERIENCE
Velký road trip po Švýcarsku

62 / SAVOIR FAIRE
Solární vize Bertranda Piccarda

70 / INTERVIEW
Petr Sýkora, spoluzakladatel nadace Dobrý anděl

78 / ANALÝZA
Dluhopisy ve znamení růstu

82 / DISCOVERY
Nejjemnější bohatství z jačí vlny

88 / SAVOIR VIVRE
Ikony koktejlového světa

96 / CZECH TIES
Signal festival je nejnavštěvovanější kulturní událostí Česka

104 / FENOMÉN
Život jede na sluneční pohon

116 / ARCHITEKTURA
High-tech na konci světa

126 / JOIE DE VIVRE
Pro zvířecí mazlíčky jen to nejlepší

132 / ART GENERATION
Olafur Eliasson balancuje mezi uměním a vědou

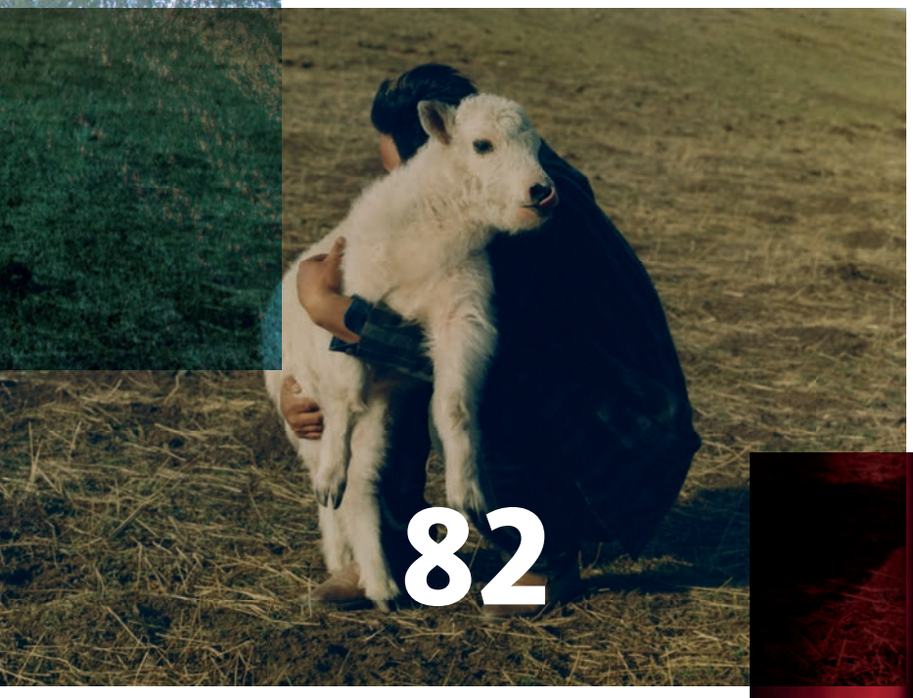

Nejočekávanější wellness resort v Česku

Pro dokonalou wellness i sportovní getaway už nebudete muset opouštět hranice Česka. V dubnu se totiž otevírá nový designový Resort Český les v srdci stejnojmenné chráněné krajinné oblasti. Udržitelná destinace vznikla rekonstrukcí někdejší prvorepublikové školy a původních vojenských kasáren. V areálu uprostřed panenských lesů tak bude k dispozici celkem 52 prostorných boutique studií a pokojů s designovými interiéry od studia Konceptual s přírodními materiály i tóny a extra fokusem na panoramatické výhledy do okolní krajiny. Wellness část resortu pozvedne sauna, pára, solná stěna a sofistikované masážní terapie. Prvotřídní gourmet pak přinese stylová restaurace Hvozd s šéfkuchařem Martinem Šilingem, kterého foodies mohou znát ze špičkových fine dining podniků V Zátiší nebo Kampa Park. Jeho menu čerpá z darů chodských lesů, vlastní bylinkové zahrádky a rybníka Železný nebo z poctivé produkce regionálních farmářů. V okolí Resortu Český les se nachází na 270 kilometrů cyklostezek a nespočet běžkařských i hikingových tras. Majitelé resortu plánují využít meditativního klidu okolních lesů také pro jógové víkendy.

Haute Couture péče o pleť

Exkluzivní francouzská pečující značka Biologique Recherche, která proslula svým přístupem zaměřeným na tzv. Skin Instant – tedy aktuální potřeby pleti, nabízí v BR Lounge Švihanka na pražských Vinohradech vrchol personalizované péče. Program Haute Couture začíná konzultací se specialistou, který provede hloubkovou dermatologickou a kosmetickou diagnózu pro identifikaci specifických problémů s pletí. Pro diagnostiku se mimo jiné využívá také speciální přístroj Skin Instant Lab. Nasbíraná data se poté odešlou do Francie, kde se každému klientovi na míru vytvoří osobní řada unikátních produktů, které sestávají ze dvou krémů, sedmi sér na obličej, krk a dekolt a jednoho očního séra. Luxusní balení produktů ponese na štítku iniciály klienta a obsahuje také osobní kartu s popisem užívání a seznamem ingrediencí. Součástí Haute Couture programu jsou i dvě devadesátiminutová ošetření v salonu Na Švihance. Po skončení programu se společně se specialisty z Biologique Recherche vyhodnotí, jak se pleť za měsíc zlepšila.

Mistrovství chce čas

Vladimír Bechyně

HB
BECHYNĚ
HODINÁŘSTVÍ

Beloved pro život v rovnováze

Vnitřní světlo je to nejcennější, co máme. Proudí v každé buňce těla a naviguje naši cestu jako vnitřní kompas, který se nemýlí. Jak ho probudit? Zastavte se na chvíli a udělejte si chvilku pro sebe. S autorskou značkou Holibe přichází obchod s přírodní kosmetikou a doplňky Beloved. Holibe je zkratkou pro holistic being, tedy život v rovnováze. Vaše tělo, mysl a duši posílí znovuplnitelné svíčky ze vzácných kamenů s esencemi z naturálních olejů a eticky vyráběné jógomatky pro váš vzácný me-time.

Beauty novinky od Dioru

Francouzská módní značka Dior neopomíjí ani beauty sféru a se začátkem roku přináší hned několik novinek. První z nich dodá dokonalý podklad už dobře známému make-upu Dior Forever. Peter Philips, kreativní ředitel beauty sekce designového brandu, upgradoval primer tak, aby vznikly dvě formule - hydratační Forever Glow Veil a matující Forever Velvet Veil. Primery určené pro různé typy pleti komplimentují make-up, který má rovněž variace na zmatnění či dodání lesku. Celý rituál uzavře další novinka, korektor Forever Skin Correct s 96 procenty přírodních ingrediencí. Elegantní skleněný design doplňuje celkem 30 odstínů, které jsou totožné s tóny make-upu. Vysoce krycí korektor s krémovou texturou vydrží až 24 hodin a odolá horku i vlhkosti. Složení s high-tech minerálními pigmenty zároveň hydratuje a revitalizuje pokožku.

Nová éra Gucci

Na konci minulého roku překvapila (nejen) módní svět novinka, že kreativní ředitel italské designové značky opouští svou pozici. Alessandro Michele odešel z Gucci loni v listopadu a od té doby se jen spekulovalo, kdo může oblíbeného návrháře nahradit. Michele se během působení u značky stal mistrem maximalistických kolekcí s hřejivým vlivem 70. a 80. let, které zapříčinily až čtyřnásobné zvýšení profitu. Společnost Kering, pod níž Gucci spadá, se však rozhodla vydat zcela jiným směrem a Alessandro značku opustil. Novou vlnu minimalismu už předeslala kolekce na pánském týdnu módy, kterou vytvořil in-house tým. Po měsících spekulací pak Kering oznámil, že novým kreativním ředitelem bude veřejnosti neznámý designér Sabato de Sarno. Návrhář, který přichází z kreativního týmu Valentino, předvede svou první kolekci na fashion weeku v září.

PURITY.
MINIMALISTICKÉ
LINIE, TRADIČNÍ
BARVY.
Moser
MOSER.COM
Mírná tolerance v barvách je odrazem ruční práce našich mistrů.

Český design a křišťál září i v kuchyni

Novinka od oblíbené české značky Eta, kuchyňský robot Gratus di Vetro, v sobě kombinuje hned dva elementy, v kterých Češi dominují – špičkový design a ten nejkvalitnější křišťál. „Dávalo nám smysl ukázat, že poctivé řemeslo a kvalitní design může patřit i do běžných domácností, nejen do galerií a butikových hotelů," vysvětluje Petr Res, generální ředitel Eta. Tradiční česká společnost proto ke spolupráci přizvala ty nejpovolanější ve svých oborech, renomovaného designéra a sklářského umělce Ronyho Plesla a technologicky progresivní sklárnu Bomma ze Světlé nad Sázavou. Vznikl tak estetikou i detaily špičkový ryze český výrobek, který svým milým vzhledem a technologickou vyspělostí osloví nejen milovníky gastronomie, ale i designu.

Šperk na vašem stole

Šikovné ruce, moserovský křišťál a drahý kov. Tyto tři elementy stvořily kolekci, která nese příznačné jméno Šperk. Kroužek z 24karátového zlata spojuje elegantní nožku a široký kalich zdobený hrankovým brusem. Promyšlený tvar každé sklenice nechá dokonale vyniknout chuť i aroma nápoje. Světelný efekt pak dodává mistrovský brus, v němž se odráží okolní svět. Kolekce Šperk je výjimečná nejen svým designem, ale také unikátními vlastnostmi, které posilují chuťový zážitek. Sklenice jsou navržené tak, aby se chuť otevřela a rozvinula. Kolekce nabízí jedenáct různých typů sklenic. Vždy je proto k dispozici ta správná na bílé i červené víno, prosecco, vodu, whiskey, likér nebo pivo.

Spojení legend

Propojení prémiového porcelánu, křišťálového skla a zlacení, které evokuje zlatý věk art nouveau z přelomu 19. a 20. století. Každý kousek z kolekce Signum navržený Giovannou Engelbert, ředitelkou značky Swarovski, a vyrobený mistry z Rosenthalu byl vytvořen tak, aby dokonale sloužil svému účelu a byl ukázkou mistrovství obou legendárních značek. Zároveň se jedná o poctu uměleckému slohu, jenž se celosvětově proslavil jako secese.

K PRODEJI NA WWW.VANGUARDPRAGUE.CZ

Promyšlenou rekonstrukcí vznikl v bývalé továrně na letecké přístroje jedinečný koncept loftů.
Těžko najdete v Česku druhý podobný projekt. 150 loftů, 150 příležitostí být sám sebou.
Projekt Vanguard nespoléhá pouze na vizi architektů a designérů. Vy sami se stanete tvůrcem.

VANGUARD
PRAGUE

Ana Roš

Revolucionářka slovinské kuchyně

TEXT / ADÉLA MEINELT
FOTO / ARCHIV ANY ROŠ, SUZAN GABRIJAN

Slovinská šéfkuchařka, jež stojí v čele podniku Hiša Franko, obhájila tři hvězdy Michelin Guide tři roky za sebou. Příběh Any Roš je oslňující nejen proto, že vybojovala Slovinsku prestižní místo na gastronomické mapě světa. Je inspirativní cestou ženy, která na počátku sotva dokázala uvařit vejce, ale svou nesmírnou odhodlaností a pílí dokázala coby samouk prorazit mezi většinovou mužskou kulinářskou elitu.

Takřka padesátiletá Ana v dětství stráveném v malém městě Nova Gorica v bývalé Jugoslávii nikdy nesnila o tom, stát se jednou z nejznámějších a nejúspěšnějších šéfkuchařek na světě. Narodila se cílevědomým rodičům, kteří ji vedli pevnou rukou. Od mala tvrdě trénovala, aby se už ve věku sedmi let mohla přidat k národnímu lyžařskému týmu Jugoslávie, za který závodila dalších deset let. Její ambiciózní kariéru ve sportu následovala studia mezinárodních vztahů na univerzitě v severovýchodní Itálii s cílem zastávat vysoké posty na poli světové diplomacie. Přestože je její celoživotní vášní cestování a poznávání různých koutů světa, svět gastronomie z pozice insidera by ji patrně minul, nebýt osudového setkání s jejím partnerem Valterem Kramarem.

Nepředvídatelné cesty osudu

Spolu s mužem, za něhož se později provdala a s nímž založila rodinu, nejprve cestovali a poznávali nejrůznější zahraniční kuchyně. Životní rozhodnutí odmítnout prestižní diplomatické místo v Bruselu pro Anu přišlo ve chvíli, kdy se Kramarův otec rozhodl předat otěže svého podniku Hiša Franko svému synovi. Zatímco Valter zaujal post sommeliera, Ana se k nelibosti rodičů postavila do kuchyně, v níž prvních pět let bojovala o každý sebemenší úspěch. Sama přiznává, že to byly roky, kdy svými chybami zaplatila odlivem mnohých stálých hostů. Hodiny a hodiny strávené studiem kuchařek, učením se od zkušených šéfkuchařů a experimentováním s tradičními recepty údolí Soča nakonec přinesly své ovoce. Tvrdým drilem Roš získala sebevědomí a sebejistotu a o její kulinářský jazyk začal být zájem. V roce 2011 účinkovala v dokumentu francouzsko-německé televize, o rok později se zúčastnila jako jediná žena události Cook It Raw po boku Reného Redzepiho, Alexe Ataly nebo Daniela Pattersona. Do širokého povědomí anglofonního světa ji katapultovalo účinkování ve veleúspěšné sérii Chef`s Table z produkce Netflixu z roku 2016. Rezervace začaly nabírat na obrátkách a hlad po slovinské kuchyni v hyper-přírodním podání Roš byl mezi gastronomy neukojitelný. V roce 2017 získala ocenění nejlepší šéfkuchařka v prestižním žebříčku World`s Best 50 Restaurants.

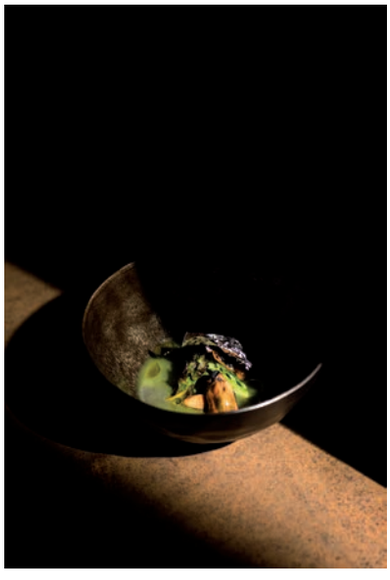

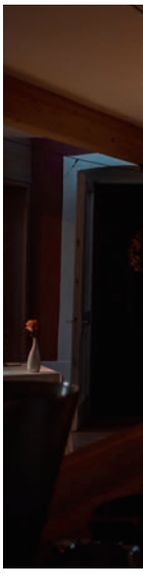

Ana Roš servíruje ve svém podniku především odraz všudypřítomné a mnohdy netknuté přírody unikátního regionu slovinského Kobaridu.

Průvodkyně po údolí Soča

Ana Roš servíruje ve svém podniku především odraz všudypřítomné a mnohdy netknuté přírody unikátního regionu slovinského Kobaridu, jenž leží necelých deset kilometrů od hranice s Itálií. Terroir majestátního vápencového pohoří Julských Alp spolu s Tolminskými koryty průzračných tyrkysových vod řeky Soča ústících až do Jaderského moře definuje místní kuchyni, která vzhledem k tamní tradici stojí na pastevectví, sýrech a mase. Mezi speciality Aniných chodů patří například tolminský sýr z farem v nadmořské výšce 2000 metrů nebo vzácný endemický pstruh mramorový z řeky Soči. Hiša Franko je neoddělitelně spjatá s lokálností a sezonností, úspěch má i díky osobním kontaktům s místními dodavateli a farmáři, kteří se svým řemeslem zaobírají po generace. Pro Roš je prvořadá krása syrovosti, hold geniu loci a prvek překvapení, v chodech nechává rozehrávat kontrasty teplot, struktur a chutí. A skutečnost, že si dává záležet na vysoké technické úrovni provedení receptů, rozhodně neznamená stagnaci. Jak sama poznamenává, největší kritikou, jaké se jí od hosta může dostat, je, že ho její jídlo nudilo. Srdce gastronomického světa si získala pokrmy, jako byly květákové ravioly s kozími játry ve vývaru s černým lanýžem. Na rozpohybování chuťových buněk hostů podává na úvod máslo s delikátním chlebem fermentovaným pomocí jablečných slupek.

Ke specialitám patří tolminský sýr z farem v nadmořské výšce 2000 metrů nebo vzácný endemický pstruh mramorový z řeky Soči.

Stále vpřed

Přes veškerý světový úspěch Ana Roš zvládá dodávat kuchařskému řemeslu i sociální rozměr a zodpovědnost. V Miláně vařila po boku Massima Bottury v Reffetorio Ambrosiano soup kitchen v rámci iniciativy potravinové pomoci potřebným Food For Soul, v Indii působila pak ve spolupráci Creative Services Support Group, jež se zaměřuje na podporu, vzdělávání a zaměstnávání znevýhodněných žen a dívek. Její podnik, ostatně jako její životní cesta, je v neustálém vývoji. V loňském roce se se svým podnikem umístila na 21. příčce World`s Best 50 Restaurants, v témže roce získala navíc sedmé místo Best Chef Awards, a to jako jediná žena v první desítce. Její ambice neustávají ani po nucené covidové pauze, kdy představila nové menu explodující barvami a čerstvými surovinami. Nadto se rozhodla pro expanzi a v hlavním městě Lublani otevřela v říjnu minulého roku řemeslnou pekárnu Ana, která je silně provázána s příběhem restaurace Hiša Franko. Kvalitní ingredience jsou i v tomto případě téměř výhradně slovinského původu a pocházejí od lokálních dodavatelů.

Female Power

Haute Cuisine je nejvyšším patrem gastronomie, vesmírem, jemuž dominuje mužská energie. Ženy se na toto kolbiště s neúprosnými pravidly hry příliš nehrnou. Úsilí obstát mezi nejzkušenějšími matadory a neustálý tlak na výkon a inovaci ale některé ženy přijaly jako životní výzvu. Ana Roš tak není jedinou ženskou kometou, která dokázala na poli vysoké gastronomie zazářit.

Dominique Crenn, jediná Američanka se třemi hvězdami

Navzdory pohnutému osudu adoptovaného dítěte se dokázala vypracovat a jako jediná žena ve Spojených státech získala tři michelinské hvězdy. Od 80. let působí v Kalifornii, kde v roce 2011 otevřela v San Francisku Atelier Crenn a svůj přístup nazývá poetickou kulinařinou. Svou první hvězdu získala osmapadesátiletá francouzská šéfkuchařka v roce 2009, plný počet tří hvězd jí trvalo získat necelých deset let.

Clare Smyth, první Britka, jež vedla restauraci Gordona Ramseyho

Severoirská šéfkuchařka se svou restaurací Core by Clare Smyth drží tři michelinské hvězdy, které získala čtyři roky po otevření. Čtyřiačtyřicetiletá Clare odešla už v 16 letech ze školy, aby studovala catering na Highbury College v Hampshire. Mezi lety 2012 až 2016 vedla restauraci Gordona Ramseyho a stala se první Britkou, která stála v čele restaurace oceněné třemi michelinskými hvězdami. Rok poté si otevřela vlastní podnik nazvaný Core a po získání ocenění Michelin Guide otevřela Oncore, svou první mezinárodní restauraci v Sydney.

Foto: Getty Images

The
Silversmiths
Shop

Malta, souostroví rytířů

PŘIPRAVILA / BARBORA SLAVÍKOVÁ LITEROVÁ
FOTO / MALTA TOURISM AUTHORITY

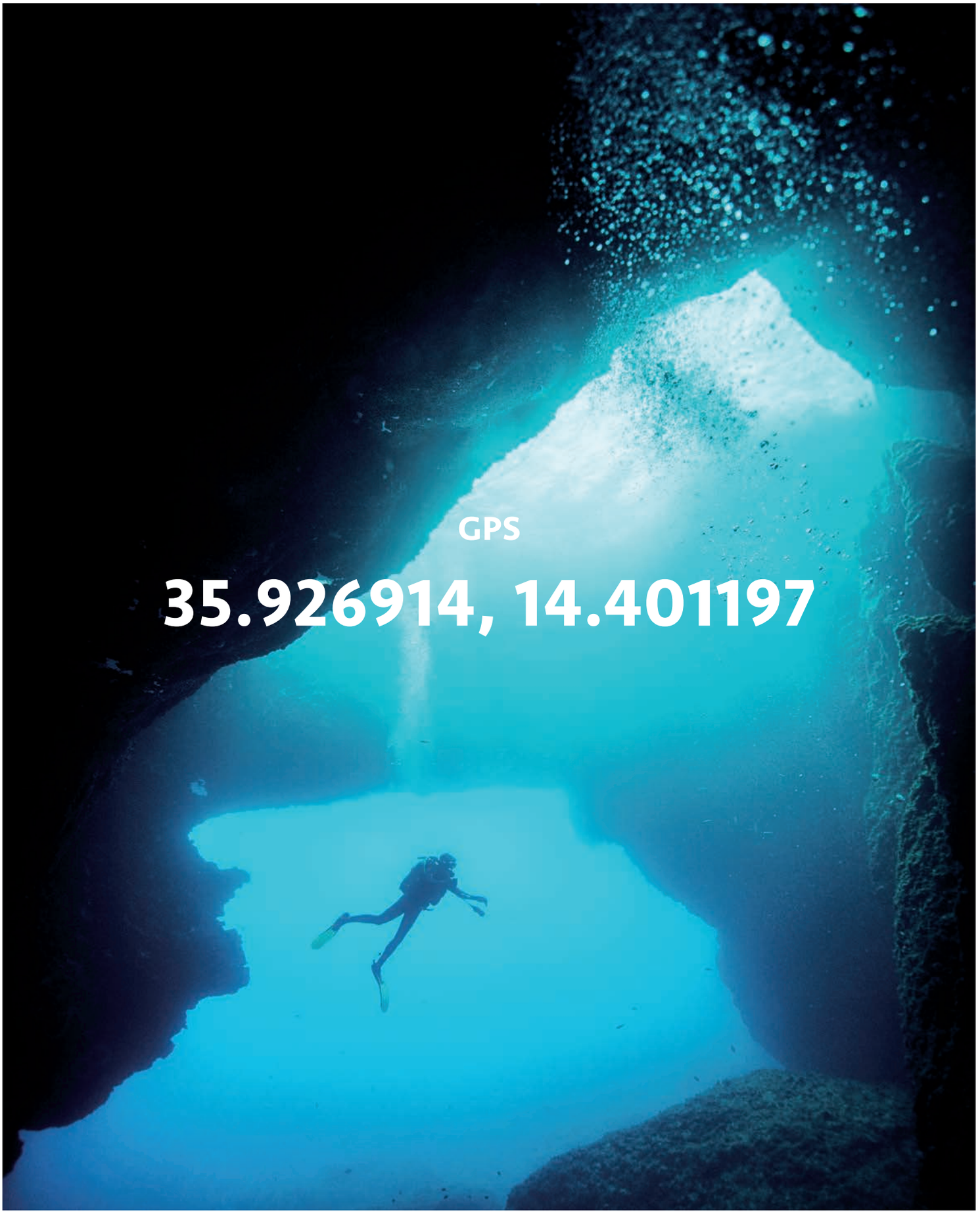
GPS
35.926914, 14.401197

Slunce ukazuje Středomoří svou štědrou náruč. Obzvlášť dopřává Maltě, magickému souostroví, kde během roku prosvítí nejvíce hodin v celé Evropě. Nejčistší moře ve Středomoří láká k jejím plážím a objevování podmořského světa. Sedm tisíc let historie ovlivněné různými civilizacemi se otisklo nejen do její podoby, ale také kultury včetně gastronomie. Malta je mekkou filmařů a novou destinací pro foodie nadšence.

Hlavní tepnou ostrovní země, která je rozlohou nejmenší z členských států Evropské unie, je Valletta. Čtenáři Condé Nast Traveler ji v prestižní mezinárodní soutěži ocenili jako páté Nejlepší malé velkoměsto světa. Byla prvním evropským městem, jehož ulice byly navrženy pravoúhle jako na newyorském Manhattanu, zabloudit se tu dá jen těžko. Své jméno dostala podle velmistra řádu maltézských rytířů Jeana Parisota de La Vallette, jenž si vysnil město, jehož opevnění nebude mít v tehdejším křesťanském světě obdoby. Obavy o bezpečnost souvisely s rokem 1565, kdy Malta čelila nájezdu osmanské armády, který skončil nečekaným tureckým fiaskem. Po této zkušenosti byla Valletta navržena jako nedobytná pevnost, která pozdějším vlivem baroka ještě zkrásněla. Její tvář formovali také Francouzi a Britové. Největší v metropoli je Velmistrův palác, kde dnes sídlí prezident republiky. Část paláce slouží jako muzeum. K vidění je například kolekce historických zbraní patřící k nejvzácnějšímu evropskému dědictví. Do historických kulis Malty usadili tvůrci kultovního seriálu Hra o trůny fiktivní kontinent označovaný jako Západozemí.

Svatostánek rytířů

Osud Malty je nerozlučně spjat s jejím rytířským řádem. Jeho velikost a význam jsou otištěny především do katedrály sv. Jana ve Vallettě. Zvenčí nepůsobí nijak honosně, o to větší moment překvapení nastává, když vkročíte dovnitř. Oslepí vás zlatá záře barokní výzdoby, patřící k tomu nejlepšímu, co lze v Evropě z tohoto období vidět. Stavbu nařídil v roce 1572 velmistr řádu Jean de la Cassière a hotova byla za pouhých pět let. Kalábrijský malíř Mattia Preti poté vdechl sakrálnímu prostoru duši. Při pohledu na bohatou, ve zlatě provedenou výzdobu a mramorové podlahy je zjevné, že rytířská zakázka počítala se štědrým rozpočtem. Katedrála ale ve skutečnosti není katedrálou, byť nese její atributy. Velmistr maltézského řádu podléhal pouze papeži – k nelibosti maltských biskupů, a ti zůstali věrni ‚pravé' katedrále v Mdině, původní metropoli ostrova. Nic to ale nemění na faktu, že katedrála sv. Jana (St. John´s Co-Cathedral) patří k hlavním atrakcím Malty.

Jako v románu Dana Browna

Mám štěstí, nacházím se tu v době, kdy je zde turistů poskrovnu, a mohu si impozantnost katedrály vychutnávat takřka soukromě. Při pohledu na množství skrytých symbolů si připadám jako postava z románu Dana Browna pátrající po zašifrovaných tajemstvích náboženských řádů. Kráčím po bohatě zdobené podlaze složené z náhrobků oslavujících nejvýznamnější z maltézských rytířů. Všudypřítomný je osmihrotý kříž, který je symbolem nejen maltézského řádu, ale i Malty jako takové. Je znakem křesťanského bojovníka a osmi ctností, k nimž se má jeho život upínat: žít v pravdě, mít víru, vyvarovat se hříchu, být pokorný, milovat spravedlnost, být milosrdný, dobrosrdečný a přetrpět útrapy. Vcházím do oratoria, prostoru, jenž původně sloužil k modlitbám a rozjímání řádových noviců. Dominuje mu největší z Caravaggiových obrazů, Stětí Jana Křtitele, považovaný za jedno z nejvýznamnějších děl 17. století. Cynthia de Giorgio, která mnoho let zastávala post kurátorky katedrály, se nechala slyšet, že tato monumentální malba se nikdy neokouká, protože vytváří dojem, že se brutální scéna právě odehrává před vašima očima.

Génius světla a stínu

Caravaggio, vlastním jménem Michelangelo Merisi, byl komplikovný génius. Na Maltě strávil pouhých patnáct měsíců, ale stihl toho prožít tolik, na co by běžným smrtelníkům jeden život nestačil. Na ostrov dorazil roku 1607 na pozvání francouzského šlechtice a velmistra Alofa de Wignacourta, jehož ambicí bylo pozvednout prestiž řádu, a to i prostřednictvím umění. Nad Caravaggiem, jenž byl v Římě odsouzen k trestu smrti kvůli zabití milence kurtizány, jež mu stála modelem, držel ochrannou ruku a učinil ho rytířem. Na oplátku Caravaggio nechal na Maltě rozeznít svůj talent v plné síle. Namaloval zde několik stěžejních obrazů své kariéry včetně obrazu sv. Jeronýma, který je také možné v katedrále vidět. Caravaggio vynikal kompozicí a realismem. Opustil stylizaci a předlohu pro biblické světce hledal v nejhorších putykách Říma. Geniálně pracoval s technikou chiaroscuro – světlem a stíny, které dodávaly jeho obrazům živost a odlišovaly je od ostatních děl své doby.

Záhadný útěk

Zasloužil se také o rozvoj tenebrismu, uměleckého stylu postaveném na prudkém střídání světla a stínu. Dramatičnost, ryzost a syrovost nanesená štětcem na plátno jako by čerpala ze samotného autorova bytí. Caravaggio neuměl vést společensky přijatelný život a jeho dny na Maltě zalité sluncem neměly dlouhého trvání. Poté, co při potyčce ve Vallettě zranil rytíře, byl vypovězen z řádu a uvržen do obávaného žaláře v pevnosti St. Angelo. Zde se mu povedl další majstrštyk, dokázal uprchnout. Na laně překonal hradby a z ostrova střeženého nejzdatnějšími bojovníky Evropy se lodí dostal na Sicílii. Je jasné, že někdo musel Caravaggiovi pomáhat, ani jeho životopisci ale nedokázali rozkrýt, jak a s kým útěk naplánoval. O čem ale není pochyb, je, že Caravaggio nechal na Maltě umělecký odkaz nevyčíslitelné

O Vallettě se říká, že je nejmenším městem s největší koncentrací památek na světě.

hodnoty včetně jediného obrazu, který kdy signoval. Když přistoupíte k obrazu Stětí Jana Křtitele blíže, najdete malířův podpis v kaluži krve vytékající z odříznuté hlavy mučedníka Jana.

Pro historiky i foodies

O Vallettě se říká, že je s necelými sedmi tisíci obyvateli nejmenším městem s největší koncentrací památek na světě. Je maličkou metropolí zapsanou na seznamu UNESCO a i v jejím případě platí, co je malé, to je hezké. Dobrý způsob poznávání města je nasednout do dghajsy, tradičního vodního taxi, a podívat se na mocné hradby Valletty tak, jako dřívější nájezdníci. Neuzavřela se ale ve své minulosti, je také živým městem otevřeným současným trendům. To je patrné při pohledu na architektonicky smělou budovu maltského parlamentu z dílny italského architekta Renza Piana. Ve městě působí inovativní šéfkuchaři, v zapadlých uličkách najdeme trendy bary a kavárny, noční život divoce tepe.

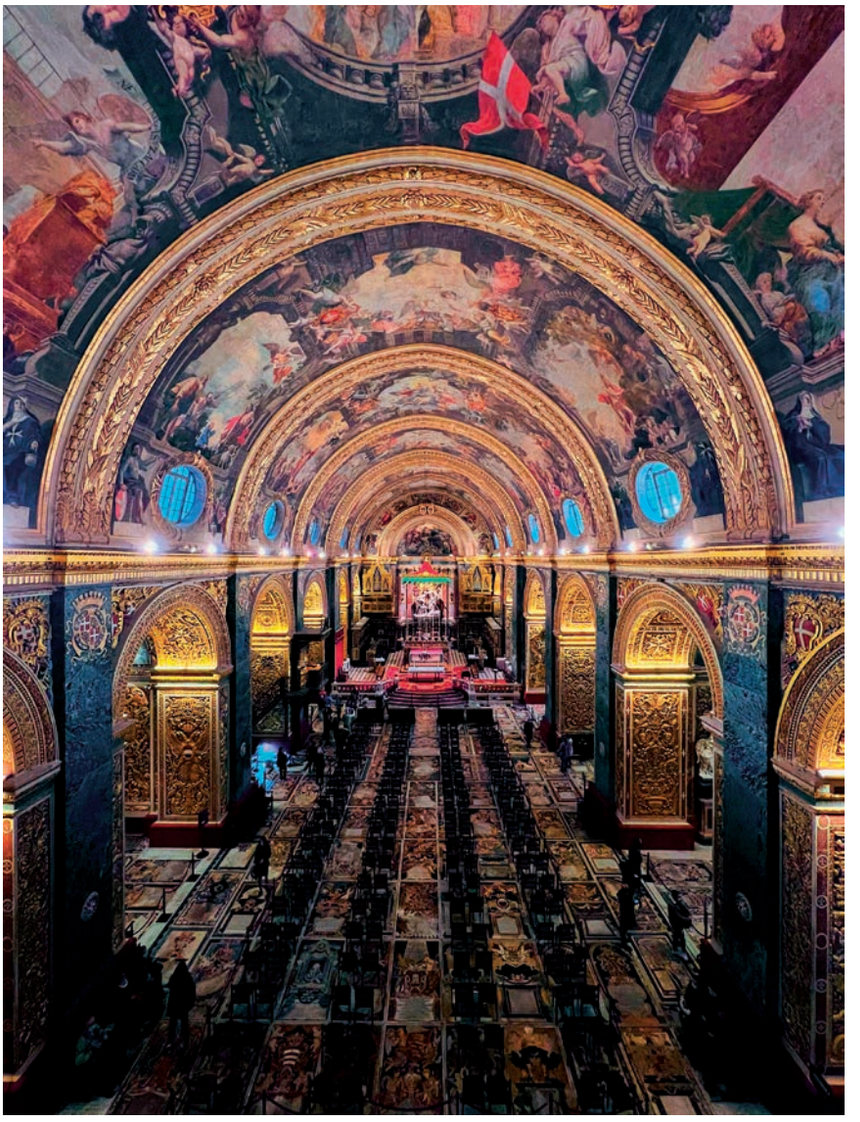

Caravaggio, mistr světla a stínu, nechal na Maltě rozeznít svůj talent v plné síle.

Michelinské hvězdy

Gastronomie je na Maltě velké téma a každým rokem přibývá podniků oceněných michelinskou hvězdou. „Maltská gastronomická scéna má talenty, které si zaslouží, aby je foodies z celého světa objevili. Svou polohou uprostřed Středomoří je Malta atraktivní kulturní destinací s unikátní kuchyní, která krásně kombinuje evropské vlivy a místní tradice," prohlásil Gwendal Poullennec, mezinárodní ředitel průvodců Michelin. Třetí michelinská edice pro Maltu zahrnuje výběr třiceti restaurací včetně pěti s michelinskou hvězdou a čtyř s oceněním Bib Gourmand. Restaurace, které si udržely svou hvězdu, jsou tyto: Under Grain (Valletta), Noni (Valletta), ION – The Harbour (Valletta), De Mondion (Mdina) a Bahia (Balzan). Ke třem stávajícím restauracím ve výběru Bib Gourmand se přidala restaurace Grain Street

(Valletta), pocházející ze stejné stáje jako michelinská Under Grain. Tři další oceněné restaurace Bib Gourmand jsou: Terrone (Birgu), Rubino (Valletta) a Commando (Melliena) a další podniky jsou v hledáčku michelinských inspektorů. Z Malty se tak stala gastronomická kometa, kam míří foodies z celého světa.

Beach time

Malta sice má skalnaté pobřeží, ale i tak se zde najdou pěkné pláže. Pláž v zátoce Mellieha Bay, místními často označovaná jako Ghadira Bay, je nejdelší písečnou pláží na Maltě. Na západě ostrova se nachází oblíbená Golden Bay, nejjemnější písek je na pláži Pretty Bay. Malta má nejčistší vodu v celém Středomoří. Bohatý podmořský život, jeskyně a vraky z druhé světové války lákají potápěče. Příjemné středomořské klima Malty využívají v průběhu zimních a jarních měsíců pro svá přípravná soustředění také přední evropské fotbalové kluby. Už několik let se tu v lednu koná mezinárodní fotbalový turnaj s názvem Tipsport Malta Cup, který pravidelně láká pozornost fotbalových fanoušků nejen z České republiky. Malta ale není jen ostrov Malta, k dalším obydleným ostrovům patří Gozo a Comino.

Zelený bratr

Gozo je oproti Maltě zelenější a čas tu odbíjí pomaleji. Stačí nasednout na trajekt, který vás za dvacet minut převeze na gozitánskou pevninu. Všechny cesty na ostrově vedou do Victorie, jejího hlavního města pojmenovaného na počest anglické královny Victorie k jejímu 60. výročí nastoupení na trůn. Až do roku 1897 neslo jméno Rabat a Gozitáncům je toto pojmenování stále bližší. Srdcem města je monumentální středověká citadela, ostrované se od nepaměti museli bránit nájezdům barbarů a pevnost jim nabízela bezpečný úkryt. Po velkém obléhání Malty se maltézští rytíři rozhodli zlepšit opevnění citadely, až do roku 1637 platil zákon, že Gozitánci musejí nocovat za jejími hradbami. Když nastaly klidnější časy, troufli si ostrované i na život mimo svou pevnost, a tak se začal rodit život v městečku Rabat. Na pohlednicích se objevuje motiv zlatavě písčité zátoky Ir-Ramla il-Hamra (v maltštině červená pláž). Podle Homéra zde ztroskotala loď ithackého krále Odyssea, když se vracel z Troji. Na Gozu se zachovaly kamenné stavby starší než egyptské pyramidy. Svatyně Ggantija (Věž obrů) pamatuje ještě více než Stonehenge, je o 1500 let starší. Nejmenší obydlený ostrov maltského souostroví se jmenuje Comino, na rozloze tří kilometrů čtverečních žijí pouze tři lidé. Stojí zde hotel, který je v provozu pouze v létě. Není tu nic než ticho, klid, krásná příroda a vzduch prosycený vůní divokého tymiánu.

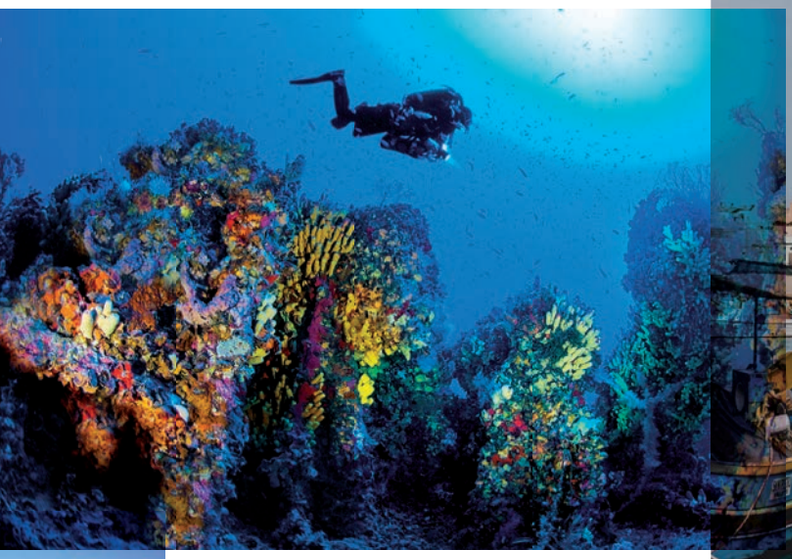

Maltská republika má půl milionu obyvatel. Leží 80 km jižně od Itálie a 284 km východně od Tuniska. Rozloha 316 kilometrů čtverečních z ní činí 10. nejmenší zemi světa a 4. nejhustěji zalidněnou. Strategická poloha ve Středozemním moři ovlivnila historii Malty trvající 7000 let. Každý den strávený na Maltě je příslibem 5 hodin slunečného počasí. Nejteplejším měsícem je červenec, kdy během měsíce prosvítí 370 hodin, v prosinci je to 159 hodin. Za celý rok slunce hřeje 3000 hodin. Teploty v zimě se pohybují okolo příjemných 20 °C, což z Malty dělá celoroční turistickou destinaci. A Lonely Planet ocenil Maltu jako Top destinaci odpočinku pro rok 2023.

Strážci naděje

Na špičce Bretaně najdete v kraji Finistère majáky utvářející zdejší krajinu. Strážci z majáku Jument vyprávěli, že často cítili, jak se maják hýbe pod náporem vln. Majáky řadili do tří kategorií podle tvrdosti pracovních podmínek. Peklo byly majáky v moři, očistec majáky na ostrovech a ráj majáky na pevnině.

TEXT / ELIŠKA CÍSAŘOVÁ
FOTO / GETTY IMAGES, FLOATEL

Stojí tu od nepaměti. Září na hraně dvou světů. Tříští se o ně vlny moří a oceánů. Ční na rozeklaných skaliskách, samy uprostřed ničeho, světla v temnotách. Staly se starověkým divem i symbolem záchrany pro ty, kteří na své cestě zbloudili. Opuštěni v těch nejnehostinnějších končinách světa dávají naději. Co můžete ztratit víc než život v rozbouřených vlnách? Naději ve světlo záchrany! Majáky ji už po tisíciletí přinášejí a některé z nich se proměnily v butikové hotely. V nich si můžete nanečisto vyzkoušet, jaké to je, být strážcem majáku.

Faro Cumplida, ostrov La Palma, Španělsko

Sto padesát let starý maják Faro Cumplida je po rozsáhlé renovaci patrně nejromantičtějším majákem v celém Španělsku. Nachází se na kanárském ostrově La Palma, který má přezdívku krásný či zelený. Obojí je pravda. Příjemné klima, kdy teploty v zimě nepadají pod 20 °C a v létě se pohybují okolo 26 °C, z něj činí ideální turistickou destinaci po celý rok. La Isla Bonita je navíc biosférickou rezervací UNESCO protkanou sítí turistických a cyklistických stezek.

Tim Wittenbecher a Marc Nagel ze společnosti Floatel jsou nadšenci do všeho, co souvisí s majáky. Svým entuziasmem nakazili šest investorů s cílem otevřít v Evropě několik originálních míst, kde romantika nutně dopadne na každého. V roce 2019 se z letitého majáku Faro Cumplida stal butikový hotel, a jeho hosté tak mohou okusit, jaké to je, být strážcem majáku. Na rozdíl od něj se tu ale budou mít opravdu jako v bavlnce. Vybrat si mohou mezi Farero Suite se dvěma koupelnami, dvěma ložnicemi, krbem a prostornou terasou či Atlantic Suite s fantastickými výhledy na moře. Podobně je na tom La Palma Suite, jako stvořená pro líbánky. Variantou je zamluvit si maják, jenž pohodlně pojme osm lidí, rovnou celý.

Při pohledu z 34 metrů vysoké věže pochopíte, co fascinovalo generace strážců, kteří tu stáli před vámi.

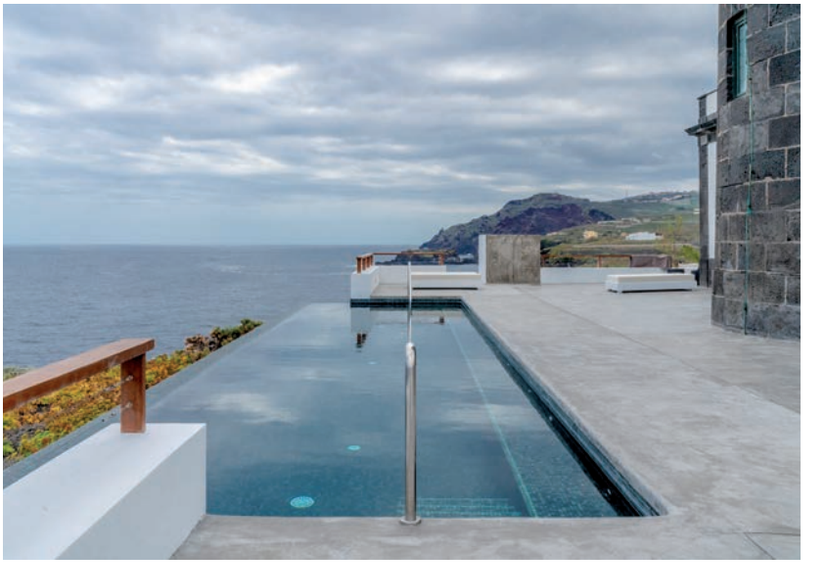

Ráno dostanete snídaňový košíček, v majáku máte k dispozici i kuchyň, kdybyste se o svoje chuťové buňky chtěli postarat sami. Můžete si ale objednat i večeři při svíčkách, kterou vám doručí některá z okolních restaurací. Právě nad majákem se nacházejí ty nejvyhlášenější na celém ostrově. Třešničkou na dortu je infinity pool. Bazén naplněný slanou vodou, z něhož si můžete vychutnávat nerušené výhledy na nekonečnou modř oceánu a naslouchat burácení vln, má meditační účinky. Ten samý pocit můžete mít při pohledu z 34 metrů vysoké věže, tady pochopíte, co fascinovalo generace strážců, kteří tu stáli před vámi. Na místě, kde se setkává divokost přírody s civilizací.

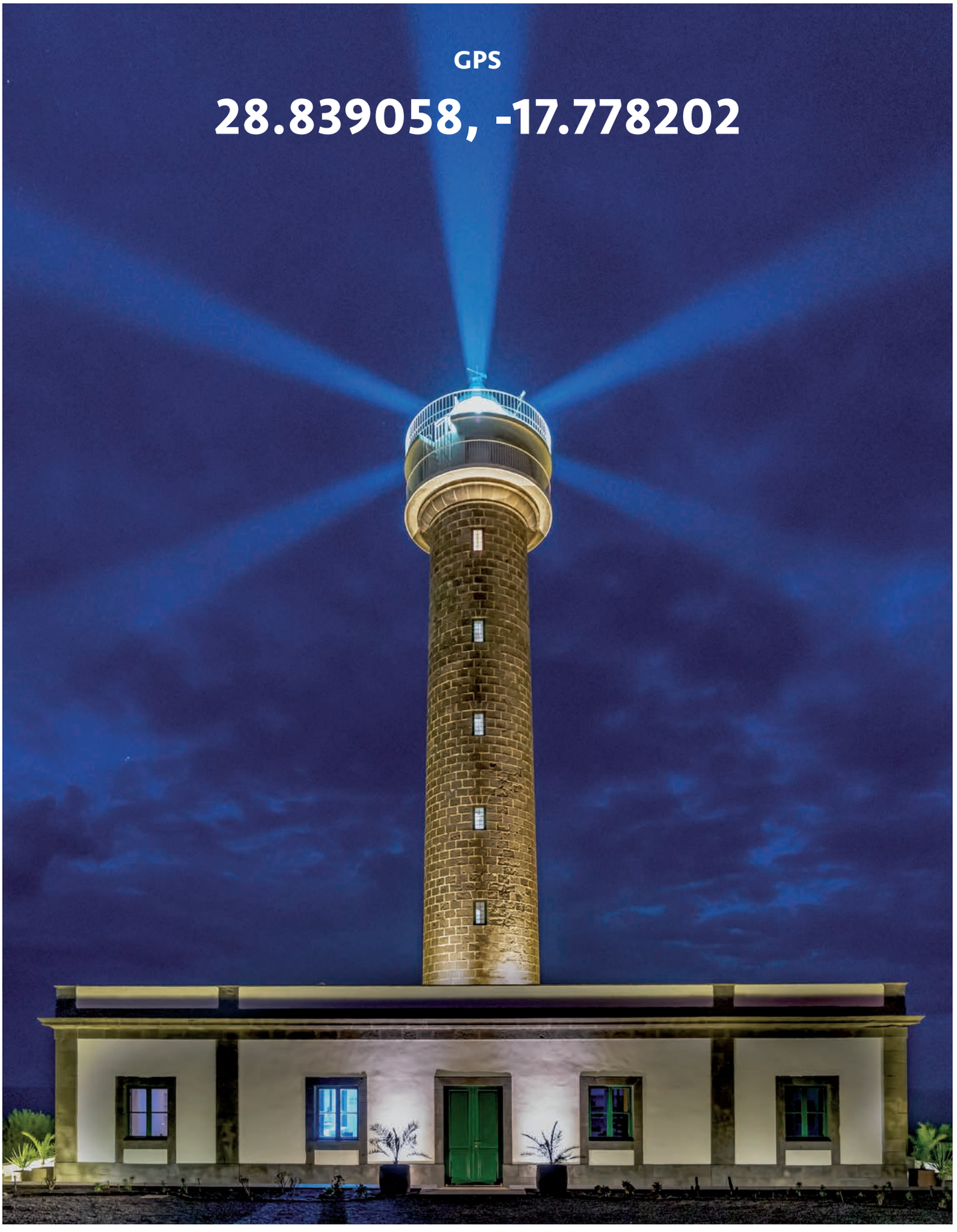
GPS
28.839058, -17.778202

GPS
54.733884, 8.706910

Maják vám nenabídne room service, zato máte absolutní soukromí a pohodlí vám taky chybět nebude.

Dagebüll, Německo

Okno do Severního moře, tak se přezdívá dovolenkovému letovisku Dagebüll. Zdejší maják vypínající se nad poli svou velikostí neuchvátí. Měří pouhých 12,5 metru, ale na kráse mu to neubírá. Byl postaven v roce 1929 z mědi a cihel, aby naváděl lodě ze Severního moře do dagebüllského přístavu, svou úlohu přestal plnit poté, co bylo zprovozněno světlo u přístavu. Jako kůl v plotě ale nezůstal. Je to další do sbírky úžasných skrytých míst sloužících jako komfortní hotel. V tomto případě je to ale romantika pouze pro dvě osoby, protože maják je přece jen malý. Bohatě to ale vynahradí svými panoramaty, kdy přes zelené louky, na nichž se pasou ovce, pozorujete hladinu Waddenského moře. Maják vám nenabídne room service, zato máte absolutní soukromí a pohodlí vám taky chybět nebude. Maják je stylově vybaven, součástí designové koupelny je i vířivka a v luxusní posteli potažené kvalitní kůží se spí jedna báseň. Kromě plážování a vodních sportů můžete vyrazit i na atraktivní výlety, trajekt vás odveze na Severofríské ostrovy Amrum a Föhr nebo se lodí dostanete na souostroví Helgoland. Z Dagebüllu k dánské hranici je to jen dvacet kilometrů. Až budete jako novodobí strážci majáku pozorovat skrz velká panoramatická okna krásu tohoto místa, je jisté, že se odsud vrátíte jako znovuzrození.

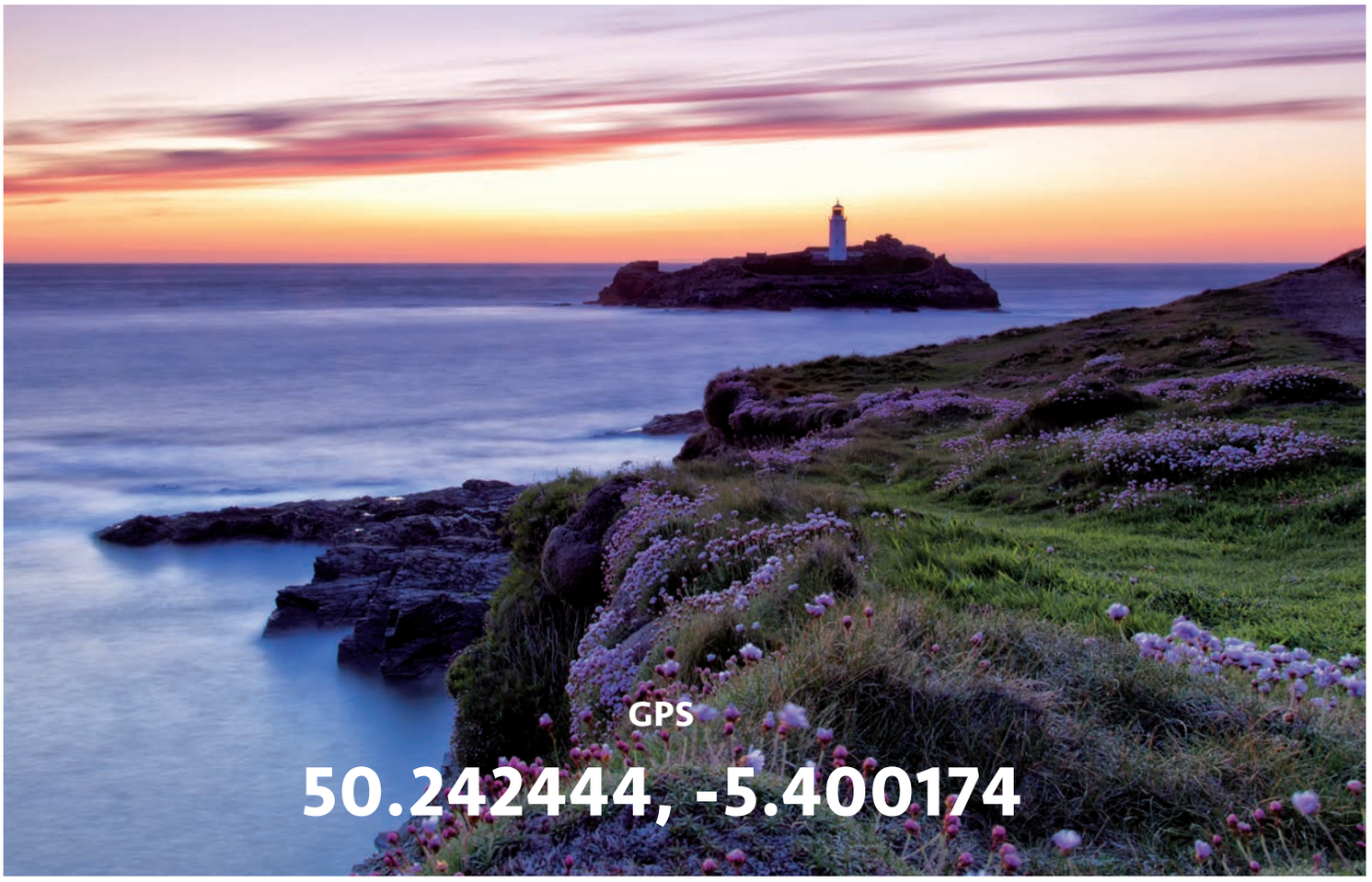

Godrevy, Velká Británie

V roce 2011 byla vydražena návštěvní kniha majáku Godrevy v hrabství Cornwall za úctyhodných 10 250 liber. Částka dvojnásobně přesáhla vyvolávací cenu, a to z jediného důvodu. Kvůli dětskému podpisu. Desetiletá Virginia Woolfová tu dvanáctého září roku 1892 zanechala svůj autogram, když v Cornwallu, na nejzápadnějším poloostrově Anglie, trávila prázdniny. V té době ještě nikdo netušil, že se z této dívenky stane nejvýznamnější představitelka anglického modernismu, která se svým životem a dílem bude vymezovat vůči viktoriánskému pokrytectví. V roce 1927 vydala román K majáku, jenž se brzy zařadil mezi vrcholná díla anglické literatury. Roku 2005 jej magazín Time zařadil mezi sto nejlepších anglicky napsaných románů od roku 1923. Přestože Woolfová děj románu usadila na skotský ostrov Skye v souostroví Hebridy, podobnost s majákem Godrevy a jeho okolím je více než zřejmá.

Cornwall je historicky keltským územím, důkazem toho je zachovalý jazyk známý jako kornština. Godrevy je kornšský výraz pro chaloupky či malá hospodářství, která se kdysi táhla výběžkem až na ostrov. V roce 1622 si přírodovědec John Ray poznamenal: „Godrevy není nic než skála, kde se podle ročního období usazují velká hejna ptáků." Zrádné jsou ovšem útesy, které ho obklopují, poeticky nazývané Devět panen.

Mnoho lodí si na nich vylámalo zuby včetně té, která v roce 1649 převážela osobní předměty krále Karla I. K velkému neštěstí došlo 30. listopadu roku 1854, kdy zde ztroskotal železný parník Nile a všichni pasažéři zahynuli. Volání po nutnosti majáku bylo stále hlasitější. Postaven byl o čtyři roky později. Dosahoval výšky dvaceti šesti metrů a náleželo k němu i zázemí pro strážce. Později došlo k modernizaci majáku a jejich služeb už nebylo třeba. Maják se začal napájet solární energií a výstražné LED světlo varující námořníky před útesy se zabudovalo do ocelové konstrukce ve skále. Dnes si můžete bezpečně užít scénickou plavbu k majáku, kde místo strážců najdete kolonie tuleňů kuželozubých. Vyrazíte z přístavu St. Ives a necháte se unášet dramatickou krásou krajiny podobně jako Virginia Woolfová.

Real-Treuhand
Raiffeisen Immobilien

• REZIDENCE •
ZENKLOVA

Hledáte moderní byty s terasou nebo lodžií s centrem Prahy na dosah? Vše pro Vás máme připravené a zkolaudované v pražské Libni!

www.**REZIDENCEZENKLOVA**.cz

PRAHA 8 - LIBEŇ

DISPOZICE 1 - 4+KK

KOMERČNÍ PROSTORY V 1. a 2.NP

IHNED
K NASTĚHOVÁNÍ

www.**GREENVILLAGE**.cz

GOLF RESORT KONOPIŠTĚ

25 RODINNÝCH DOMŮ 4 - 5+KK

Dopřejte si bydlení v přírodě, víkendový relax nebo bezpečnou investici! Můžete mít vše a to jen 30 minut jízdy z Prahy!

GREEN VILLAGE

AKČNÍ CENA PRO PRVNÍCH 5 DOMŮ

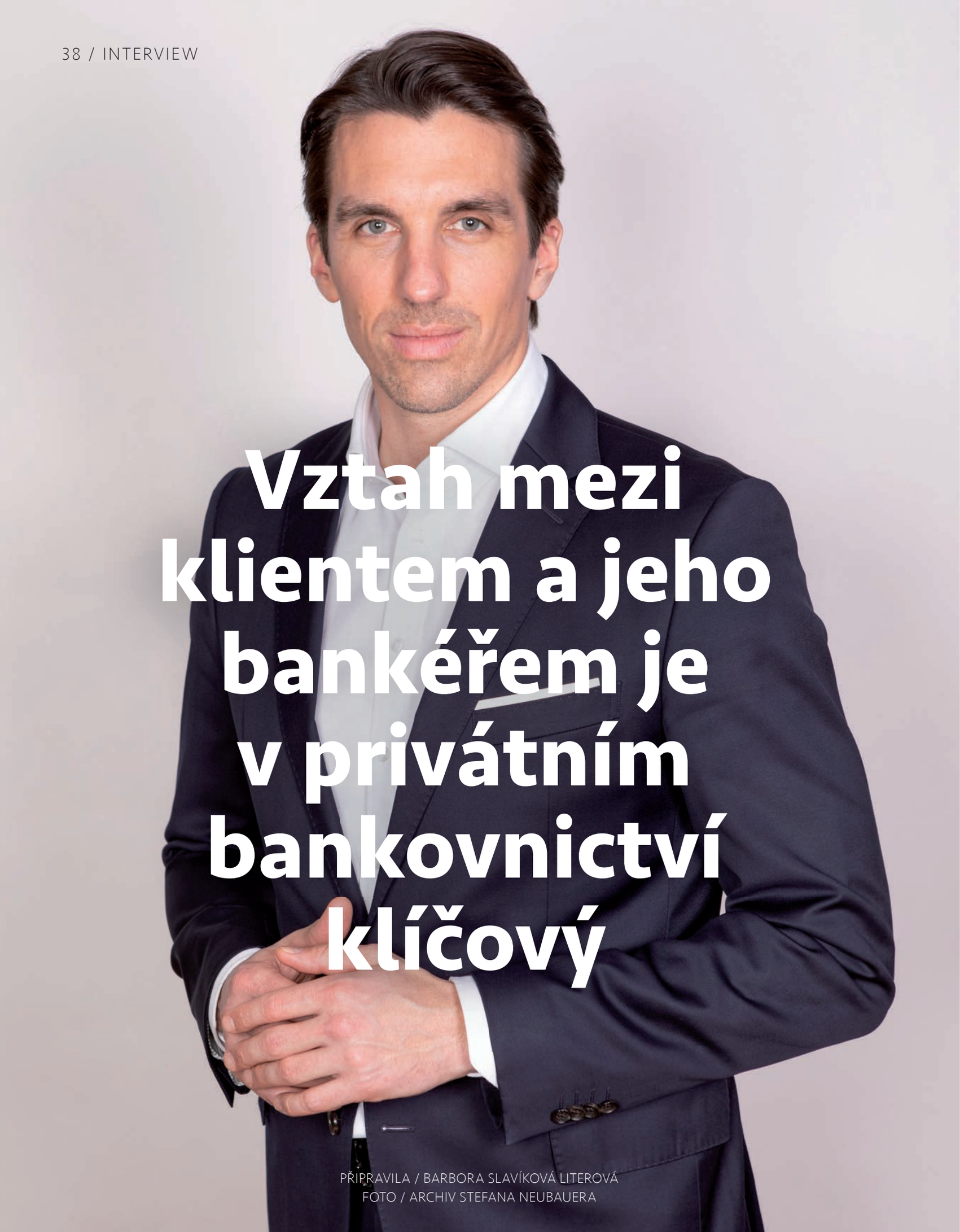

Vztah mezi klientem a jeho bankéřem je v privátním bankovnictví klíčový

PŘIPRAVILA / BARBORA SLAVÍKOVÁ LITEROVÁ
FOTO / ARCHIV STEFANA NEUBAUERA

Stefan Neubauer je členem správní rady Kathrein Private Bank, butikové privátní banky se sídlem ve Vídni. V roce 1924 ji založil Carl Kathrein a dnes patří k nejvyhlášenějším privátním bankám v Rakousku poskytujícím personalizované bankovní služby podnikatelům, rodinám i nadacím. V roce 1974 byla Kathrein Privatbank plně začleněna do skupiny Raiffeisen.

Přehoupli jsme se do roku 2023, ten předešlý byl plný překážek hned v několika oblastech. Jak se Kathrein Privatbank podařilo ustát toto bouřlivé období?

Vysoká míra inflace a válka na Ukrajině byly zásadní faktory, které ovlivnily minulý rok. Investoři čelili vzácnému scénaři, kdy utrpěli finanční ztráty v dluhopisech i akciích. Kombinace vysoké inflace, očekávání nižších výnosů a obecně pochmurná společenská nálada namixovaly těžko stravitelný koktejl pro budování vlastního kapitálu, a to navzdory krátkodobému oživení na finančních trzích. Pro naše manažery zodpovědné za oblast vztahů byly první týdny po vypuknutí války obzvlášť intenzivní. S klienty byli v kontaktu takřka dvacet čtyři hodin denně, sedm dní v týdnu, protože komunikace v těžkých časech je obzvlášť klíčová. To je přidaná hodnota privátní banky – důvěra postavená na blízkém vztahu s našimi klienty.

Investiční prostředí bylo v poslední době náročné, ale s naším přístupem ke správě aktiv jsme se průběžně adaptovali na možné investiční strategie. S naším portfoliem jsme tak byli schopni uspět i za nepříznivých okolností. V oblasti vlastního kapitálu klademe důraz na defenzivní akcie a ty, které disponují pricing power. Co se týče dluhopisů, Kathrein investuje například do dluhopisů v lokální měně na nově vznikajících trzích za účelem vyššího výnosu. Platí to ale pouze, pokud má vydavatel akcií skvělý kreditní rating, jako například rozvojové banky.

Cítíte už mezi svými klienty pozitivní energii a chuť investovat?

Zatím necítíme nárůst pozitivní nálady, míra nejistoty je stále vysoká. Spíše pociťujeme určitý neklid, nicméně platí, že také inflace je investovatelná. Co tím máme na mysli? S největší pravděpodobností rok 2023 nevystřelí ceny aktiv do hvězdných výšin, jako tomu bylo po pandemii, ale s vhodnou investiční strategií je možné chopit se příležitostí a ustát riziko. To je poselství, které se teď snažíme předat klientům.

Bankovní motto Kathrein Privatbank zní: Investování je nové spoření. Jaké jsou vaše tipy pro investory v nejistých časech?

Investovat do různých tříd aktiv je pravidlo číslo jedna. A kdo chce profitovat inflaci navzdory, bez investic do akcií, dluhopisů a soukromého kapitálu se neobejde. Vzhledem k tomu, že jsou tato aktiva mnohdy nestabilní, nejprve musíme znát ochotu našich klientů riskovat. Než jim nabídneme investiční plán, předchází tomu několik konzultací. Naše strategie v minulém roce byla redukovat akcie a hledat obranné sektory. Dividendy kombinované s krátkodobými dluhopisy zafungovaly lépe než běžný trh.

Může být každý dobrým investorem, nebo jsou k tomu třeba specifické schopnosti či charakterové vlastnosti?

Pro soukromého investora je na počátku zásadní vědět, jaké jsou jeho cíle. Je třeba zodpovědět si otázky jako: chci v příštích

pěti letech vložit peníze do velkého projektu? Chci spořit pro děti? Měla by moje investice vytvářet pravidelný příjem? To jsou zásadní otázky, na které investor musí znát odpověď. V momentě, kdy se rozhoduji o investici, emoce by měly zůstat stranou. Chyba, které se investoři někdy dopouštějí, je, že nechtějí promeškat zdánlivě neopakovatelnou příležitost a vloží peníze do kryptoměn či podobných projektů. Racionalita je vlastnost, která investorovi svědčí.

Vytvořila krize nové oblasti investičního zájmu?
Jedno z nejzásadnějších témat, které krize podtrhla, je přechod k zeleným energiím. Odklon od levných ruských fosilních paliv by mohl být akcelerátorem v ekonomickém rozvoji Evropy, ačkoliv to v blízké budoucnosti bude bolet. S naším novým fondem Megatrend cílíme na investice do čistých energií, nedostatek zdrojů a informační technologie podporující tento trend. Další investiční potenciál, který jsme otevřeli našim klientům, je private equity (PE). Nabízíme investice začínající na tranši ve výši 50 tisíc eur diverzifikovaných přes několik PE fondů. Jedná se o transformační rozvoj pro movité investory. Dříve to byli pouze institucionální investoři, kteří mohli alokovat tranše v řádech milionů pro PE.

Jeden z nejskloňovanějších ekonomických termínů posledních měsíců je inflace. Jakou investicí je nejlepší ji porazit?
Neexistuje jeden nástroj k porážce inflace, my jsme zvolili cestu různorodosti. Jak už jsem nastínil, naše dlouhodobá strategie zahrnuje akcie a dluhopisy. Když inflace spadla pod 4 %, ukázalo se, že vlastnictví aktiv přináší reálné zisky. Nicméně je nezbytné nejprve zvážit udržitelnost a trvanlivost byznysu před samotnou investicí.

Kathrein Privatbank získala šestkrát prestižní ocenění Dachfonds Awards ve třech různých kategoriích. Čím je vaše banka unikátní?
Jako privátní banka vytváříme našim klientům investiční řešení na míru. Naše in-house Mandatum funds jsou klíčovým komponentem pro alokaci aktiv. Ocenění Dachfonds jen potvrzuje, že aktivní přístup našeho managementu je úspěšný. Chci vyzdvihnout náš portfolio management, který spolupracuje dvacet let a za tu dobu nashromáždil zkušenosti a know-how, jak dělat ta nejlepší investiční rozhodnutí.

Jaký je rozdíl mezi bankovnictvím a privátním bankovnictvím?
Podle našeho sloganu, jenž zní: Velmi osobní, jsme přesvědčeni, že vztah mezi klientem a jeho bankéřem je v privátním bankovnictví klíčový. Naslouchat našim klientům a porozumět jejich potřebám je v našem byznysu zásadní. Díky tomu můžeme poskytovat holistický přístup a nabídnout mnohem víc než jen investiční poradenství. Naše služby zahrnují podporu v otázkách nástupnictví, strukturování bohatství a aktiv, speciální půjčky a mnohem víc. To je to, co odlišuje privátní bankovnictví, sloužíme klientům, nestaráme se pouze o jejich peníze.

Mají muži a ženy odlišný přístup v otázce investování?
To lze těžko zobecnit. V Kathrein Privatbank věříme, že každý člověk je unikátní ve svých potřebách bez ohledu na pohlaví.

Kdo je podle vás bohatý člověk?
Aristoteles jednou řekl: „Boháč je chudák se spoustou peněz." Měl bych dodat, že se jedná o citát Aristotela Onassise, známého řeckého rejdaře. Myslím, že na tom tvrzení je kus pravdy.

Řecký filozof Theofrastos tvrdil, že „Čas je to nejcennější, co člověk může utratit". Souhlasíte? A jak rád utrácíte svůj čas?
S tím naprosto souhlasím. Svůj čas rád trávím s lidmi, kteří jsou mi drazí. A také se věnuji smysluplným projektům, jejichž cílem je vytvořit o něco lepší budoucnost.

S vhodnou investiční strategií je možné chopit se příležitostí i v době inflace.

*Při investování do aktiv může kdykoliv dojít k fluktuaci cen s ohledem na stav trhu. Poslední výsledky nejsou spolehlivým ukazatelem budoucího vývoje investičního fondu či portfolia.

Bydlete na Vinohradské

Hagibor

www.hagibor.cz

by CRESTYL

Křišťálová krása

PŘIPRAVILA / STELLA STEINEROVÁ
FOTO / ARCHIV MĚSTA LIBEREC

Jméno rodiny Liebiegů rezonuje v Liberci stejně jako jméno Baťa ve Zlíně. Rod velkoprůmyslníků ze severu Čech učinil v 19. století z Liberce (tehdejšího Reichenbergu) jedno z nejbohatších měst habsburské monarchie. Liebiegové se zasloužili o rozvoj textilního průmyslu, a to v takové míře, že jsou označováni za tvůrce českého zázraku. Kus jejich odkazu se nyní opět rozsvítil.

Proslulý textilní závod založil Johann Liebieg (1802 – 1870), jehož životní příběh má hollywoodský nádech. Vypráví o soukenickém tovaryšovi, jenž se vypracoval mezi nejschopnější průmyslníky monarchie a za zásluhy mu byl udělen titul barona. Zaměstnával tisíce lidí a bavlněné látky z Liberce se kupovaly po celém světě. Cestu k úspěchu si vyšlapal svou dravostí, pílí a schopností vidět příležitosti tam, kam jiní nedohlédli. Do rodového znaku nechal zapracovat jedno z nejpracovitějších a nejdůležitějších stvoření na Zemi, včely, a heslo Per laborem ad honorem (prací ke slávě).

Místo kněze průmyslník

Matka přitom měla s Johannem jiné plány. Přála si, aby se syn stal knězem. Rodina ale byla početná, a tak se místo kněžského roucha chopil práce v soukenické dílně. V šestnácti letech si vydělával podomním prodejem a svůj příjem si zpestřoval pašováním zboží přes tehdejší rakousko-pruskou hranici. V roce 1822 si s bratrem Franzem otevřel obchod s látkami a podobně jako Baťa se zajímal, jak se podniká jinde. Vyrazil proto do Francie a také do Anglie, jež byla tehdy středobodem textilního průmyslu. Nakonec vytvořil gigantický podnik, jenž Britům směle konkuroval. Do jeho rozvoje stále investoval a modernizoval ho. Nechal vybudovat i první plynárnu v monarchii, která sloužila k osvětlování továrny.

Z proslulé Textilany, jak bylo Liebiegovo impérium přejmenováno v roce 1948, dnes nezbylo nic než známý slogan: Textilana obléká moderního člověka. Budoucnost ukáže, zda v místě bývalého průmyslového areálu vznikne rezidenční čtvrť s byty, obchody a kancelářemi. Ambiciózní architektonickou studii si nechal majitel pozemku již vypracovat a stavba by měla začít letos. Odkaz rodiny Liebiegů tím ale nezhasl, naopak je stále živý, vepsaný do historie Liberce i jeho architektury.

Severní Itálie na severu Čech

Do své původní krásy se vrátil Liebiegův palác. Ve stylu severoitalských vil si jej nechal postavit baron Johann Liebieg mladší, jenž se stáhl z vedení rodinné společnosti, aby se mohl věnovat své politické kariéře. V 60. letech 19. století byl poslancem Českého zemského sněmu. Opulentní vila navržená libereckým architektem Gustavem Sachersem byla pro své rozměry, důmyslné technické řešení a bohatou výzdobu nazývána Liebiegovým palácem. Sachers vytvořil jednu z nejhonosnějších a stylově nejčist-

Do paláce se podařilo vrátit dvacet původních křišťálových lustrů, které byly dlouhé roky uschovány v depozitáři.

ších staveb z období historismu ve městě. Rodinná vila umístěná v exkluzivní blízkosti libereckého zámku vznikla přestavbou klasicistního domu původního majitele, jímž byl Ferdinand Römheld. Tento textilní odborník získal pozemek darem od hraběte Clam-Gallase. Nový vlastník, velkoprůmyslník Liebieg, chtěl kus severní Itálie na severu Čech a prostředky nešetřil, což dalo Gustavu Sachersovi možnost vytvořit něco výjimečného. Vila s rozlehlou zahradou zahrnovala pokrokové prvky jako centrální vytápění či garáž pro osobní vůz pana továrníka.

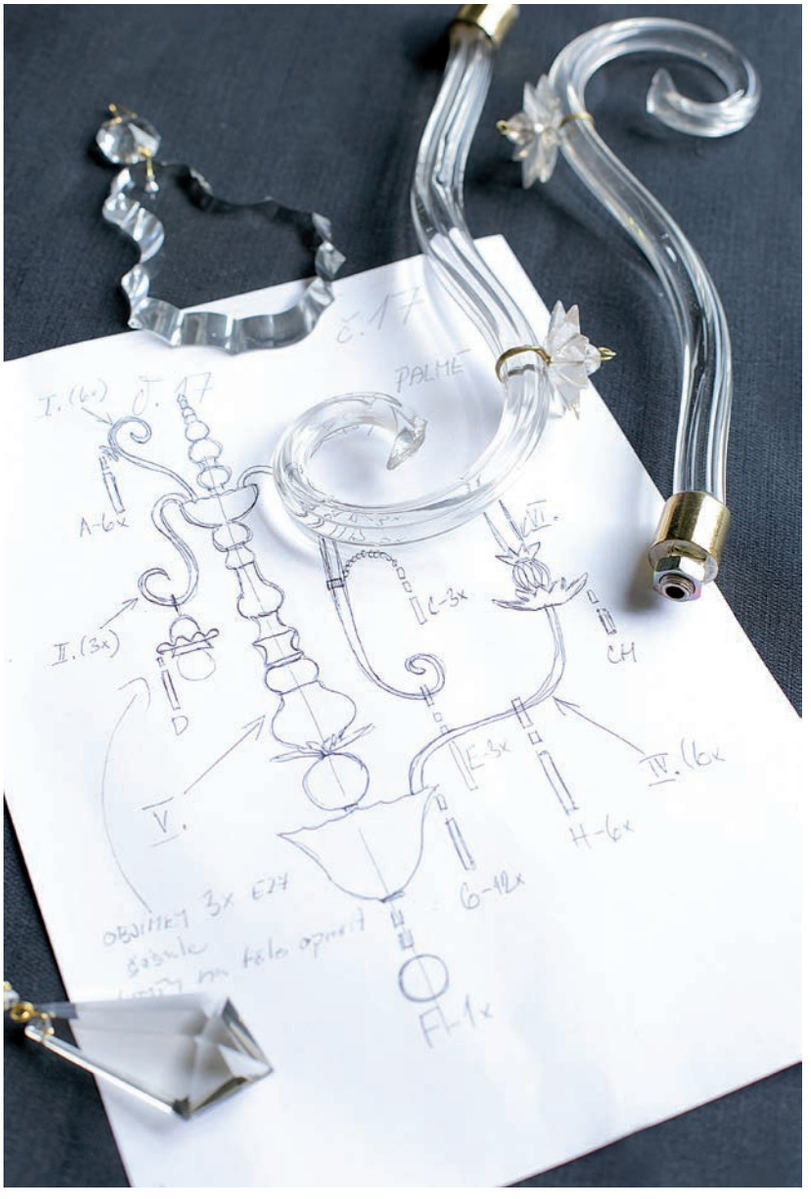

Nečekané poklady

Poté co Johann Liebieg ml. v roce 1917 zemřel, převzaly rodinné sídlo děti. Kupodivu ho ale nevyužívaly a pronajímaly ho jako základnu četnictvu. Po druhé světové válce byla vila zkonfiskována a sloužila jako sídlo Oblastní galerie, a to až do roku 2014. Následovala nákladná rekonstrukce s cílem vrátit Liebiegovu paláci zašlou slávu včetně parku, kde rostou stromy pamatující dvě stě padesát let lidské historie. Během rekonstrukce vydala stavba, která bude nově sloužit jako společenské Centrum aktivního života, nečekané poklady.

„Při obnově slunečních hodin na fasádě v atriu jsme objevili figurální malby, které jsme nechali obnovit v původní barevnosti. Překvapením byla i historická výmalba uvnitř paláce, která byla donedávna překrytá. Velkým překvapením bylo i odkrytí původní Liebiegovy koupelny s krásnou výmalbou nebo historické studny v boční přístavbě," uvedl technický specialista libereckého magistrátu Jan Lajksner.

Mistři zvaní Lightkeepers

Do paláce se podařilo vrátit také dvacet původních křišťálových lustrů, které byly dlouhé roky uschovány v depozitáři Oblastní galerie Liberec. O jejich vzkříšení se postarala Preciosa Lighting, která má s výrobou svítidel zkušenosti přesahující tři sta let. Odbornou renovaci těchto historických skvostů provedli Lightkeepers v Kamenickém Šenově, který je kolébkou výroby křišťálových svítidel na českém území. Lightkeepers jsou výjimeční lidé, mistři

svého oboru, jejichž srdce bije vášní pro křišťál, řemeslo a tradici. Do práce vkládají nejen svůj um, ale také kus své duše. „Většina svítidel pochází z druhé poloviny 19. století. Je zřejmé, že vznikla v Kamenickém Šenově – nesou totiž typické znaky pro výrobu lustrů v našem městě. Lze je dokonce najít i v historických katalozích, které společnost zdědila jako pozůstatek počátků zdejší bohaté sklářské tradice," nechal se slyšet Tomáš Vávra, manažer projektu renovace v Preciosa Lighting.

Svítící ikony

Liebiegovi měli vybraný vkus, jenž se odrazil i na výběru lustrů do jejich rezidence. Renovovaná svítidla představují průřez nejvýznamnějšími historickými modely, k nimž patří křišťálové odlitkové lustry, populární tereziánské či takzvané ověsové koše. Každé ze svítidel vyrobené před více než stoletím spojuje velké množství komponentů, různorodé materiály i technologie výroby, a to vše je propojené precizní ruční prací. Mezi lustry nechybí ani nejoblíbenější historické svítidlo Marie Terezie, které zářilo na korunovaci panovnice. V Liebiegově paláci opět visí také celoskleněný lustr Eugene, broušenými ověsy oplývající Rudolf či Louis, revoluční odlitkový lustr s mosaznými rameny.

Označit a nepomíchat

Renovace lustrů byla složitou operací, jež vyžadovala kromě řemeslné zručnosti také perfektní koordinaci. Celý proces závisel na propojení hned několika činností, od formařů vyrábějících dřevěné formy přes práci sklářů, brusičů, modelářů mosazných dílů až po technology a designéry. Rozsáhlá renovace zahrnovala nejen základní opravu, ale také čištění, a zejména pak nahrazení a doplnění chybějících částí svítidel. Jednou z nejnáročnějších fází renovace představovalo pečlivé označení jednotlivých dílů. „Rozebrat například tereziánský křišťálový lustr znamená kompletně označit všechny skleněné lišty a po opravě povrchové úpravy kovových ramen každou vrátit na správné místo. Skleněné lišty se musí opatrně umýt a vyčistit a opět se nesmí pomíchat. Jedná se o složitý proces na kompletní ohlídání jednotlivých operací, a pokud repasujete takové množství svítidel najednou, musíte být neustále ve střehu a všechny díly k jednotlivým svítidlům ohlídat," doplnil Tomáš Vávra.

Nenahraditelná ruční práce

Další fází byla samotná oprava poškozených nebo chybějících dílů. Výroba úplně nových dílů je vždy až poslední možností obnovy svítidel. Každý díl se projektový tým snažil zachránit, protože má nevyčíslitelnou historickou hodnotu. Sklo starého svítidla má navíc jinou barvu než nově vyrobené. „Pokud je součástí svítidla deset misek a jednu z nich je třeba vyměnit, musíme ji vyrobit podle starého postupu, aby byl výsledný efekt úplně stejný jako u zbývajících devíti," popisuje Tomáš Vávra. I přesto, že archiv sklářských forem v Kamenickém Šenově je velmi bohatý (cca 7000 kusů), často se na poškozené skleněné díly už nedochovaly formy, a proto se musí vyrobit ze dřeva znovu a použitý dekor okopírovat. Do procesu vstoupily i moderní technologie. Svítidla byla vybavena novou elektroinstalací a svítí LED žárovkami kvůli úspoře energie. Na ruční práci se nezměnilo nic. Do Liebiegova paláce tak Lightkeepers z Preciosy již zavěsili lustry vytvořené jejich předchůdci. Rozzářili je stejně precizní ruční prací, na které nemění nic ani staletí.

KODL
GALERIE

KODL – TRADICE OD ROKU 1885

BOHUMIL KUBIŠTA: STAROPRAŽSKÝ MOTIV • olej na plátně, 1911, 98 x 84 cm • vyvolávací cena: 25 000 000 Kč, dosažená cena: 123 600 000 Kč, **nejdráže prodaný obraz v ČR**

Galerie KODL se zaměřuje na prodej českého výtvarného umění 19. a 20. století. Pro firmy i jednotlivce vytváří soukromé sbírky.
Jarní aukce proběhne 28. 5. na Žofíně + online na artslimit.com.
Předaukční výstava začíná 1. května v prostorách galerie.

Národní 7, Praha 1, galerie@galeriekodl.cz • Tel.: +420 251 512 728, +420 602 117 440

www.galeriekodl.cz

Sedm plnohodnotných sedaček, pohon všech kol, 3D prostorový zvuk a průkopnická bezpečnost díky laserovým senzorům lidar. Takové je velké a plně elektrické SUV, které má ambice znovu nastavovat laťku automobilového pohodlí a bezpečnosti.

Švédský elektrický kočár má ostříží zrak a svou posádku si hlídá

Volvo EX90

PŘIPRAVIL / ŠTĚPÁN VORLÍČEK
FOTO / ARCHIV VOLVO

Automobilka Volvo už před časem vyhlásila, že od roku 2030 budou všechny její nové modely pouze čistě elektrické. Už v roce 2025 chce snížit emise uhlíku během celého životního cyklu jednoho vozu o čtyřicet procent ve srovnání s rokem 2018. A už přespříští rok mají polovinu prodejů nových aut tvořit elektromobily a zbylé vozy budou výhradně hybridní. Po světových silnicích dnes jezdí modely XC40 Recharge a C40 Recharge a nové SUV pořádně přitápí pod kotlem.

Vlajková loď v elektrickém tažení se jmenuje EX90. Auto neustále propojené s okolním světem, online a aktualizované na dálku, které hraje na notu udržitelnosti, přičemž si zachovává svůj prémiový charakter. A pochopitelně klade největší důraz na bezpečnost – jak má ostatně švédská značka v genech. Cílem je totiž dosažení nulového počtu dopravních nehod.

Chůva i bodyguard

Jedná se o dosud nejbezpečnější volvo. Přichází s armádou pokročilých venkovních senzorů, se systémem, který se učí porozumět chování řidiče a který umí také detekovat přítomnost cestujících uvnitř vozu. Dva senzory v kabině a kapacitní volant sledují řidiče a předávají informace počítači, který zároveň spolupracuje s vnějšími senzory. Systém, který se snaží porozumět chování řidiče, dokáže rozpoznat nepozornost nebo únavu, a pokud je to potřeba, zasáhne.

Systém detekující přítomnost cestujících pomáhá chránit posádku, především pochopitelně tu dětskou. Pokud se řidič omylem chystá zamknout v zaparkovaném autě dítě nebo třeba psa, dostane výstrahu. A když už k nebezpečné situaci dojde, dokáže vůz prostřednictvím klimatizačního systému riziko přehřátí (i podchlazení) co možná nejvíc snížit. Výrobce říká, že kdyby takový systém měl zachránit třeba jediný život, má smysl: podle amerických vládních statistik totiž od roku 1998 jen ve Spojených státech zemřelo přes devět set dětí poté, co byly zamčeny v rozpáleném automobilu.

Další zajímavý systém hlídá přímý průjezd křižovatkami. Auto totiž reaguje nejen na protijedoucí vozidla při odbočování vlevo,

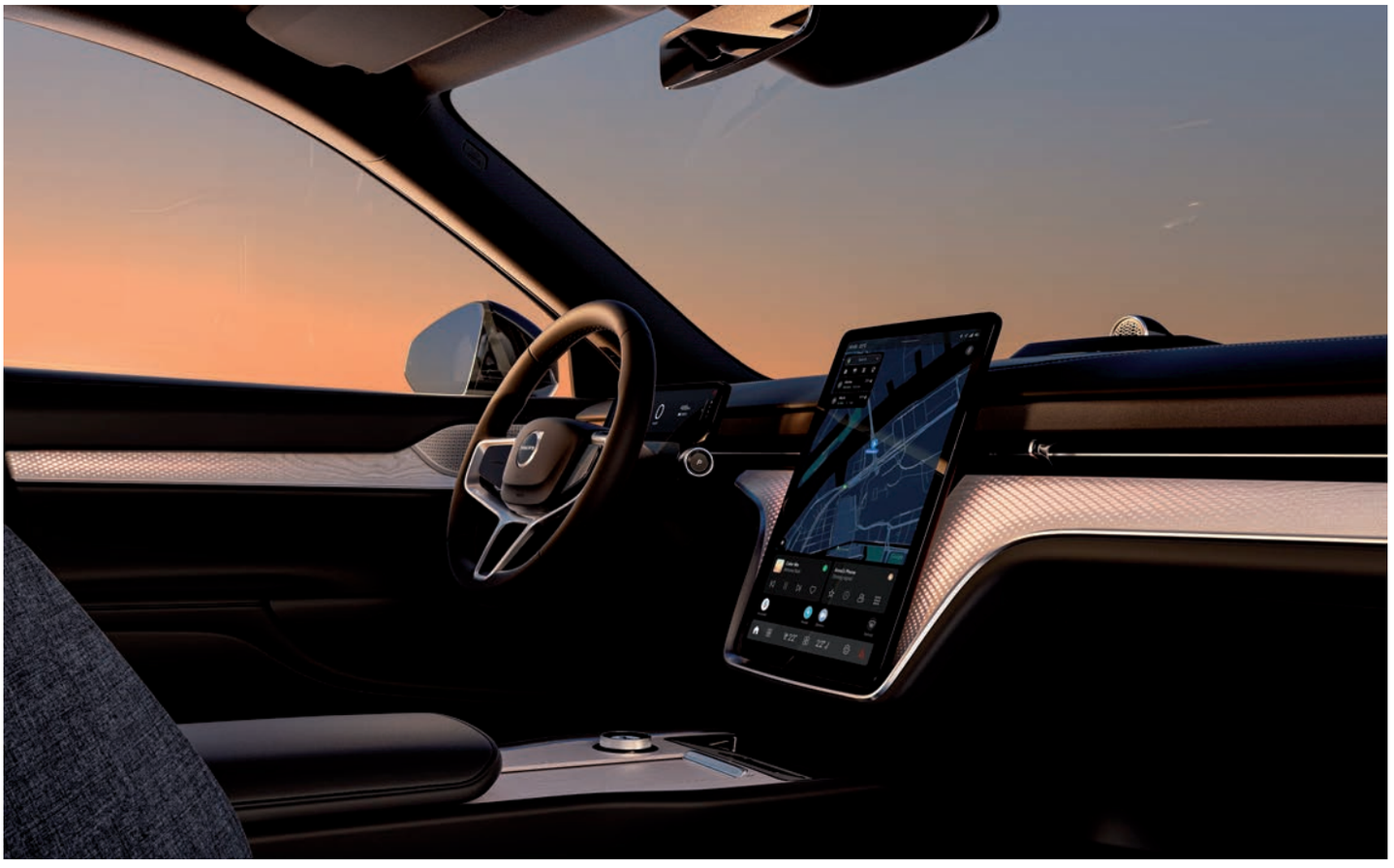

dokáže řidiče upozornit rovněž na hrozící nebezpečí z bočních směrů. V případě potřeby začne vůz samostatně brzdit. Senzorů je v autě tedy celá řada. Základem je laserová technologie lidar. Senzor v čelním skle poskytuje podrobný širokoúhlý obraz před vozem až do vzdálenosti 250 metrů. K tomu přidejte dalších pět radarů, osm kamer a šestnáct ultrazvukových senzorů – Volvo EX90 tak disponuje opravdu dobrým přehledem o dění kolem celého vozu i uvnitř. Auto ve dne i za tmy dokáže odhalit překážky a vyhodnotit nebezpečí – v několika stupních se pak snaží řidiče varovat, a jestliže ten nereaguje, dokáže auto i samo zastavit. Dle výrobce lze díky těmto řešením předejít až dvaceti procentům vážných nehod.

Neustále připojen

Co se života na palubě švédského korábu týká, je k dispozici plejáda digitálních pomocníků. Informace z výše popsaných senzorů ovládají světlomety (1,3 milionu LED pixelů rozdělených do několika segmentů, které se dokážou pohybovat a přizpůsobovat scéně před autem; vypínají se podle aktuální situace, aby například neoslnily jiné řidiče či chodce – a to až pět objektů najednou) nebo zvyšují plynulost jízdy. Díky podrob-

Cílem Volva je dosažení nulového počtu dopravních nehod.

ným mapovým podkladům uloženým v cloudu totiž vůz dostává online informace o situaci vpředu – může tak upravit rychlost před zatáčkou, poradit, do kterého pruhu přejet, nebo spočítá, zda má smysl předjíždět, když se blíží odbočka nebo sjezd z dálnice. Neustálé připojení k 5G nebo aspoň 4G síti umožňuje nejen tyto vymoženosti, ale například také aktualizace softwaru na dálku. Auto tak bude průběžně dostávat vylepšené funkce a asistenty, podobně jako to známe z našich mobilů.

O pohodu uvnitř se stará nový infotainment, který je díky novému výpočetnímu jádru rychlejší, snazší a pohodlnější na ovládání. Intuitivní a adaptivní rozhraní umožňuje uložit požadované preference a následně je snadno vyvolat jedním klepnutím na zcela nové kontextové liště. A co by to bylo za volvo, kdyby skvěle nehrálo? Reprosoustava pod taktovkou britského specialisty na hi-fi Bowers & Wilkins obsahuje 25 reproduktorů naladěných tak, aby poskytovaly trojrozměrný zvukový vjem. Výkon? Až 1600 wattů.

Už příští rok v garáži

Který motor si přejete pod kapotu? Tuhle klasickou otázku u Volva EX90 neuslyšíte. Pohonná ‚střeva' budou totiž vždy stejná, rozdíl je v softwaru, respektive v tom, jestli si připlatíte za odemčení vyššího výkonu. O rozhýbání dvouapůltunového vozu se stará dvojice elektromotorů – po jednom na každé nápravě. Základní verze zvaná Twin Motor disponuje výkonem 300 kW (408 koní) a krouticím momentem 770 Nm. Silnější Twin Motor Performance dává výkon 380 kW (517 koní) a točivý moment 910 Nm. Šťávu pro obě verze dodává akumulátor o kapacitě 111 kWh. Dojezd může činit až 600 kilometrů (590 u silnější verze). Dobití na osmdesát procent kapacity činí se stejnosměrnou rychlonabíječkou kolem půl hodiny, s klasickou 11kilowattovou pak zhruba jedenáct hodin.

Bez kůže

Jedním tématem automobilky je udržitelnost a ekologie. S tím jdou ruku v ruce použité materiály. Kůže se nekoná – místo ní inženýři použili materiál nazvaný nordico, tedy směs různých recyklátů od korku po plastové lahve. Textilní tkaniny pak sestávají z třiceti procent vlny (pochopitelně od zvířat chovaných důstojným a šetrným způsobem) a sedmdesáti procent polyesteru. Dřevěné dekory pocházejí z udržitelného lesnictví s glejtem FSC. Látkové dekorace jsou vyrobené z kompletně recyklovaného textilu, koberce jsou z regenerované příze a výplně dveří a horní část palubní desky pak z polyuretanu na vodní bázi. A mimochodem, recyklovaná je z patnácti procent i použitá ocel. Stejně jako u bezpečnosti hledá Volvo i na poli udržitelnosti nové, neprošlapané cesty.

Energetickou zajímavostí EX90 je hardwarová příprava akumulátoru na takzvané obousměrné nabíjení, kdy vůz energii nejen čerpá, ale dokáže ji také vydávat. Autem tak bude možné nabíjet spotřebiče, třeba elektrokolo, nebo volnou energii využít k podpoře elektrických systémů rodinného domu. Do budoucna je totiž v plánu i možnost auto začlenit do chytrých systémů řízení spotřeby domácností, které s elektromobilem budou počítat jako s nedílnou součástí energetického úložiště.

Dojezd
až 600 km
Spotřeba
od 20,7 kWh na 100 km
dle WLTP
Součinitel odporu vzduchu
Cd = 0,29
Výkon
300 kW (408 koní) / 380 kW (517 koní)
Krouticí moment
770 Nm / 910 Nm
Kapacita akumulátoru
111 kWh
Nabíjení z 10 na 80 %
30 minut při výkonu až 250 kW
Zrychlení z 0 na 100 km/h
5,9 vteřiny / 4,9 vteřiny
Předpokládaná cena plně vybavené zaváděcí verze
2 670 000 Kč včetně DPH

Hit the Road

Elegantní chronograf z kolekce Da Vinci byl vytvořen pro charitativní nadaci IWC. Výtěžek z prodeje této patnáctsetkusové limitované edice putuje na znevýhodněné děti. Model se stopkami pohání in-house kalibr 89361 s 68hodinovou rezervou chodu.
CAROLLINUM / 368 500 Kč

Sluneční brýle Maybach the Dawn ručně vyráběné v Německu představují šperk v kombinaci s funkčním doplňkem. Rámečky tvoří nejkvalitnější kůže, dřevo, buvolí roh, čisté zlato a diamanty.
MAYBACH / 52 275 Kč

Zápisník na zážitky z nejjemnější teletiny s multifunkční kapsou.
HERMÈS / 12 300 Kč

Dálkoměrný fotoaparát Leica M-P (typ 240) vyniká kromě technických předností také designem. Limitovaná edice s gripem navrženým Rolfem Sachsem je omezena pouze na 79 kusů pro celý svět.
LEICA / 386 690 Kč

Bedekr, který dobře poslouží i pravidelným návštěvníkům Švýcarska a pro cestu Grand Tour of Switzerland je nepostradatelným pomocníkem.
MOJESVYCARSKO.COM / 150 Kč

V roce 1953 vyrazil český závodník Jaroslav Juhan na závod Carrera Panamericana napříč Jižní Amerikou. Rukavice z jehnětiny s ručním pletením na vrchní části byly navrženy na jeho počest.
ENGELMÜLLER / 5274 Kč

Italský set pro malbu akvarelem ve stylovém pouzdře z přírodního lnu. Vhodný pro malbu venku i na cestách díky své skladnosti a univerzálnímu použití.
ARTIKON / 4490 Kč

Cestovní taška Josslyn v koňakově hnědé barvě vyrobená z hladké toskánské kůže.
BLAIRE / 5490 Kč

Velký švýcarský road trip

Země hodinek, sýrů a čokolády. Švýcarsko je ale mnohem víc. Dokáže uhranout svou rozmanitostí, kde nechybějí palmy ani ledovce, kde kosmopolitní města střídají alpské vesnice a kde si každý kanton zachovává svou svébytnou kulturu. Nejlepší způsob, jak zemi helvetského kříže poznat v její velkorysé pestrosti, je vyrazit na velký okruh.

PŘIPRAVILA / BARBORA SLAVÍKOVÁ LITEROVÁ
FOTO / SAM

Připravte se na trasu dlouhou 1643 km, kdy autem či na motorce projedete patnáct lokalit, které vám naservírují to nejlepší ze Švýcarska. Poznáte všechny jazykové oblasti, přičemž každá má vlastní charakter a unikátní příběh, jenž se vtiskl nejen do krajiny a tradic, ale také do architektury a gastronomie. Cesta vás povede přes dvanáct míst zapsaných na seznamu přírodního či kulturního dědictví UNESCO. Žasnout můžete nad východem slunce nad ikonickým Matterhornem či pohledem na unikátní vinice Lavaux vypínající se nad Ženevským jezerem. Během jízdy poznáte celkem dvacet dva švýcarských jezer a projedete pěti průsmyky v nadmořské výšce přesahující 2000 m n. m. Celá Grand Tour of Switzerland je speciálně označena, vede po místních komunikacích a oslavuje cestování v rytmu slow travel.

E-Grand Tour

Je také první trasou svého druhu vhodnou i pro elektrické automobily a motorky. Hustá síť nabíjecích stanic od Alpiq je zárukou, že nezůstanete bez energie ani vysoko v horách. Švýcarsko je také synonymem přesnosti, která se odráží i ve spolehlivosti jízdních řádů. Švýcarská veřejná doprava je považována za nejkvalitnější a nejintegrovanější na světě, místní železnice nemají v Evropě konkurenci. Také v rámci Grand Tour platí, že pokud zavítáte do Švýcarska, nasednout alespoň jednou do vlaku je příjemná povinnost. Speciálně pro milovníky vlaků byla navíc navržena poznávací trasa Grand Train Tour of Switzerland, kde hlavní roli hrají panoramatické vlaky, jejichž vybavení umožňuje vychutnávat si kouzlo krajiny v maximálním možném komfortu. Třešinkou na dortu je trasa Grand Tour Deluxe párující ty nejatraktivnější lokality v zemi s výběrem z třiceti devíti top hotelů. Toto propojení je zárukou těch nejvybranějších zážitků.

Dokonalost spočívá v detailu

Na projetí celé trasy si vyhraďte minimálně deset dní, zároveň si ale můžete vybrat jen tu část, která je pro vás

nejatraktivnější. Příjezd na Grand Tour of Switzerland z České republiky je ideální hned ze tří míst: přes Basilej, Schaffhausen a hraniční přechod Martina v kantonu Graubünden. Švýcaři promysleli velký okruh do nejmenšího detailu, a tak nepřekvapí, že během cesty můžete navštívit vybrané prodejny a v nich zakoupit originální piknikový koš naplněný gastronomickými specialitami z dané oblasti. A na Spotify najdete playlist speciálně nachystaný pro každý úsek Grand Tour, aby vám cesta harmonicky ubíhala a mohli jste sbírat jen krásné vzpomínky.

Město tří kultur

O Basileji, rodišti Rogera Federera, se říká, že je hlavním městem švýcarské kultury. Stejně tak ji lze označit za metropoli farmaceutického průmyslu, kde sídlí nadnárodní společnosti přitahující pracovníky z celého světa. Právě nad Basilejí se vypíná nejvyšší budova Švýcarska, je jí administrativní sídlo farmaceutické společnosti Roche. Vedle dosud nejvyšší budovy o výšce 178 metrů byla v září roku 2022 slavnostně inaugurována její vyšší sestra Roche Tower 2, jež vyrostla do výšky 205 metrů. Město založené Římany roku 44 před Kristem má atraktivní polohu, setkávají se tu hranice tří států, Německa, Francie a Švýcarska. Basilej protíná Rýn, s jejímž rytmem jsou obyvatelé spjati. Oblíbenou letní aktivitou Basilejanů je koupání v této řece patřící k nejdelším v Evropě. Ve městě se nachází čtyřicet muzeí a galerií světové úrovně. Mezi významné kulturní události patří červnový Art Basel, veletrh současného umění, který nemá na evropské scéně obdoby.

Pod ochranou basilišků

Středobod města, jehož symbolem je mytický bazilišek, představuje katedrála Münster postavená v románsko-gotickém stylu. Byla vysvěcena v roce 1019, ale než dosáhla své dnešní podoby, uběhlo ještě dlouhých pět set let. Uvnitř naleznete mramorovou hrobku Erasma Rotterdamského, který tu byl v roce 1536 pochován. Centrálním náměstím Basileje je Marktplatz, kde se každou neděli konají zeleninové a květinové trhy. Náměstí dominuje nádherná stará radnice Basler Rathaus z 16. století, dnešní sídlo vlády celého kantonu. Jednou z nejoblíbenějších atrakcí města je Tingueliho fontána, stojící v místech, kde dříve bývalo městské divadlo. Jedná se o umělecké dílo švýcarského sochaře Jeana Tinguely tvořené devíti železnými sochami, které se neustále pohybují na vodní hladině. Ke kulinářským specialitám kantonu patří basilejské perníčky Basler Läckerli, místní cukráři je poprvé napekli na počátku

Trasa je speciálně označena, vede po místních komunikacích a oslavuje cestování v rytmu slow travel.

15. století, kdy se do města sjel koncil. Cukráři chtěli vytvořit něco mimořádného, proto do perníku přidali ořechy, mandle, pomerančovou a citronovou kůru, a tak vznikla legendární cukrovinka, která k městu patří stejně jako modrozelené vody Rýna.

Burácení vodopádu

S touto řekou je spojeno i město Schaffhausen ležící na východě země. Přezdívá se mu Rheinfallstadt, neboť se v jeho blízkosti nachází Rýnský vodopád. Největší a nejmohutnější vodopád Evropy, jehož burácení je slyšet u hranic s Německem. Vodopád má výšku 23 metrů a úctyhodnou šířku čítající 150 metrů. Blízko k vodní mase se lze dostat lodí nebo si vychutnat výhledy na tento přírodní div z některého ze dvou okolních zámků. Schlössli Worth a zámek Laufen nabízejí kromě panoramat také excelentní kuchyni ve svých restauracích. Kolem Rýna vede upravená cyklostezka, vodopád tak můžete obdivovat i při jízdě na bruslích. Malé středověké město, jemuž dominuje pevnost Munot, by se dalo na mapě lehce přehlédnout. To by ale byla velké škoda, protože Schaffhausen je významný i pro švýcarské hodinářství. Sídlí zde značka IWC, která je mezinárodně respektovaná pro švýcarské hodnoty zastoupené precizností, dokonalostí a nekompromisní kvalitou.

Hodinky s vodotryskem

Lac Léman neboli Ženevské jezero je největším alpským jezerem. A město Ženeva má to štěstí, že může ležet na jeho břehu a těšit se ze všech požitků, které jezero ve tvaru půlměsíce nabízí. Hned po Balatonu je druhým největším sladkovodním jezerem ve střední Evropě, lemují ho vinice, malebné vesničky a malebná panoramata Savojských Alp. Název Léman má původ v latinském označení kraje – Lemanus – a v keltském výrazu lem, což znamenalo velká voda. Po její hladině plují vedle kachen a labutí také elegantní plachetnice a parníky, rozlehlá jezerní plocha byla stvořena pro vodní radovánky jako veslování, windsurfing a samozřejmě koupání. Symbolem jezera je Jet d´Eau, sto čtyřicet metrů vysoká fontána, která na konci 19. století vznikla jako vedlejší produkt vodní elektrárny, postupem času se z ní stala turistická atrakce.

Stylová metropole

Samotná Ženeva je stylovou metropolí s mezinárodním šarmem, kde sídlí prestižní instituce včetně významných muzeí. Prohlédnout si můžete Palác národů, evropské sídlo OSN, jehož plocha dvakrát předčí zámek ve Versailles, i MAMCO, Muzeum moderního umění s největší výstavní plochou ve Švýcarsku.

Je také první trasou svého druhu vhodnou i pro elektrické automobily a motorky.

Ženeva je také mekkou hodinářského průmyslu, jehož kořeny sahají do 17. století, kdy se ve městě usadili francouzští protestanté, kteří hodinářské řemeslo dovedli k dokonalosti. Více se o něm dozvíte v muzeu legendární značky Patek Philippe, které mapuje pět set let hodinářské historie. Ženeva pravidelně boduje v průzkumech hodnotících nejlepší místa pro život. Tím se jen potvrzují slova argentinského spisovatele Jorge Luise Borgese, který pronesl: „Ze všech měst na světě se mi Ženeva zdá nejvhodnějším místem pro šťastný život."

Délka základní trasy: 1643 km
Basilej – Neuchâtel: 165 km
Ženeva – St. George: 53 km
Chiasso – Bellinzona: 109 km
Nejvyšší bod trasy: Furkapass, 2429 m n. m.
Nejnižší bod trasy: Lago Maggiore, 193 m n. m.

10
VYBRANÝCH TIPŮ

Představte si Grand Tour jako mapu zážitků. Za každými dveřmi najdete další, které vám otevřou cestu za novými vjemy. Zažijte je, ochutnejte a dopřejte si Švýcarsko všemi smysly.

Pohádková vesnice Morcote

V roce 2016 byla původně rybářská vesnička Morcote zvolena za nejkrásnější v celém Švýcarsku. Nachází se v nádherných kulisách u Luganského jezera v nejjižnějším kantonu jménem Ticino. Mísí se tu švýcarská úhlednost s italskou dolce vitou, výsledek je dokonalý. Stačí si sednout v některé z restaurací a vychutnávat si zdejšího genia loci. Anebo se vydat starobylými uličkami po křížové cestě ke kostelu Santa Maria del Sasso a nechat duši v klidu rozjímat.

Složte si vlastní švýcarský nůž

Na břehu Lucernského jezera v kantonu Schwyz leží Brunnen, město, kde se snoubí jezerní i horské scenerie. Sám Ludvík II. Bavorský, obdivovatel švýcarského legendárního hrdiny Viléma Tella, Brunnen navštívil a jeho kouzlu propadl. Traduje se, že o půlnoci vyrazil na loďce doprostřed jezera Urnersee a naslouchal zvuku alpských rohů. V Brunnenu se také nachází muzeum společnosti Victorinox, která již 125 let vyrábí multifunkční kapesní nůž. Během prohlídky budete zasvěceni do výroby tohoto fenoménu, a dokonce si budete moct vyrobit svůj vlastní originál.

Děravá legenda

Představit si Švýcarsko bez sýra je jednoduše nemyslitelné. Jestli chcete konečně zjistit, jak se v legendárním ementálu tvoří slavná oka, navštivte místo nejpovolanější. Údolí Emmental v kantonu Bern, které kromě toho, že voní po sýru, vyniká i svou malebností. Projděte se po Královské cestě a zjistíte, jak se tento sýr vyrábí. Na sýrové speciality můžete vyrazit do místní restaurace a v obchůdku, kde mají největší výběr ementálu na světě, si nakoupit zásoby.

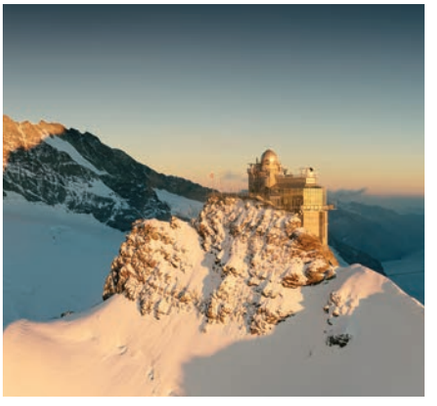

Top of Europe

Zajímalo by vás, kam nejvýše můžete vyjet v Evropě vlakem? Správnou odpověď najdete ve Švýcarsku, a to na nádraží Jungfraujoch (3454 m n. m.) Nikam výš to po kolejích v Evropě nejde. Železnice tu dokonce byla dřív, než horolezci zdolali severní stěnu hory Eiger. Návštěva Jungfraujochu je výpravou do ledového království s celoroční přítomností sněhu. Navštívit můžete i palác s ledovými sochami. Oblast, která je pod patronátem UNESCO, nabízí výhledy na tzv. svatou trojici, horské velikány Eiger, Mönch a Jungfrau, a také na Aletsch, největší údolní alpský ledovec.

Kde se šelmy mění v beránky

Tipnete si, kde najdete nejstarší vegetariánský podnik v Evropě? Ano, ve Švýcarsku. Konkrétně v kosmopolitním Curychu, kde ho roku 1898 otevřel Ambrosius Hiltl, krejčí původem z Bavorska. Usadil se v Curychu a nemoc ho přiměla, aby ze své stravy odstranil maso. Založil vegetariánské bistro, které se stalo fenoménem zapsaným v Guinnessově knize rekordů. Dnes o jeho bezmasý odkaz pečuje již pátá generace rodiny Hiltlů. Do proslulého podniku nemíří jen striktní vegetariáni, ale i ti, kteří rádi ochutnají třeba těstoviny s lanýžem.

Termální potěšení

Největší termální lázně Evropy mají svůj domov v Bad Ragaz, v kantonu St. Gallen. Veřejné termální lázně Tamina Therme jsou architektonickým skvostem, který na ploše 8600 km² oslavuje tradiční lázeňskou kulturu. Zdroj léčivé vody vede do temné soutěsky, kterou v roce 1240 objevili lovci a mniši z nedalekého kláštera ji začali využívat pro její účinky. Na těch se nic nezměnilo ani po dlouhá staletí. Ubytovat se můžete ve stylovém Grand Resort Bad Ragaz a nechat své tělo a mysl nabírat síly tam, kde se relaxace snoubí s exkluzivitou.

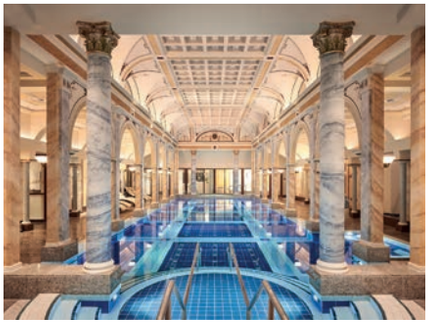

Montreux Jazz Festival

První dva týdny v červenci jsou v Montreux, malebném městečku u Ženevského jezera, zasvěceny hudbě. Montreux Jazz Festival má mezinárodní reputaci, účastní se ho největší hvězdy rocku a jazzu. Hudební svátek přitahuje návštěvníky celého světa, kteří si vychutnávají podmanivou atmosféru festivalových nocí u jezerní promenády. Montreux bylo také druhým domovem Freddieho Mercuryho. V nahrávacím studiu Mountain vznikla řada hitů skupiny Queen, dnes studio slouží jako muzeum této legendární kapely.

Doporučeno Rogerem Federerem

Legendární sportovec je oficiálním ambasadorem švýcarského turismu a kromě tenisu je také milovníkem pěší turistiky a cyklistiky. K jeho oblíbeným místům patří kanton Appenzell na východě země, který si potrpí na dodržování tradic. Ke zvyklostem patří nošení ženských krojů či pasteveckých oděvů. Je to místo, kde za zvuku kravských zvonců najdete pravověrné Švýcarsko. Okolní krajina je venkovní hřiště, kde si můžete dopřát nespočet outdoorových aktivit.

Světové umění pod Alpami

Mezi vinicemi a ovocnými plantážemi, v srdci Walliských Alp, leží region Martigny. Dobře ho znali již staří Římané, bojoval tu i Julius Caesar. V roce 1976 si tady chtěl Léonard Gianadda, švýcarský inženýr, novinář a filantrop, postavit dům, ale jeho vize nabraly jiný směr poté, co na pozemku byly objeveny pozůstatky galsko-římského chrámu. Založil kulturní nadaci a vybudoval designovou galerii připomínající betonový bunkr, která hostí výstavy světové kvality. Kromě umění z mezinárodních sbírek jsou k vidění také archeologické nálezy či exkluzivní automobilové veterány.

Padat jako Bond

Ten, kdo vyhledává adrenalinové aktivity, by měl vědět, že jednu z kategorie top si může dopřát i ve Švýcarsku. V malebném údolí Verzasca v kantonu Ticino se nachází monumentální přehrada, kde se z výšky 220 metrů skáče bungee jumping. Je to jedno z vůbec nejvyšších míst, kde se tato aktivita provozuje a kterou zpopularizoval James Bond ve filmu Golden Eye. Pokud byste si nechtěli užít sedm vteřin volného pádu jako Bond, stále je tu k prozkoumání krásné údolí či nedaleké poklady v podobě měst Locarno a Bellinzona.

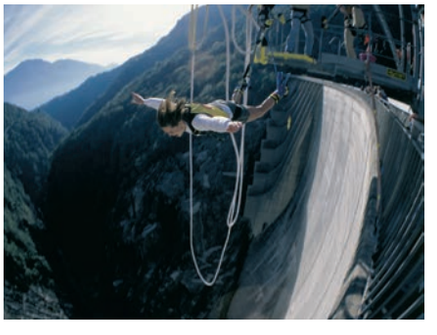

Solární vize Bertranda Piccarda

Slunce již miliardy let zásobuje Zemi čistým a nevyčerpatelným zdrojem energie. Vizionáři se zabývají myšlenkami, jak ho nechat co nejefektivněji pracovat pro nás. K průkopníkům patří Bertrand Piccard, švýcarský psychiatr a vzduchoplavec, který nastartoval éru solárního létání. V zelených technologiích navíc vidí i značný byznysový potenciál.

PŘIPRAVILA / STELLA STEINEROVÁ
FOTO / ARCHIV SOLAR IMPULSE

Jestliže přijdete na svět do rodiny Piccardových, jste předurčeni k velkým věcem. Svědčí o tom fascinující příběh Bertranda Piccarda, který zdaleka není prvním z rodiny, kdo se nebojí překonávat hranice možného. Piccardův děd August, bruselský profesor fyziky, vystoupal v roce 1931 jako první člověk na světě v balonu do výšky 15 785 metrů, a ocitl se tak ve stratosféře. Udal tím nový směr aviatice a prokázal, že se do takové výšky lze nejen dostat, ale že v ní klesá i spotřeba paliva. Do stratosféry se podíval celkem sedmadvacetkrát a svůj výškový rekord ještě překonal. Po druhé světové válce se jeho zájem obrátil opačným směrem a spolu se synem Jacquesem, oceánografem a otcem Bertranda Piccarda, se začal věnovat konstrukci batyskafů. Hlubiny oceánu v něm poprvé zkoumali roku 1948 u Dakaru a o pět let později sestoupili v Tyrhénském moři do hloubky 3150 metrů. Jacques se v roce 1960 spolu s Donaldem Walshem, kapitánem amerického námořnictva, dotkl dna Mariánského příkopu v hloubce 10 916 metrů. A stali se prvními lidmi, kteří viděli život tam, kde v něj nikdo nevěřil.

Balonové dobrodružství

Bertrand Piccard úspěšně kráčí ve stopách svých předků. Vždy ho fascinovalo létání, v 70. letech patřil k průkopníkům v létání na rogalu a v ultralehkých letounech. O několik let později se stal evropským šampionem v letecké akrobacii. Ze závěsného kluzáku, kdy bojoval s větrem, se zaměřil na balonové létání, kde se naopak učil létat po větru. Znamení našel v antikvariátu v Šanghaji, v němž měli vystavených dvě stě medailí. „Sáhl jsem po jedné z nich a na ní stálo: Jestli vítr vane stejným směrem, kudy vede tvoje cesta, přinese ti to velké štěstí," vzpomíná Bertrand Piccard, jenž vyrazil štěstěně naproti. Prvního března roku 1999 došlo ve švýcarském Châteuax d'Oex k mimořádné události. Do nebe se vznesl 55 metrů vysoký balon Breitling Orbiter III, jehož posádku tvořil Piccard společně s bývalým pilotem britského Královského letectva Brianem Jonesem, společně jako první obletěli zeměkouli balonem bez mezipřistání. Jejich balon, v němž strávili dvacet dní, uletěl celkem 45 755 kilometrů, z toho délka samotného obletu zeměkoule činila 40 814 kilometrů.

Přiznat si chybu

Legendární let skončil přeletem nad Mauritánií, na devátém stupni západní délky. Původní cíl byl u pyramid v Gíze, ale nepříznivé větry balon odvály ještě stovky kilometrů od Káhiry. V poušti přistáli 21. března a osm hodin čekali na záchranu. Legendárnímu přeletu předcházelo mnoho neúspěšných pokusů realizovaných různými týmy. Svůj balonový úspěch komentoval Bertrand Piccard slovy: „Po každém neúspěšném letu jsme změnili strategii a technologii. Ostatní to zkoušeli stále stejnou cestou, jako včely, které stále dokola narážejí do skleněné tabule, ačkoliv otevřené okno je hned vedle. My jsme ale byli spíše jako vosy. Ty, když se chtějí dostat ven z místnosti, tak ji obletí celou, než otevřené okno najdou. Byli jsme flexibilní a nezdráhali se přiznat chybu, zatímco naši konkurenti stejné chyby stále opakovali."

Po každém neúspěšném letu jsme změnili strategii a technologii, zatímco ostatní to zkoušeli stále stejnou cestou.

Kolem země na sluneční pohon

Projekt Solar Impuls se začal rodit roku 2003, kdy proběhly první testy, které ukázaly, že celá akce má velkou šanci na úspěch. Další dva roky vznikal koncept letounu, v roce 2006 přišla na řadu první simulace dálkového letu a po šesti letech vývoje vzlétlo první letadlo na sluneční pohon nazvané HB-SIA. Jednalo se o jednomístný stroj o délce necelých 22 metrů, jehož křídla dosahovala rozpětí úctyhodných 63,4 metru, což je srovnatelné s Airbusem A340, velkokapacitním dopravním letadlem s dlouhým doletem. Skutečným průlomem byl až Solar Impulse 2, ve kterém Bertrand Piccard spolu s André Borschbergem odstartovali 9. března 2015 z Abú Zabí. Před sebou měli let dlouhý zhruba 42 tisíc kilometrů, jehož cílem bylo dokázat, že tento solární letoun dokáže obletět Zemi. Mise byla úspěšně zakončena 26. července roku 2016 na stejném místě.

Posouvání lidských hranic

Letoun Solar Impulse 2 naplnil svůj cíl, během něhož strávil ve vzduchu 500 hodin při průměrné rychlosti 80 km/h. Po dalším fenomenálním úspěchu, který posunul další hranice lidských schopností, se Bertrand Piccard nechal slyšet: „Naším cílem není nastartovat revoluci v dopravě. Chceme udělat revoluci v tom, jak lidé vnímají energii. Automobily, osvětlení, domy, počítače, tady všude lze využít solární nebo jinou obnovitelnou energii. Můžeme zateplovat domy a osazovat je solárními panely tak, že budou produkovat více energie, než kolik jí spotřebují. Na letounu máme šestnáct

Nejvyšší cíle

Svoje další ambice obrátil směrem ke slunci. Vysnil si, že obletí svět v letounu poháněném sluneční energií. O projektu hovořil jako o „poselství pro obnovitelné zdroje", přestože mytologická proroctví nebyla příliš příznivá. Každý zná příběh antického hrdiny, vynálezce a stavitele Minotaurova labyrintu, Daidala, jenž vyrobil sobě a svému synovi Ikarovi křídla, aby se dostali z vězení, kam je uvrhl krétský král. Daidalos varoval Ikara, aby se moc nepřibližoval ke slunci, jehož paprsky by mohly rozpustit vosk, jímž byla křídla spojena. Ikaros opojený z nového zážitku, který mu poskytlo létání, ale varování nedbal. Křídla se mu rozpadla a zřítil se do moře. Piccard si na rozdíl od Ikara udělal ze slunce společníka k překonávání hranic lidských možností a hledání nových cest k prospěchu celé planety.

přistávacích světel, každé má 26 malých LED. Když je rozsvítíme, je světlo jako ve dne. A na to celé spotřebujeme 100 wattů. To je jako dvě žárovky ve vaší ložnici. S novými technologiemi se otevírají dveře pro řešení mnoha současných problémů."

Zelený zisk

Bertrand Piccard je hlasitým propagátorem využívaní alternativních zdrojů energie a na ekologické otázky nazírá i z úhlu byznysu. V rámci svého nadačního fondu Solar Impulse nabízí vládám chytrá řešení zajišťující ekonomický růst a zároveň šetrnost vůči životnímu prostředí. Z hlediska obnovitelných zdrojů poukazuje nejen na nutnost využívání sluneční, ale také větrné a geotermální energie.

Naším cílem není nastartovat revoluci v dopravě. Chceme udělat revoluci v tom, jak lidé vnímají energii.

Kritizuje, že většina zemědělského odpadu se vyplýtvá, místo aby se z biomasy lokálně vyráběl plyn. V případě hydroelektráren podotýká, že není třeba disponovat velkými přehradami, stačí zavést menší turbíny do řeky schopné vyrábět elektřinu pro okolí. Piccard věří, že současná složitá geopolitická situace může paradoxně planetě a jejím obyvatelům pomoci. „Lidé konečně chápou, jak nebezpečné je být závislý na znečišťující fosilní energii pocházející ze zahraničí, když můžou mít čisté a místní obnovitelné zdroje energie," nechal se slyšet švýcarský eko vizionář, který v březnu minulého roku představil svá environmentální řešení na kongresu v Praze.

Bertrand Piccard není jediným solárním aviatikem. Americká společnost Solar Flight již představila svůj dvoumístný solární letoun Duo Sunseeker, který je desetkrát lehčí než švýcarský model. Obě letadla ale pracují se stejnou koncepcí. Solární články umístěné především na křídle dodávají energii bateriím a ty pak elektrickému motoru. Společnost Solar Flight založil Eric Raymond, který zajišťoval výrobu solárních panelů pro Piccardův letoun Solar Impulse. Raymondův cíl je nabízet tato solární letadla pro běžný provoz.

Thales Alenia Space je francouzsko-italská společnost, která se svým konceptem solárních letounů drží ze všech nejméně při zemi, a to doslova. Solar Impulse dokáže dosáhnout výšky 8,5 kilometru, ovšem bezpilotní solární vzducholoď Stratobus má v plánu operovat ve výškách až 20 kilometrů nad zemí. Hlavním posláním takovýchto vzducholodí má být zajišťování přenosu dat, signálů a pozorování povrchu planety a stratosféry. Jeden stratobus nad naší republikou by dokázal zajistit komunikaci či přenos dat mezi všemi kouty Česka.

ZÁŽITKY
KTERÉ SI ZAPAMATUJETE

4 důvody, proč VIP zákazníci řeší svoji dovolenou s námi

EXCLUSIVE TOURS
excellence in travelling

CESTOVNÍ KANCELÁŘ

EXKLUZIVITA

Jsme partnery široké sítě poskytovatelů VIP služeb spojených s individuálním cestováním po celém světě. Současně jsme 1. členem exkluzivní sítě Serandipians by Traveller Made z ČR.

DISKRÉTNOST A PROFESIONALITA

Profesionální tým zkušených travel designérů. Jsme akreditovaným partnerem IATA a certifikovaným brokerem privátních letů.

DŮVĚRA

Za naplánované aktivity ručíme a po dobu cesty jsme vám k dispozici 24 hodin denně. Vše stavíme na dlouhodobých vztazích a maximální spokojenosti.

BOHATÉ ZKUŠENOSTI

Úspěšně realizované na zakázku připravené dovolené v hodnotě dosahující 1,5 mld Kč.

www.exclusivetours.com

+420 739 808 000 | info@exclusivetours.com | Revoluční 724/7, 110 00 Praha 1

Nejjednodušší cesta k zážitkům vede tudy

Návrat k podstatě pilotních hodinek: Nový Longines Pilot Majetek

PŘIPRAVILO / HODINÁŘSTVÍ BECHYNĚ
FOTO / ARCHIV LONGINES

S modelem Longines Pilot Majetek se značka okřídlených přesýpacích hodin vrací k hodinkám vyvinutým pro letectví a oceňovaným širší veřejností. Tyto nové hodinky v sobě spojují ducha dobrodružství a historický rozměr, aniž by ignorovaly estetiku a techniku 21. století. Jejich obousměrně otočná vroubkovaná luneta je připevněná k ocelovému pouzdru polštářového tvaru, které utvrzuje jejich charakter a evokuje původní model z roku 1935, jímž byly inspirovány.

S více než 190letou historií může Longines čerpat z nesrovnatelného dědictví a jeho ikonické hodinky pro piloty a průzkumníky se svými špičkovými technickými vlastnostmi jsou toho důkazem. Značka okřídlených přesýpacích hodin tak může milovníkům mechanických hodinek nabídnout takové, jejichž DNA je zakořeněná v charakteristické estetice historických modelů značky. Longines je kombinuje se současnými odbornými znalostmi, aby mohl měřit čas s nespornou přesností a spolehlivostí, kterými je proslulý. Design hodinek Longines Pilot Majetek je toho dokonalým příkladem.

Ve své první verzi podtrhuje zakřivený tvar pouzdra jeho jedinečný design, zaregistrovaný 1. dubna 1935 u Mezinárodního úřadu průmyslového vlastnictví v Bernu ve Švýcarsku. Přestože jsou tyto hodinky určeny pro letce, v minulosti přitahovaly širší publikum hledající spolehlivé, robustní, přesné a snadno čitelné hodinky. Technické a ergonomické vlastnosti nového modelu Longines Pilot Majetek byly zcela přepracovány. Jeho upravené proporce, původní mírně zakřivený tvar polštáře a zaoblenější nožky, jsou v souladu s aktuálními trendy. Jeho průměr 43 mm poskytuje vynikající pohodlí při nošení.

Přepracovaná klasika

Na 9. hodině je na zadní straně ocelového pouzdra, které má šroubovací dýnko, osazena pamětní deska s označením 1935. To odkazuje na původní datum prvního modelu Longines Majetek a skrývá nově patentovaný mechanismus. U modelu z roku 1935 se luneta a safírové sklíčko otáčely jako celek, zatímco u nového modelu se otáčí nezávisle na sobě, což umožňuje vodotěsnost do hloubky 100 metrů.

Stejně jako hodinky navržené speciálně pro piloty mají i nové Longines Pilot Majetek matný černý číselník, který poskytuje optimální čitelnost. Bílé arabské číslice a minutové značky jsou potažené starým radiem Super-LumiNova. Přes ně se pohybují ručky ve tvaru obušku s rhodiovým hrotem. Jsou fosforeskující a zajišťují optimální čitelnost v noci. Předimenzovaný malý vteřinový číselník umístěný na 6. hodině spolu s vroubkovanou lunetou připomíná původní funkční charakter těchto pilotních hodinek. Celkový efekt je vyvážený a hodinky vyzařují eleganci.

Silný charakter

Nový Longines Pilot Majetek poháněný exkluzivním kalibrem L893.6 vybaveným magneticky odolným silikonovým vláskem má rezervu chodu 72 hodin. Hodinky jsou chronometry certifikované Oficiálním švýcarským institutem pro testování chronometrů. Tyto hodinky mají řemínek dostupný v hnědé nebo zelené kůži s béžovým prošíváním. K dispozici je také NATO řemínek vyrobený z polyesterového vlákna vytvořeného z recyklovaných materiálů. Díky svému silnému charakteru je Longines Pilot Majetek ideální jak pro každodenní nošení, tak pro všechna nadcházející dobrodružství v jakékoli zeměpisné šířce.

Petr Sýkora: „Dobrý člověk vidí kolem sebe samé dobré lidi.“

PŘIPRAVILA / BARBORA SLAVÍKOVÁ LITEROVÁ
FOTO / ARCHIV DOBRÝ ANDĚL

Poté, co úspěšně prodal firmu zabývající se kancelářskými potřebami, přemýšlel, jak smysluplně naložit s penězi. Sílu a prostředky napnul k filantropii. Spoluzaložil nadaci Dobrý anděl, která je pro tisíce rodin v Česku světýlkem naděje v těžkých životních zkouškách.

Navzdory krizím poslali v roce 2022 Češi na charitu rekordních devět miliard korun. Nejvíce na pomoc Ukrajině a Českému Švýcarsku poté, co bylo postiženo požárem. Jsou podle vás Češi národem dobrých andělů?

To tedy jsou! V každém z nás je ve skutečnosti anděl i ďábel, jin i jang, to dobré i špatné. Jde o to, který aspekt naší osobnosti v sobě živíme. V různých situacích pak vyplouvá na povrch buď to krásné v nás, anebo temnější část naší osobnosti. V těžkých chvílích se projeví andělé v nás a navzájem si pomáháme.

Slyšela jste někdy: „To, co říká Honza o Pavlovi, vypovídá mnohem více o Honzovi než o Pavlovi." Dobrý člověk vidí kolem sebe samé dobré lidi. Úplatkář vidí všude kolem korupci. Laskavý člověk kolem sebe přirozeně vidí spoustu laskavých lidí. A dobří andělé kolem sebe zkrátka vidí spousty dobrých andělů. A to je báječné. Takže ano, pro řadu z nás jsou Češi národem dobrých andělů.

Solidarita narůstá globálně. Podle CAF World Giving Index 2022 darovalo loni více lidí peníze na charitu a pomohlo cizímu člověku než kdykoliv předtím. Ze 119 zkoumaných zemí zaznamenala nejvyšší nárůst Česká republika. Čím si to vysvětlujete?

Mohu se to pokusit jen logicky vysvětlit. Ale můžu se mýlit. Řekl bych, že WGI publikovaný v roce 2022 dost možná reflektuje období roku 2021. Byl to rok mimo jiné poznamenaný tornádem na Moravě, které bylo impulzem k vlně solidarity. Navíc Česká republika dlouhodobě v rámci World Giving Indexu skórovala ostudně nízko, takže se dá očekávat (alespoň dle nás optimistů), že od teď už to může jít jenom nahoru.

WGI myslím měří tři aspekty filantropie – finanční dary, dobrovolnou práci v komunitách a pomoc lidem, které neznáme. Rozvoj všech tří potřebuje čas. Je to znak vyspělé společnosti, která je kultivovaná, kde převažuje atmosféra vzájemné důvěry. A to všechno se buduje po generace.

Vnímáte pozitivní změnu i směrem ke své nadaci? Kolik máte aktuálně dobrých andělů?

V současné době pomáhá přes 152 tisíc dobrých andělů více než 4300 rodinám. V průběhu jedenácti let se lidé stávali dobrými anděly celkem postupně. Víme také, že řada z nás si pomáhání, filantropii, vyzkoušela právě s Dobrým andělem. A po této zkušenosti začala pomáhat i jinde.

Nadace Dobrý anděl odevzdává příspěvky rodinám, kterým pomáhá, do posledního haléře. Jak se vám daří celý provoz ufinancovat?

Náklady na provoz byly v loňském roce něco málo přes 10 milionů Kč. Celkový objem pomoci dobrých andělů přes 380 milionů. To je tedy lehce přes 1 milion korun každý den včetně sobot a nedělí. To znamená, že náklady na provoz nadace jsou 10 děleno 380, tj. pod 3 %. Pokrýváme je z příspěvků od zakladatelů, od finančních partnerů a poslední roky také z odkazů ze závětí. Více a více lidí přemýšlí, jak chce se svojí pozůstalostí naložit, až tu jednou nebudou. A tak k nám z nich občas někdo zavolá nebo se zastaví, aby se o odkazu ze závěti poradil.

Letošní rok byl pro financování provozu obtížný v tom smyslu, že ne všem finančním partnerům Dobrého anděla se dařilo, a tak to ještě před pár týdny vypadalo, že budeme mít díru v provozním financování asi čtyři miliony korun. Dokázali bychom ji sice pokrýt z rezervy, kterou máme. Ale rezervu na provozní financování – nadační kapitál, chcete-li –, bychom měli tvořit, ne do ní sahat. Za deset minut dvanáct nám moc pomohla RAIFFEISEN BANK, která celý tenhle výpadek letos dorovnala.

Nadace Dobrý anděl pomáhá rodinám s dětmi, které se vlivem vážné nemoci dostaly do těžké situace. Nadaci jste založil spolu se svým kamarádem a obchodním partnerem Janem Černým v roce 2011. Zasáhly vám těžké osudy některých rodin do vlastního života, nebo se snažíte držet si emoční odstup?

Když jsme Dobrého anděla připravovali, tak jsme – možná překvapivě – s onkologickým onemocněním neměli bezprostřední zkušenost. Udělali jsme to, protože jsme věřili, že by Dobrý anděl mohl někomu

opravdu hodně pomoci ve správnou chvíli. Ve chvíli, kdy je jeho rodině ouvej. A také proto, že jsme věřili, že projekt má slušné vyhlídky na úspěch.
Ano, emoční odstup… možná bych raději řekl, že usilujeme o jistou objektivitu. Když jsme Dobrého anděla zakládali, Andrej Kiska mi tenkrát řekl: „Peter, nesmieš sa bať dotknuť sa bolesti." (Asi tu jeho slovenštinu trochu komolím, ale takhle nějak to řekl.)
Myslím, že je to trefné. Člověk není kámen, aby necítil bolest nebo radost lidí kolem sebe. Zároveň bychom se ale neměli nechat emocemi zcela ovládat. To pak ztrácíme výsadu kultivovaných lidských bytostí, které sice prožívají silné emoce, ale vždy (anebo skoro vždy) dokážou ovládnout své myšlení a jednání. Pokud nás emoce (jako třeba žal, pocit bezmoci, hněv nebo i extáze či zamilovanost) úplně ovládnou, činíme rozhodnutí nebo konkrétní skutky, kterých později můžeme litovat.
Pro zachování objektivity pomáhá pochopení, že tak jako narození a smrt, tak i bolest, nemoc a uzdravování jsou součástí života. Jen o tom tolik nepřemýšlíme. Navíc dobře chápeme, že role Dobrého anděla je ve skutečnosti malá. Neumíme nikoho zachránit. Ani vyléčit. V rodině, kde je někdo těžce nemocný, hraje hlavní roli pacient sám, a pak především jeho rodina, lékaři, přátelé a kamarádi. A jistě trošku dobří andělé. Tím, že pomoc od nich přichází rychle, laskavě a důstojným způsobem.

Co byste řekl člověku, který tvrdí, že charita je pro bohaté?
…asi bych ho nechal být. Případně si s ním povídal o věcech, které zajímají jeho. Anebo bych se ho zeptal, jak on sám definuje bohatého člověka. A možná bych se mu pokusil navrhnout myšlenku, že bohatý člověk je z definice takový člověk, který má dost na to, aby se s někým podělil. Někdo je bohatý fyzicky a třeba pomůže staré dámě s nákupem do schodů, někdo je bohatý svou moudrostí a může nás učit. Někdo je bohatý svým talentem a rozdává hudbu nebo zpěv. A někdo je takzvaně bohatý finančně, a tak může rozdávat peníze. Protože dokud máme pocit, že se dělit nemůžeme, jsme ve skutečnosti žebráci. Ale i tak, nejlepší by bylo nechat to být.

„Štěstí je krásná věc, ale prachy si za něj nekoupíš…" zpívá Richard Müller. Máte ještě nějaké materiální sny?
Možná tím chtěl říct, že i peníze mají svoji roli. Potíž je v extrémech – často jim přisuzujeme větší důležitost, než si zaslouží. To asi dělá většina z nás. A někdy jimi pohrdáme. Peníze – tedy prachy – jsou báječná věc. Když je ovládáme my, a ne ony nás, dá se s nimi dělat celá řada báječných věcí. A tím vůbec nemyslím jen filantropii.

Jediným lékem na nevědomost je poznání. A poznání bývá přirovnáváno ke světlu.

Materiální sny? Od klukovských let se rád ohlédnu po pěkném autě. Nebo po pěkném kole. Tyhle věci už máme. Máme všechno, co potřebujeme. Tedy spíše mnohem víc, než jsem si jako kluk uměl představit. Takže víc než potřebujeme.

Kdybyste si musel vybrat, bylo by to ferrari, nebo cesta kolem světa?
Vy jste teda dobrá! Vybral bych si ferrari. Víte proč? Kolem světa bych nechtěl jet / letět za nic na světě. To zní legračně – kolem světa za nic na světě. Chci tím jen říct, že nemám potřebu cestovat jen tak pro cestování. Pravda je, že byť je moc krásné, ferrari je u nás doma těžko použitelné auto. Navíc nejezdíme moc rychle a vozíme všelijaké harampádí. Kdybych si tedy musel vybrat, bral bych ferrari, a buď ho prodal, daroval, nebo s ním něco jiného provedl. Alespoň bych se nemusel handrkovat okolo světa… (smích)

Máte dva náctileté syny, jak s nimi mluvíte o bohatství a správě majetku?
Jen čas od času. Málo. Myslím si, že spravovat majetek je relativně lehké pro člověka, který dokáže dobře spravovat, mám tím na mysli ovládat, sám sebe. Pokud totiž umím ovládat sám sebe, dokážu spravovat (anebo nechat si spravovat třeba Raifkou), svoje finance. Jádro problému je v tom, že peníze do značné míry ovládají nás. A ne my je.
A přesně o těchto věcech s nimi mluvíme. Tedy, lépe řečeno, mluvili jsme, když ještě kluci nebyli náctiletí a poslouchali, co jim rodiče říkají. Teď se snažíme toho už moc neříkat, protože děti sledují naše jednání a neposlouchají naše rady.

Říkáte, že pro děti je nejlepší příklad rodič. Na dovolenou s rodinou létáte

Petr Sýkora s Janem Černým vybudovali firmu Papirius, po jejím prodeji založili nadaci Dobrý anděl.

záměrně v economy třídě. Snažíte se svým potomkům vštěpovat skromnost?
Máte pravdu v tom, že rodiče jsou příklad. Nejsem si již tak jistý, že rodiče jsou ten nejlepší příklad. To je mimochodem představa, kterou většina z nás – rodičů – má, že jsme ten nejlepší příklad pro naše děti. To je dost nebezpečný předpoklad.
Proto se snažím být trochu opatrný, moc nevštěpovat. Nejtěžší je mlčet. Nic neříkat. Poslouchat. Často je to ta nejlepší věc, co můžeme udělat.
K tomu létání… to je spíše detail, ale ano, zásadně létáme ekonomickou třídou. Dospěl jsem k závěru, že pokud naučíme děti létat byznys, tak to má dva důsledky. Tím prvním je, že musíme předpokládat, že tyto děti budou celý svůj dospělý život (tj. klidně dalších 80 let) létat jen byznys. V opačném případě budou v letadle vždycky nespokojené. A pak je tu ještě jeden háček. Víte, po čem pokukují lidé, kteří dlouho létají byznys třídou? Pokukují po first class. A ti, co létají first class mají obchodní partnery, kteří létají privátním jetem… A víte, komu závidí ti, co mají privátní jet? Těm, co nikam létat nemusí. Takže v naší rodině, když už někam letíme, tak, pokud zdraví dovoluje, ekonomickou. Ale pozor. Tak je to u nás doma. Nic proti byznys třídě. Pokud někdo létá pracovně sem a tam, mění časové zóny, naplno pracuje u velké společnosti anebo na to zkrátka opravdu má, jistě je rozumné létat byznys. Nám jednou za rok na Nový Zéland zatím stačí pohodlně economy…

Která investice vám dává v životě největší smysl?
Do dlouhodobých vztahů. Do poznání pravdy. Do rozeznání krásy. Do schopnosti ovládat sám sebe.

Část roku trávíte se svými blízkými na Novém Zélandu. Proč jste si vybral právě tento kus světa?
Po prodeji Papiriusu v roce 2006 jsme přemýšleli, zdali nestrávit pár let v kultivované zemi, kde je zároveň divoká příroda a kde se kluci budou moci naučit anglicky. Přemýšleli jsme nad Kanadou, nakonec volba padla na Nový Zéland. Jindra tenkrát prohlásila: „Když tam nepojedeme teď, tak už nikdy, protože je to moc daleko." A tak kluci dostali každý krabici lega a po dvou dnech řekli: „Jéé, to je škoda, že už jsme tady. Můžeme ještě někam letět?" A tak jsme začali na Novém Zélandu.

Jste vegetarián, věnujete se józe a extrémním vytrvalostním sportům. V Patagonii jste absolvoval jeden z nejdrsnějších závodů. Máte potřebu hledat svoje fyzické a duševní limity?
Může se to tak zdát, viďte? Všelijaké dlouhé expediční závody jsem podnikal spíše proto, že jsem se

chtěl podívat do opravdové divoké přírody. Přejet na kajaku Beagle Channel. Běhat po horách. Putovat ve dne v noci napříč Ohňovou zemí. Jenže, paradoxně, mě vždy bavilo – a ještě pořád baví – na všechny tyhle věci trénovat. A mám taky ten tradiční pohled, že chlapi by se neměli bát studené vody, námahy, hladu nebo lezení na nějaký pořádný kopec. Přílišný komfort nás totiž oslabuje – fyzicky i duchovně.

Na druhou stranu, pro člověka, který celý život trénuje, je těžké fyzické limity výrazně posunout. Je těžké plavat dvakrát rychleji. Nebo běhat pětkrát rychleji.

V kontrastu s fyzickými limity máme mnohem větší prostor na úrovni jemné osobnosti. Hlavy a srdce, chcete-li. Toho jsme se letmo dotkli, když jste se mne ptala, jestli se syny mluvíme o správě financí. Schopnost ovládat sám sebe, své myšlenky – slova – činy – zvyky – život, je jednak mnohem důležitější a také, viděno sportovníma nebo podnikatelskýma očima, je tu řádově větší prostor ke zlepšení. Kultivace lidské osobnosti, kultivace lidského intelektu jako schopnosti se ptát, uvažovat a rozhodovat se končí až (obvykle) smrtí. Tělo je ve skutečnosti chátrající hmota. I tak, a možná o to víc, stojí za to se o něj přiměřeně starat. Jóga v tomhle směru funguje dobře už tisíce let.

Dálkově jste studoval školu filozofie v Indii. Vedanta Academy uvádí, že pomáhá žákům objevit základní pravdy života a také způsob k dosažení lidské dokonalosti. Naplnilo se u vás toto poslání?

V akademii jsme měli možnost tři roky systematicky studovat filozofii. Nejen na dálku. Byli jsme tam mnohokrát. Celá rodina – Jindra a částečně i oba kluci. Většina z nás k filozofii přistupuje spíš příležitostně. Často tak, že nám kamarád doporučí nějakou knížku. Nebo si poslechneme rozhovor. A v akademii člověk začal od základních textů přes některé klasické básně a divadelní hry evropských spisovatelů a dramatiků a skončil studiem Upanišad, nejstarších dochovaných textů, které máme.

Základní věci? Ty jsem snad pochopil. Minimálně na úrovni intelektuálního porozumění. Důležitější je, nakolik si tyto pravdy člověk skutečně zažil. Asimiloval. Uvlastnil. Tak, aby byla jednota mezi tím, co znám a vím, a tím, kdo jsem. Tak třeba před chvílí diskutovaný rozdíl mezi bohatstvím a chudobou. Nebo rozdíl mezi zdravím a zdánlivým zdravím, mezi láskou a lpěním, mezi skutečnou svobodou a svobodou zdánlivou. A dokonalost? Jak se říká… there is no perfection in this world… tj. nejde dosáhnout dokonalosti na tomto (míněno našem, empirickém) světě. Nejenže to nejde. Hlavně totiž o to nejde. Mám tím na mysli, že nejde o to, stát se dokonalým člověkem – ať už je vaše definice dokonalého člověka jakákoli. Jde o to poznat pravdu. To je, oč tu běží. Protože, jak řekl Masaryk: „Pravda vítězí." Totéž říkají Upanišady.

Hlavním tématem tohoto vydání magazínu Black Tie je světlo. Komu byste ho poslal? A co si jako první pod pojmem světlo vybavíte vy?

Vybavím si světlo poznání. Případně světlo pravdy. Přál bych nám, aby zasvítilo všem. Jedinou možností, jak odstranit temnotu, je použít světlo. Tmu nemůžeme zamést pod koberec. Ani na ni zařvat, aby se schovala. Ale poté, když rozsvítíme lampu, je tma okamžitě pryč. Bez ohledu na to, jak dlouho tam byla a jak byla hluboká.

Filantropie je znak vyspělé společnosti, která je kultivovaná, kde převažuje atmosféra vzájemné důvěry.

Petr Sýkora s paní Kateřinou a její dcerou Lexinkou,
která se potýká s těžkým mentálním a tělesným postižením.

I my žijeme v jistém slova smyslu ve tmě. Máme celou řadu mylných představ o tom, jak se věci ve skutečnosti mají. Tak například hledáme štěstí tam, kde ve skutečnosti není. Jako ta žena, co ztratila jehlu doma ve své chatrči a pak ji hledala venku na ulici. Když se jí zeptali, kde ji ztratila, řekla: „No, doma." „A proč ji tedy hledáte tady venku?" ptali se jí. „Protože tady je světlo. A doma na to nevidím." Podobně je to s námi. Taky se nepřetržitě snažíme opravovat a vylepšovat svět kolem sebe (což je často v pořádku) a zapomínáme na to, že bychom především měli pracovat na sobě. Podstatou většiny našich problémů jsou různé zafixované mylné představy – tedy nevědomost. A jediným lékem na nevědomost je poznání. Poznání, které bývá přirovnáváno ke světlu. Světlo, které nám pomáhá vidět, jak se věci doopravdy mají. Ona i ta black tie je vidět, jen když na ni posvítíme.

Jaké očekávání, možná předsevzetí, máte do roku 2023? Co byste si přál či nám popřál?

Přál bych nám všem hlavně smysl pro humor a úsměv na tváři. Také schopnost vidět především své vlastní chyby a méně se zabývat chybami druhých.

Vám v bance bych přál, aby se dařilo kousek po kousku dál posouvat vysokou laťku vstřícnosti ke klientům. A klientům, čtenářům, bych přál radost z toho, že budou moci – alespoň občas – pochválit svého bankéře. I bankéři totiž občas potřebují poplácat po rameni.

Petr Sýkora

Narodil se dne 9. května 1974 v Praze. V roce 1993 založil s Janem Černým společnost Papirius, dodavatelskou firmu na kancelářské potřeby. Začali jako studenti, první dodávky papíru nosili zákazníkům v batohu. V roce 2006 společnost Papirius prodali americké firmě Office Depot, pro kterou ještě několik let oba pracovali. V roce 2011 společně se slovenským prezidentem Andrejem Kiskou založili nadaci Dobrý anděl podporující rodiny s dětmi, které se vlivem vážné nemoci dítěte nebo rodiče dostaly do těžké situace. Současně Petr Sýkora a Jan Černý věnovali společně 25 milionů korun na provoz nadace. V roce 2015 získal Petr Sýkora Cenu Arnošta Lustiga za zásluhy o udržení a rozvoj celospolečenských hodnot.

30 LET CENTR GROUP

Když jsem v patnácti nastoupil na vojenské gymnázium, neměl jsem ani tušení co chci v životě dělat. Někde uvnitř jsem ale cítil, že mě bude uniforma, do které mě navlékli, bavit. Stejně jako přesně stanovený režim dnes. Dlouho jsem věřil, že mi služba v armádě bude stačit. Už na vysoké škole a později v průzkumné četě jsem si ale uvědomoval, že budu chtít víc. Víc samostatnosti i zodpovědnosti. Po roce 89 přišly možnosti, které nám všem daly šanci k seberealizaci. Já toho využil! A vlastně nejen já. Spousta mých kamarádů to viděla stejně a já jim všem děkuji. Děkuji za to, že byli u zrodu se mnou. Stáli vedle mě, i když jsme ještě úplně nezářili, a jsou se mnou dodnes. Ctím hodnoty opravdového přátelství, služby i závazků s tím spojených a vím, že jen díky tomu jsme společně docílili 30-ti let od vzniku naší společnosti.

„Nikdy si toho nepřestanu vážit a stejně jako Vy, i já jsem tady stále pro Vás.“
Moc Vám všem osobně děkuji.

CENTR GROUP

Jaroslav Pajonk
Generální ředitel Centr Group

Dluhopisy ve znamení růstu

PŘIPRAVIL / MICHAL ONDRUŠKA, CHIEF INVESTMENT OFFICER, RAIFFEISEN INVESTIČNÍ SPOLEČNOST, A. S.

Po více než dvou letech se na trh dluhopisů vrací lepší nálada. I tak by se dala shrnout současná situace na domácím dluhopisovém trhu. Jenom od září 2020 do června 2022 ztratil český desetiletý státní dluhopis neuvěřitelných cca 38 %. Z pohledu výkonnosti dluhopisů bylo toto období jedním z nejhorších v historii domácího dluhopisového trhu. Od pomyslného dna dosaženého v červnu loňského roku však ceny dluhopisů mění směr a k počátku února 2023 cena desetiletého českého státního dluhopisu roste o 16 %.

Důvody nedávných poklesů cen dluhopisů jsou zřejmé – covid, inflace, geopolitické napětí a růst cen energií, témata, která naplňovala hlavní zprávy tiskových agentur. Z výše uvedeného grafu je však patrný jeden zajímavý moment. Ceny investičních nástrojů, ať už jsou to dluhopisy, či akcie, obvykle reagují s předstihem vývoje dané ekonomiky. Zatímco inflace ve druhém pololetí 2022 dále roste, ceny dluhopisů již mění směr a z poklesů se otáčí k růstové trajektorii. Důvodem je předpoklad, že:

- cyklus zvyšování úrokových sazeb se přibližuje svému vrcholu
- výnosy dluhopisů jsou na historických maximech, další směr může být pouze opačný, a to znamená růst cen dluhopisů

Ceny dluhopisů začínají růst právě uprostřed pomyslné bouře, která dopadala nejenom na finanční trhy. Dalo by se říct, že situace, kdy je na trhu nejhůře, jsou právě tím nejlepším okamžikem pro vstup do trhu, ať už s novými penězi, nebo navýšením již existujících pozic. Nejvyšší nárůsty cen se odehrávají právě po největších cenových poklesech.

Cena českého desetiletého státního dluhopisu
Zdroj: Raiffeisenbank, a. s.

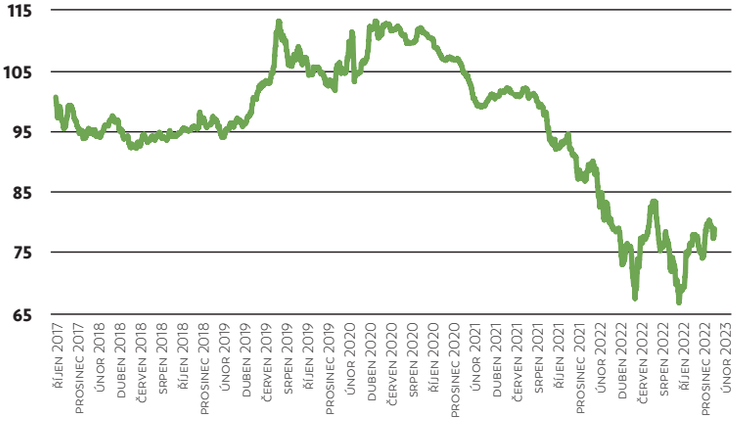

Výnos do splatnosti CZGB 10Y
Zdroj: Raiffeisenbank, a. s.

Státní dluhopisy jsou považovány za konzervativnější nástroj, který zvyšuje stabilitu portfolií a nepředstavuje vysoké riziko.

Tak jak od roku 2020 klesaly ceny dluhopisů, rostly jejich výnosy, ano, právě tato vlastnost dluhopisů přispěla k výraznému nárůstu jejich atraktivity. V únoru 2023 nabízejí desetileté korunové státní dluhopisy výnos kolem 4,4 %, to je stále jedna z nejvyšších hodnot za posledních několik let.

Státní dluhopisy jsou považovány za konzervativnější nástroj, který zvyšuje stabilitu portfolií a nepředstavuje vysoké riziko. Ne nadarmo se dluhopisy řadí k základním pilířům struktury investičních portfolií. Je to patrné i na příkladu amerických dlouhodobých investičních plánů, kde dluhopisy tvoří až 40 % všech pozic. Relativní bezpečí dluhopisů je však vykoupeno dlouhodobě nižším výnosem, v porovnání například s akciemi. Platí to však vždy, i pro krátkodobá či střednědobá období? Turbulence minulého období zvýšily atraktivitu dluhopisů natolik, že ze střednědobého pohledu můžeme hovořit o skutečně zajímavém potenciálu zhodnocení na dluhopisech, a to i ve vztahu ke zmiňovaným akciím.

Pokud nakoupíme dluhopis a držíme ho do splatnosti, v den nákupu si fixujeme procento našeho budoucího zhodnocení. V podstatě velmi podobné termínovaným vkladům. Je zde však jeden podstatný rozdíl, a tím je likvidita. S termínovaným vkladem se v průběhu jeho trvání standardně neobchoduje, zkrátka musíme si počkat, až doběhne sjednané období, a na jeho konci obdržíme uložené prostředky včetně úroku. Oproti tomu, s dluhopisem lze zpravidla obchodovat i v průběhu jeho života. Cena dluhopisu se však v čase mění. Tím, jak rostou nebo klesají úrokové sazby, klesají či rostou i ceny dluhopisů. Pohybem ceny tak dluhopisy upravují svůj výsledný výnos do splatnosti, a proto v sobě odrážejí očekávanou výši sazeb

v ekonomice. Platí zde jednoduché pravidlo. Pokud v ekonomice rostou úrokové sazby, ceny dluhopisů s fixním kupónem klesají, tento stav jsme viděli v uplynulých dvou letech. Naopak, pokud úrokové sazby klesají, především ceny dluhopisů s fixním kupónem a delší splatností rostou. A právě na toto období nyní cílíme.

Hypotéza

Předpokládejme, že centrální banky po měsících zpřísňování měnové politiky přistoupí k jejímu postupnému rozvolnění. Již nyní analytici očekávají pokles korunových úrokových sazeb na ročním horizontu o minimálně 1,5 %. To by znamenalo posun hodnoty referenční úrokové sazby ČNB na úroveň ca 5,5 % na konci prvního čtvrtletí roku 2024 (zdroj: analýza RBCZ).

Modelový příklad – pozitivní scénář

Zkusíme nyní namodelovat hypotetický pohyb ceny dluhopisu při očekávaném poklesu úrokových sazeb. Počítejme na příkladu desetiletého českého státního dluhopisu. V únoru 2023 se tento dluhopis obchoduje s výnosem cca 4,4 % p. a., v případě poklesu výnosu tohoto dluhopisu o pouhé 1 % (na úroveň 3,4 % p. a.) by to dle této uvedené hypotézy vedlo k nárůstu jeho ceny přibližně o 8 %. K tomu připočítejme již zafixovaný výnos 4,4 % p. a., dostáváme se tak, podle teoretického modelu, na možné očekávané zhodnocení přes 12 % p. a. Tento výnos by bylo teoreticky možné realizovat při nákupu takového dluhopisu ke dni 2. 2. 2023 s tím, že se předpokládá jeho držení jeden rok. Na méně rizikový cenný papír celkem zajímavý potenciál, nemyslíte?

Modelový příklad – negativní scénář

Obdobný scénář lze aplikovat i v případě růstu výnosů, v tomto případě však dochází k poklesu ceny dluhopisu. Pokud vzroste výnos desetiletého českého státního dluhopisu z 4,4 % p. a. na 5,4 % p. a., dochází k poklesu ceny tohoto dluhopisu o přibližně 8 %. Obdobný vývoj jsme mohli vidět v uplynulých dvou letech.
Jsem velmi rád, že se nám v uplynulých měsících společně podařilo navýšit objemy právě v dluhopisových strategiích. V rámci fondů RIS obhospodařujeme řadu dluhopisových, ale i smíšených či akciových strategií. V případě zájmu o investice můžete kontaktovat zkušené privátní bankéře z FWR. Investice do dluhopisů může být ojedinělou investiční příležitostí a rok 2023 se zároveň může zapsat do historie jako rok dluhopisového býka.

Do dalšího období vám přejeme hodně úspěchů.

Pokud nakoupíme dluhopis a držíme ho do splatnosti, v den nákupu si fixujeme procento našeho budoucího zhodnocení.

---

* V Praze dne 2. 2. 2023, 16:00

Upozornění:

Tento dokument je šířen společností Raiffeisenbank, a. s. (dále jen RB), která je distributorem investičních fondů spravovaných Raiffeisen investiční společností, a. s. (dále jen RIS).

Uvedené modelové příklady předpokládaného výnosu jsou založeny na modelovaném pohybu výnosu desetiletého českého státního dluhopisu s tím, že uvedené předpoklady jsou citlivé na vývoj na finančních trzích a nemusí dojít k jejich naplnění.

Číselné údaje v grafech znázorňujících výnos dluhopisů se týkají minulosti, výkonnost v minulosti není spolehlivým ukazatelem budoucích výsledků. Očekávané výnosy dluhopisů představují prognózy, které nejsou spolehlivým ukazatelem budoucí výkonnosti. Údaje o minulé i předpokládané výkonnosti jsou založeny na hrubé výkonnosti, nezahrnují vliv provizí, odměn a dalších poplatků. Investor může utrpět ztrátu celé hodnoty investice.

RIS má zájem na tom, aby investor realizoval investici do českých státních dluhopisů prostřednictvím nabytí podílu v jí spravovaných investičních fondech, popř. nabytím do individuálního portfolia nebo přímým nákupem přes sesterskou společnost RB, což přinese těmto společnostem výnos bez ohledu na výnos investora. Z tohoto důvodu nemusí být závěry prezentované v tomto dokumentu objektivní. Odměna RB za distribuci je přímo vázána na objem majetku v investičních fondech RIS a rovněž na objem vstupních poplatků vybraných pro RIS.

Nebyla stanovena konkrétní pravidla pro předcházení střetu zájmů týkající se investičních doporučení nebo návrhů investičních strategií. Další informace o pravidlech pro střet zájmů naleznete na ve vztahu k RIS na www.rfis.cz a ve vztahu k Raiffeisenbank, a. s., na www.rb.cz.

Přímý, snadný a bezplatný přístup k dalším požadovaným informacím zejména ohledně investic do dluhových cenných papírů a investičních fondů RIS, ocenění, metodiky, výchozích předpokladů a interních modelů použitých v tomto dokumentu, o poplatcích, rizicích a střetu zájmů lze získat na www.rfis.cz. Výše uvedená analýza je zamýšlena jako jednorázová a její budoucí aktualizace se nepředpokládá.

Každý rok o zimní noci vystoupí ze tmy obrysy vesniček a nomádských obydlí roztroušených po Tibetské náhorní plošině. Nejvýše položenou a nejrozsáhlejší náhorní plošinu světa osvětlí stovky tradičních máslových lampiček, které lidé umísťují venku i uvnitř svých domovů. Představují obětiny, jimiž uctívají osvícení Dže Congkhapy, jednoho z nejvýznamnějších učitelů tibetského buddhismu. Někteří z těchto lidí opustili generacemi ozkoušenou nomádskou cestu a vydali se na jinou. Nevyšlapanou. Z nejjemnější jačí vlny spřádají příběh luxusní a lokální módní značky.

Nejjemnější bohatství

TEXT / ELIŠKA CÍSAŘOVÁ
FOTO / ARCHIV NORLHA

Dechen Yeshi poprvé navštívila Tibet jako studentka s čerstvým univerzitním diplomem. Chtěla se zabývat výzkumem ekonomického a kulturního rozvoje v oblasti, kde se ve větru třepotají modlitební praporky a kde prostor harmonizuje zvuk z modlitebních mlýnků. Měla s sebou fotoaparát a skrze objektiv vnímala nekonečnost spirituální krajiny. Dechen se narodila ve Spojených státech americké matce a tibetskému otci. Právě její matka Kim Yeshi, vystudovaná antropoložka, jež vyrůstala ve Francii, se stala hybnou silou v Dechenině tibetském příběhu. Kim vždy zajímaly textilie a tradiční umění. A v jačí vlně z tibetských plání, jež dokáže zahřát dvakrát víc než ovčí rouno či kašmír, viděla potenciál. Na rozdíl od Dechen.

Hledání nových cest

„Nejdřív mi to přišlo nudné, všechno to vyprávění o látkách a jačí vlně," vzpomíná s úsměvem na svůj první kontakt s místní kulturou. „Vždy mě ale lákalo zaznamenávat příběhy prostřednictvím kamery. Pronikala jsem tak blíž do života nomádů, kteří toužili zkusit i jiné věci než tradiční pastevectví. Pokukovali po okolním světě a do toho svého z něj chtěli něco zasít. Najednou jsem cítila, že jačí vlna by skutečně mohla být pojivem, jak těmto lidem přinést pozitivní změnu, aniž by ji odešli hledat jinam," popisuje Dechen začátky velkého obchodního příběhu, jehož vlákno se začalo odvíjet na těchto jednoduchých základech.

Volání krve

Vyslyšela volání své tibetské krve a v roce 2005 zapustila kořeny v autonomní prefektuře Gannan na severozápadě Číny. Tímto rozhodnutím nabral její život jiný směr. A nejen její. V odlehlé vesnici Ritoma, sevřené horami, založila dílnu na zpracování jačí vlny. Prvním investorem se stala její matka, která neochvějně věřila, že navzdory nepříznivým okolnostem má tento projekt smysl. Méně nadšený investor by tomu asi příliš nadějí nedával. V Ritomě s 1500 obyvateli chyběly dlážděné silnice, potrubí a elektřina fungovala jen sporadicky. Svobodomyslné nomády bylo navíc třeba přeučit na tkalce. Jediné, co Dechen opravdu měla, byl dokonalý přírodní produkt. A odhodlání.

Dechen a Kim Yeshi stojí za úspěchem Norlha.

Mezi pokrokem a tradicí

Globalizaci nelze zastavit, a tak se i lidé, kteří po generace neznali nic jiného než pastevecký život, ocitli na rozcestí. Někteří rodnou vesnici opustili a vydali se do velkých čínských měst. Rodiny se začaly rozpadat. Někteří pastevci zase cítili ekonomický tlak, pořídili si více zvířat, čímž docházelo k přetěžování pastvin. A někteří prostě chtěli změnu jako Serwo Kyap: „Život pastevce pro mě nebyl těžký, pro moji duši ale bylo těžké zabíjet má zvířata. Práce pro Dechen je pro mě čistá, nemusím brát život a vytvářím něco krásného." Norlha pomohla i místním ženám, pro které je tradiční pastevectví tvrdá součást života. V letních měsících vstávají ve tři hodiny ráno a téměř bez přestávky až do půlnoci dojí zvířata. Práce v tkalcovské dílně je pro ně mnohem příjemnější, a navíc za ní dostávají mzdu. Poprvé ve svém životě.

Jak je víc než zlato

Nor je tibetský výraz pro bohatství. Není tím ale myšlena jen jeho materiální podoba, v širším slova smyslu vyjadřuje také bohatství vědění. A protože život tibetských nomádů se po staletí točí okolo jaků, tak jim také říkají. Nor. Jsou pro ně stejně nenahraditelní, jako byli bizoni pro americké indiány. Živí se jejich masem a mlékem, vyrábějí jačí máslo a sýr. Žijí ve stanech utkaných z jačí vlny a v neposlední řadě jim slouží jako dopravní prostředek. Lha je tibetský výraz pro boha. Norlha tedy znamená bůh jaků či bůh hojnosti.

Nor je tibetský výraz pro bohatství. Není tím ale myšlena jen jeho materiální podoba.

Nejjemnější jací bohatství se jmenuje khullu a je skryto pod jejich srstí. Tato teplá podsada chrání zvířata v tuhých zimách. Khullu narůstá jakům každý rok a shazují ji na konci jara. To je jediné období, kdy je možné toto vlákno vyčesat, anebo jej sesbírat. V Norlhe trpělivě čekají, až zvířatům přirozeně vypadá. „Není to tak, že bychom jen posbírali vlnu a odvezli ji do továrny. Naší přidanou hodnotou je, že tento materiál dává lidem smysluplnou práci a budoucnost," vysvětluje Dechen, která se již stala součástí místní komunity.

Tradičními postupy spřádá jací vlnu již 140 bývalých nomádů.

Basketbal na střeše světa

Naučila se jejich dialekt a na oplátku jim poskytla hodiny angličtiny a zasvětila je do základů výpočetní techniky. Na střeše světa je oblíbeným sportem basketbal. Když nomádi vyráželi se svým stádem na pastviny, ve zvířecím měchýři si nesli jídlo z ječmene, které jim pomáhalo přežít ve vysokých nadmořských výškách. Sloužil ale i k jinému účelu. Měchýř se nafoukl, někdy zabalil do kůže a byl z něj míč. Dechen se rozhodla podpořit sportovní vášeň svých

Sportovní vášeň nezná mezí. Basketbal se těší velké popularitě i v Himálaji.

zaměstnanců, a tak vznikl amatérský basketbalový tým složený z mužů i žen, jenž se stal i námětem dokumentárního filmu od oscarové režisérky Ruby Yang.

Tibetský high-end

Bylo jí dvacet dva let, když se Dechen Yeshu poprvé objevila v Tibetu. Nyní je matkou tří dcer a se svým tibetským manželem se snaží modernizovat, a přitom chránit život lidí v Ritomě. Stále hledá nové cesty k růstu Norlhy. „Mým snem je, aby se stala první tibetskou high-end značkou." Tradičními postupy spřádá jačí vlnu již 140 bývalých nomádů, kterým tato práce dává kromě obživy možnost udržovat kulturní dědictví svých předků. Norlha Atelier je dnes příkladem udržitelnosti v luxusním segmentu, k jejímž odběratelům patří i jména těch nejzvučnějších módních značek jako Hermès či Louis Vuitton. Dnes už produkuje oblečení a doplňky pod vlastní značkou. „Nechci, aby si nás zákazníci kupovali ze soucitu. Pokud by to byl jediný důvod, proč si naše věci koupí, nebylo by to udržitelné. Proto se snažíme vytvořit si vlastní styl, osobitou identitu a vytváříme krásné módní věci." Dechen kráčí už patnáct let po cestě, kterou si sama vytvořila. Ocenění Business as a Force for Good dokazuje, že je správná.

Khullu je vlákno mnoha kvalit, jednou z nich je odolnost. Ta vychází z pečlivého výběru a šetrného zpracování vláken pocházejících z tisíců zvířat pasoucích se po Tibetské náhorní plošině. Výsledkem je látka, která drží tvar, nežmolkuje a může se předávat z generace na generaci.

Ikony koktejlového světa

PŘIPRAVILA / ADÉLA MEINELT
FOTO / ARCHIV BARŮ

Schopnost rozsvítit den koncentrovaná do skleničky. Aspekt překvapení, výjimečnosti, ale i ukotvení v okamžiku, nebo naopak nostalgické ohlédnutí za těmi nejkrásnějšími vzpomínkami. Ingredience, které dokážou z obyčejného koktejlu udělat potěšení smyslů, často nejsou hmatatelné, přesto přitahují zákazníky napříč světadíly. Cesta za vrcholy koktejlové scény je cestou kolem světa.

Jednoduchá molekula alkoholu umí v mozku ovlivnit dopaminové, serotoninové a endorfinové receptory, a to tak, že ve zlomku pár minut navodí návykové pocity uvolnění a relaxace. Rychlost reakce definuje pronikání alkoholu přímo sliznicí žaludku do krevního oběhu, kde v centrální nervové soustavě generuje pocity štěstí. Přestože se koktejlový kánon datuje někdy až dvě stě let zpátky, je to právě umění moderní mixologie, které oživuje klasické míchané nápoje.

Stařec a martini

K jedněm z nejpoutavějších životních příběhů propletených s míchanými nápoji patří ten Ernesta Hemingwaye. Literát měl oblibu především v suché a ledově vychlazené verzi martini a na Kubě holdoval daiquiri, které požadoval v panenské verzi bez ochucení. Držitel Nobelovy ceny za literaturu dokonce stojí za autorstvím koktejlu s příznačným názvem Death in the Afternoon neboli Odpolední smrt. Předlohou se stala stejnojmenná kniha Hemingwaye, drink tvoří poměrně účinná, byť prostá kombinace absintu a šampaňského, případně suchého sektu v kategorii brut.

Zkapalněné klasiky

Jedním z nejstarších koktejlů, jenž si udržel oblibu až do současnosti, je Manhattan. Hvězda klasik dokázala přestát prohibici a nejrůznější trendy. Elegantní směs žita v podobě whiskey nebo bourbonu, sladkého vermutu a bitters poprvé namíchala v roce 1870 v Manhattan Clubu Jennie Jerome, matka Winstona Churchilla. Koktejl, který je svým složením ideální coby digestiv, se stal obrovským hitem. Tradicionalisté sklenici navíc ozdobí třešničkou naloženou v brandy nebo citronem. Klasiku klasik představuje stále oblíbený Old Fashioned. Temný koktejl spatřil světlo světa někdy kolem roku 1890 a tvoří jej bourbon whiskey, bitters, cukr a trocha vody. Původ této sofistikované substance není jasný, přestože tolik lidí si přivlastňuje jeho autorství. Nejrozšířenějším příběhem je, že vznikl koncem 19. století. Tehdy se barmanům dostaly k dispozici nové likéry, jejichž výsledkem byly nové a vylepšené koktejly se základem ve whiskey.

La agrodolce vita

Hořkosladká esence Itálie, negroni, představuje základ koktejlových menu a saturuje chuťové pohárky nejen coby aperitiv. Dokonalá souhra stejných dílů ginu, vermutu a campari se přelévá přes led a podává s plátkem pomeranče na ozdobu. Jeho původ se dá dle nejznámějšího příběhu vystopovat kolem roku 1919 ve Florencii, přesněji v kavárně Casoni. Zde si měl hrabě Camillo Negroni vyžádat u barmana Foscy Scarselliho, aby do jeho oblíbeného americana přimíchal gin. Modernější interpretaci na koktejl nabízí milánský Bar Basso, kde se specializují na Negroni Sbagliato. Drink, jenž zde dodnes servírují s velkým úspěchem jako signature podniku v na míru vytvořených sklenicích, přitom vznikl omylem. V šedesátých letech převzal barman Mirko Stocchetto naprosto průměrný podnik ve východním Milánu a dokázal jej proměnit v místo, kam nakonec chtěl každý. Během jedné noční směny

za barem Stocchetto namíchal negroni omylem s proseccem místo ginu. Nápoj rázem dostal lehčí a šťavnatější rozměr. Dalším místem, kde dodali klasickému koktejlu důkladnou porci inovace, je aténský bar The Clumsies. Specialitou podniku je tekutý tyrkys s příznačným přízviskem aegean, tedy egejské negroni. Pochází z rukou dvojice mladých barmanů Nikose Bakoulise a Vasilise Kyritsise. Duo v neoklasické budově skládá chvalozpěv na lokální produkty s typickými řeckými chutěmi, jako je raki, mastika, tsikoudia, olivy nebo i řecký jogurt. V elektrizujícím koktejlu se mísí bílý vermut s ginem jejich vlastní výroby, a to vše dolaďují akcenty Martini bitters a Martini ambrato. Nepopiratelný středomořský rozměr koktejlu dodávají fenyklová semínka a krétské oregano, které roste jedině na Krétě.

Foto: Archiv Jigger a Pony

Foto: Archiv Little Red Door

Latinskoamerický tep

K jedněm z nejobjednávanějších a nejvyváženějších rumových koktejlů v barech po celém světě se řadí Daiquiri. Drink evokující jasné modré nebe nad písečnými kubánskými plážemi nepřišel ke svému názvu náhodou. Před více než sto lety vznikl na jihovýchodním cípu Kuby v městě Daiquiri a jeho autorství se dá pravděpodobně přisuzovat americkému důlnímu inženýrovi Jenningsi Coxovi. Kubánská specialita sestává pouze z trojice velmi jednoduchých ingrediencí, jimiž jsou rum, citrusová šťáva a cukr. Koktejl, který ale jednoznačně kraluje žebříčkům nejoblíbenějších koktejlů nejen v Americe, je Margarita. Tradiční recept velí do sklenice nalít tequilu, triple sec a limetkovou šťávu. Pro dokonalý balanc chutí sladkého, kyselého a slaného se často lem sklenice obaluje v soli. Zrevidovanou verzí je Tommy's Margarita, kterou si hosté mohou vychutnat v tequila baru v San Franciscu. Místní Margaritu povyšuje o level výše alternace triple sec se sirupem z agáve, koktejl tak získává extra sladké nakopnutí. Nevšední průhledný vzhled pak nabízí Mirror Margarita z londýnské agaverie Hacha. Navzdory netradiční barvě si ponechává klasickou kyselost i slanost.

Lahodně sladký Cosmopolitan popularitu vytěžil v 90. letech díky televiznímu hitu Sex ve městě.

Foto: Archiv Connaught Bar

Držitel Nobelovy ceny za literaturu stojí za autorstvím koktejlu s příznačným názvem Death in the Afternoon.

Foto: Archiv Double Chicken

Hvězdy milénia

S postupným nachýlením minulého století vznikly i nové požadavky na mixologickou scénu. V 80. letech požádala modelka londýnského barmana Dicka Bradsella, aby jí namíchal drink, který by ji probudil a dodal dobrou náladu. Bradsell zkombinoval vodku s espressem z barového kávovaru a dal nápoji název Vodka Espresso. Koktejl už prošel mnoha změnami názvu, nejčastěji se ale substanci vodky, kávového likéru, espressa a simple sirupu s robustní a výraznou chutí říká Espresso Martini. Lahodně sladký Cosmopolitan popularitu vytěžil v 90. letech díky televiznímu hitu Sex ve městě a své místo na seznamu nejoblíbenějších světových koktejlů si drží hrdinně dodnes. Stojí za ním Cheryl Cook, barmanka z miamského baru The Strand na South Beach. Při jeho zrodu se prý soustředila na to, aby oslovil zejména ženské zákaznice. Kolem roku 1985 přišla s kombinací citronové vodky, triple sec, limetkového a brusinkového džusu. Současní barmani mnohde koktejlu dodávají luxusnější rozměr přidáním kapky šampaňského. Ušlechtilé perlení hraje naopak hlavní roli v aktuálním hitu všech brunchů a svateb, Mimose. Málokterý koktejl prožil tak raketový nástup obliby jako právě tento drink. Ve vysoké štíhlé flétně se snoubí totiž pouze dvě ingredience, šampaňské a vychlazený pomerančový džus. S kombinací možná pro mnohé překvapivě přišel už v roce 1925 Frank Meier, poprvé byla podávána v hotelu Ritz v Paříži.

Foto: Archiv Little Red Door

Jigger & Pony Bar, Singapur
Jeden z nejlepších barů v asijském regionu funguje už dekádu ve svém osobitém stylu. Mezi prvními například nabízel komunitní sezení či magazínové menu. V baru pojmenovaném po nepostradatelné barmanské pomůcce, typické trychtýřovité odměrce, by byla chyba minout specialitu podniku, jakou je Yuzu Whiskey Sour. V koktejlu se proplétají chutě maker`s mark bourbonu s charakteristickou chutí Asie, yuzu marmeládou, likéru St. Germain a vaječného bílku.

Nejvýznamnější bary světa

Double Chicken Please, New York
Nejen za svůj sebevědomý debut uprostřed pandemie na podzim v roce 2020 vyhrál nejvyšší ocenění. Jeho původem tchajwanští zakladatelé začínali v pop-up foodtrucku. Zajímavostí podniku, jenž dokáže za večerní směnu otočit na dvě stovky jídel, je rozdělení baru na přední a zadní. Bezprostředně po vstupu si hosté mohou vychutnat jakýkoliv z desítky taptailů neboli již umíchaných koktejlů na čepu. Zadní část baru nabízí intimnější atmosféru a drinky produkované barmany na objednávku přímo před hostem. Double Chicken Please má propracovaný koncept kuchyně a vysílá důležitou zprávu o vzrůstajícím důrazu světových barů na doprovodné menu. Receptem úspěchu jsou mimo originálních a dokonale vyvážených koktejlů delikátní sendviče s božsky marinovaným smaženým kuřecím. Ta pravá kouzla se ale odehrávají v kuchyni, kde se zpracovává v duchu udržitelnosti většina vedlejších produktů vzniklých například při infuzování sirupů a alkoholů.

Ušlechtilé perlení hraje naopak hlavní roli v aktuálním hitu všech brunchů a svateb, Mimose.

Connaught Bar, Londýn
Pětihvězdičkový hotel Connaught v londýnské čtvrti Mayfair platí za synonymum britské elegance, jeho hotelový bar pod vedením Agostina Perrone, Giorgio Bargianiho a Maura Milia oslňuje nezaměnitelným italským půvabem. Highlightem baru je drink Cloud Nine, v němž ohromuje bourbon s pomerančovým vermutem, pistáciemi, malinami a bitters. Při pohledu do sklenice připomíná tekutá souhra kresbu divokých mraků. Naprostou nutností při návštěvě londýnského mixologického symbolu však představuje jejich signature martini servírované ze speciálního vozíku v bespoke verzi, tedy na míru každému hostu.

The Aviary NYC, New York
Pro ty nejkreativnější míchané drinky na celém Manhattanu je zapotřebí se vypravit do Aviary, jenž se řadí mezi elitu světových barů. Za všechny koktejly, které umně balancují na obdivu a šoku, stojí za zmínku populární Searching For the Emerald Sea. Drink s ginovým základem je totiž podávaný ve vertikálně postavené ploché uzavřené sklenici evokující Petriho misku, v níž se proměňují ingredience na základě sezony. Jednou to jsou plátky červené řepy, jindy kousky řapíkatého celeru nebo meruněk.

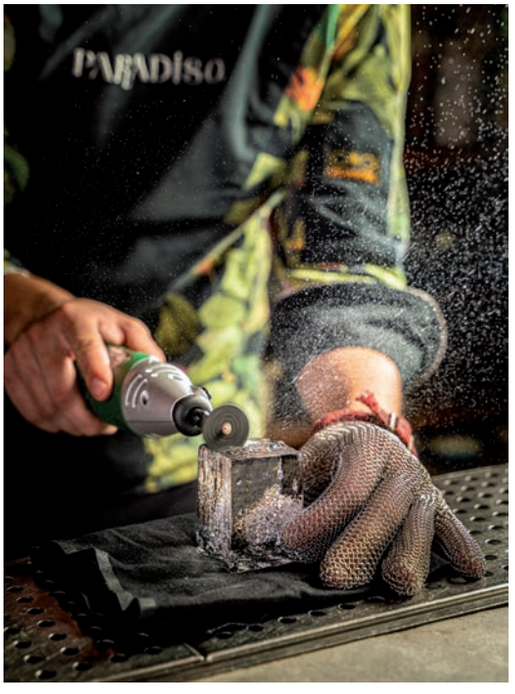

Barcelonský Paradiso Bar byl oceněn jako nejlepší bar světa roku 2022.

Paradiso Bar, Barcelona
Nejlepší bar na světě roku 2022 nabízí speakeasy atmosféru skrývající se za dveřmi lednice pastrami obchodu v srdci Barcelony. K místním signature drinkům se řadí Supercool Martini, v němž barmani využívají extrémně ledové vody pro vystavění mini ledové kry ve sklenici přímo před zákazníkem. V baru se navíc soustředí na udržitelnost, aspirují na to být 100% zero waste, vše vzniká ve speciální laboratoři Paradiso Lab. Na podzim představili nové menu Evoluce, pro nějž našel majitel a zakladatel Giacomo Giannotti se svým týmem inspiraci v historii lidstva, každý ze čtrnácti koktejlů je věnován klíčovému elementu nebo momentu v lidské evoluci. Každý má vyvolat plejádu reakcí a emocí. Výsledkem je mix nečekaných párování a chutí, které mocně aktivují všech pět smyslů. Aby dostáli svým ambicím, zařazují i drinky bez alkoholu. Mezi nimi je například Roots. Nealkoholický koktejl inspirovaný vývojem zemědělství a farmářských technik. Koktejl se před zákazníkem zakončuje několika kapkami hrachové vody a posypává pohnojenou zeminou, která se následně přefiltruje přes malou klíčkovou rostlinku s aktivním uhlím.

Signal Festival

TEXT / STELLA STEINEROVÁ
FOTO / SIGNAL FESTIVAL

Nejnavštěvovanější kulturní událostí v Česku je festival věnovaný digitální a kreativní kultuře. Program tvoří renomovaní čeští i zahraniční umělci z oblasti light designu, vizuálního a digitálního umění, umělé inteligence a konceptuálního umění.

V říjnu minulého roku oslavil Signal Festival deset let své existence a jubilejní ročník proběhl v centru Prahy, na Vinohradech a vůbec poprvé také ve Vršovicích. Světlo ve službách umění poskytlo návštěvníkům, jejichž počet překročil půl milionu, unikátní podívanou prostřednictvím patnácti instalací. Vznikla největší galerijní zóna v historii festivalu. Novinkou byla spolupráce hned s několika významnými institucemi, jako je Kunsthalle Praha, Laterna magika, Centrum architektury a městského plánování (CAMP), Vzlet či Fakulta elektrotechnická ČVUT v Praze.

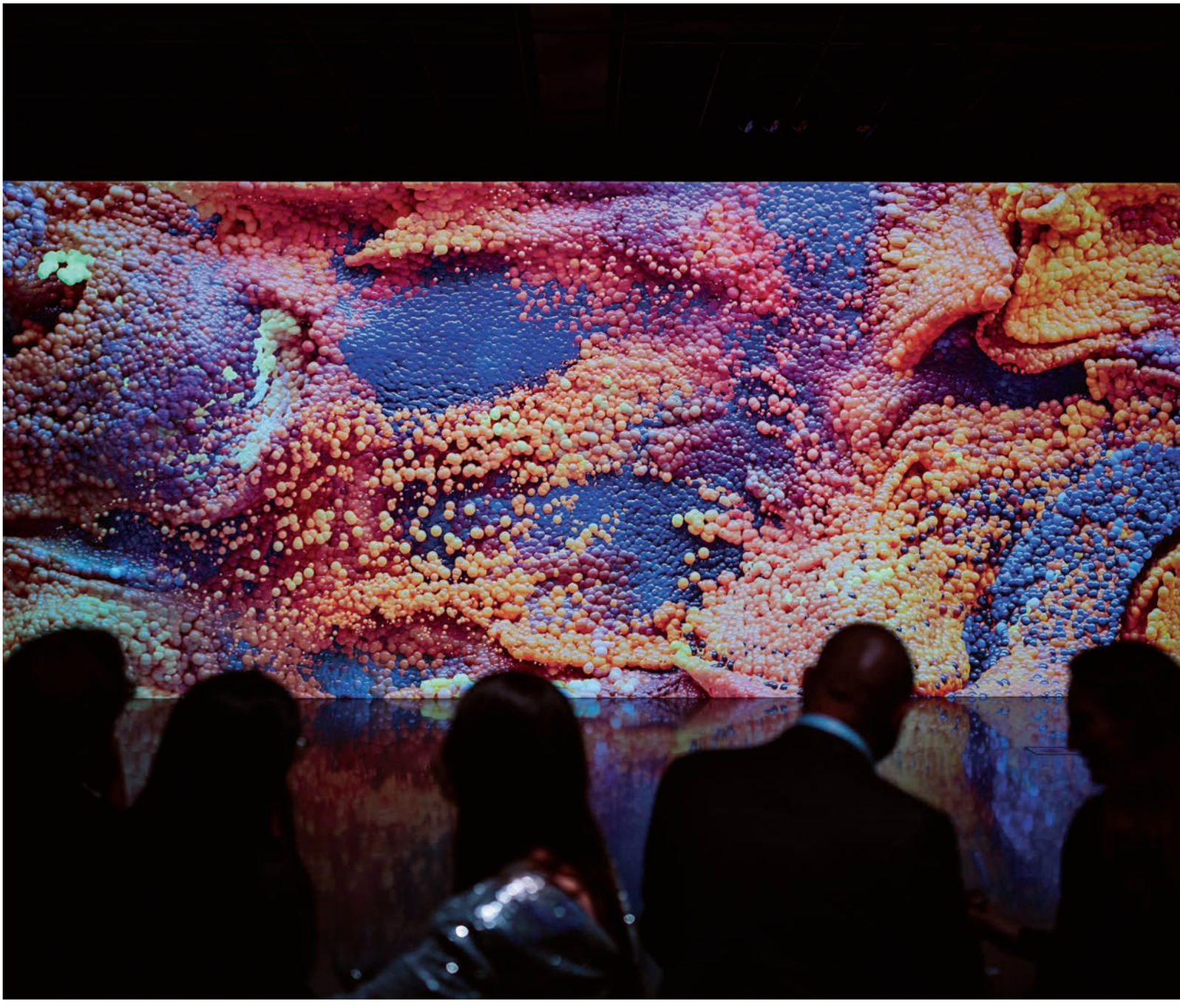

Za vznikem festivalu stojí producent Martin Pošta, kurátor Jan Rolník a umělec Amar Mulabegovič z umělecké skupiny The Macula. Po úspěchu videomappingu k 600. výročí Staroměstského orloje, který v roce 2010 realizovala právě skupina The Macula s Martinem Poštou, vznikla myšlenka širšího představení oboru světelného umění v České republice prostřednictvím festivalu. Přípravy prvního ročníku trvaly tři roky a od té doby se organizátorům daří přilákat do Prahy velká oborová jména z celého světa.

Jeden z nejznámějších českých designérů, Maxim Velčovský, vytvořil pro desátý ročník instalaci na Mariánském náměstí, která reagovala na válečné události na Ukrajině. Dílo s názvem Fyzická možnost smrti v mysli někoho žijícího tvořila vyhořelá auta dovezená přímo z oblastí zasažených válkou. Doplnily je konkrétní příběhy ukrajinských občanů, kteří přišli nejen o své vozy, ale často také o veškerý majetek či blízké. Projekt vznikl ve spolupráci s neziskovou organizací Post Bellum a Velvyslanectvím Ukrajiny v České republice.

Novomediální umělec Refik Anadol připravil unikátní dílo vytvořené z městských dat, která poskytl Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy. Pro Signal Festival vznikla jedinečná site-specific instalace.

Japonský intermediální umělec Shohei Fujimoto představil dynamickou hru laserových paprsků speciálně vytvořených na míru chrámovým prostorům kostela U Salvátora. Autor se v rámci projekce snažil porozumět křivkám a fyzikálním

Naše vidění světa závisí na světle. Pomocí nových technologií a umění vzniká pohlcující zážitek z architektury stojící na pomezí reálného a virtuálního světa.

vlastnostem různých struktur a dal návštěvníkům možnost vnímat vlastní schopnosti z ptačí perspektivy.

Signal Festival uvedl ve spolupráci s multimediálním a multižánrovým souborem Národního divadla Laterna magika inscenaci spojující videomapping a tanec. Režie představení LUNAtic se ujala choreografka a performerka Miřenka Čechová, která se nechala inspirovat tvorbou francouzské surrealistické básnířky Joyce Mansourové a české surrealistické básnířky Jany (Honzy) Krejcarové.

Videomapping také rozsvítil baziliku sv. Ludmily, a to díky projekci francouzského vizuálního kolektivu AV Extended, kterou doplnila hudba českého hudebního producenta Aid Kida. Naše vidění světa závisí na světle. Jako lidské bytosti vnímáme v podstatě jen to, co je viditelné. Oko se tak stává nástrojem interpretace reality ve všech formách a barvách. Je to ale pravda? Stačí to? Jak vnímají svět kolem sebe zvířata? Je oko skutečně zdrojem iluzí? Dokážeme vidět skutečnou pravdu? A jsme si vůbec jisti svým vlastním vnímáním? Nejen takové otázky kladl videomapping v podání AV Extended. Tvoří ho architekti, grafičtí designéři, hudebníci a také inženýři. Pomocí nových technologií a umění přinášejí pohlcující zážitek z architektury stojící na pomezí reálného a virtuálního světa. Věnují se tvorbě uměleckých děl, jimiž se snaží zlepšit či odhalit vztah mezi architekturou a lidskou společností. Klíčovou osobností kolektivu je digitální umělec a architekt Jérémie Bellot.

Festival se dlouhodobě snaží minimalizovat dopad akce na životní prostředí. „Stále hledáme cesty, jak se zlepšovat. Snažíme se motivovat návštěvníky, aby chodili na akci pěšky, produkci zahraničních děl řešíme lokálně a vybíráme ekologické materiály, které jdou dále recyklovat. Zajímavé je, že Signal Festival není energeticky náročný, jak si mnozí myslí. Spotřeba elektrické energie v roce 2021 byla zhruba 10 000 kWh, což odpovídá asi 42 000 Kč neboli průměrné roční spotřebě asi tří domácností. Zároveň částečně zhasínáme lampy v okolí festivalu, aby více vynikla díla. Celková spotřeba se tak velmi dobře kompenzuje," vysvětluje ředitel festivalu Martin Pošta.

Jedenáctý ročník festivalu proběhne od 12. do 15. října 2023. Jeho tématem bude věda, technologie, umění a společnost.

Signal Festival spojuje současné vizuální umění, městský prostor a moderní technologie. Stal se jedním z největších producentů současného umění u nás. Podporuje nejmladší české tvůrce, pořádá doprovodné programy pro děti, odbornou veřejnost i studenty. Spolupracuje s celou řadou zahraničních festivalů a kulturních institucí.

HÄSTENS GRAND VIVIDUS

UMĚLECKÉ DÍLO, VYTVOŘENÉ S LÁSKOU

Navazujeme na bohatou historii společnosti Hästens a charakteristického stylu známého interiérového designéra Ferrise Rafauliho. Díky tomu je postel Grand Vividus ztělesněním nové úrovně pohodlí, řemeslného zpracování a luxusu. Díky ruční výrobě s pomocí pouze těch nejvytříbenějších přírodních materiálů a technikám, které švédští mistři řemeslníci používají už od roku 1852, vás bude toto mistrovské dílo rozmazlovat nekonečnou láskou.

BE AWAKE FOR THE FIRST TIME IN YOUR LIFE® | HASTENS.COM

· FERRIS · RAFAULI ·

×

Hästens

since 1852

HÄSTENS CONCEPT STORE | Vinohradská 33, 120 00 Praha 2 | Štursova 3 Brno – Žabovřesky

Život jede na sluneční pohon

Evropské sondě Solar Orbiter se v březnu minulého roku podařilo ke Slunci přiblížit na dosud nejkratší vzdálenost – 75 milionů kilometrů – a pořídit tento unikátní snímek žhnoucí hvězdy, jak ji lidstvo dosud nespatřilo.
Foto: The European Space Agency

TEXT / JAROSLAV PETR
FOTO / GETTY IMAGES

Před čtyřmi miliardami let vzklíčil na Zemi život a po celou dobu jej pohání sluneční energie. Z mnoha podobných hvězd ve vesmíru je pro nás Slunce to pravé. Nezáří příliš slabě a nežhne ani nadmíru. Je nejmohutnějším zdrojem světla. Naše planeta kolem něj obíhá po té nejlepší z mnoha možných drah, a na povrch Země díky tomu dopadá to správné množství sluneční energie.

V kalifornském Údolí smrti byla v roce 2020 zaznamenána rekordní teplota vzduchu dosahující 54,4 stupně Celsia.

Jsme dítka štěstěny, ale stačilo by málo a Zemi by sevřel do ledové náruče třeskutý mráz. Na pokraji takové katastrofy se naše planeta ocitla zřejmě hned několikrát zhruba před 600 až 700 miliony roků. Pokaždé se však dokázala ze své proměny v obří sněhovou kouli vymanit a nezamrzla natrvalo, jako se to stalo třeba velkým měsícům Jupitera. Na druhé straně se zemský povrch opakovaně dramaticky ohříval. Byla to právě extrémní vedra s globální průměrnou teplotou kolem 32 °C, co rozmrazilo Zemi proměněnou na sněhovou kouli. Dnes se pohybuje globální průměrná teplota kolem 15 °C.

Horké chvilky

Zažila Země i před 56 miliony lety, kdy globální průměrná teplota vystoupila nad 23 °C. Led na pólech tehdy zcela roztál. Za polárním kruhem rostly palmy a v tamějších teplých vodách se prohánělí krokodýli. Nikdy se ale Zemi nestalo, že by se proměnila ve žhavé peklo neschopné hostit život. Pro příklad takové planety přitom nemusíme chodit daleko. Na povrchu Venuše šplhají teploty nad 450 °C. Na Zemi dopadá 174 miliard megawattů sluneční energie. Asi třetina se odrazí od atmosféry zpět do vesmíru. Ostatní zachytí oblačnost, vodstva a souš. Každý čtvereční metr našeho okolí dostává ze Slunce obvykle energii od 150 do 300 wattů. Za příhodných podmínek může příliv energie dosáhnout 1000 wattů na metr čtvereční. Tahle energie uvádí do pohybu masy vzduchu a je zodpovědná jak za mírné vánky, tak za zničující hurikány a tornáda. Ohřívání a chladnutí vody je motorem mořských proudů.

Cukry ze slunce

Pozemské organismy čerpají z dostupného množství sluneční energie pouhou setinu. Zachytí ji především rostliny a řasy, které s jejím přispěním mění vodu a oxid uhličitý na energeticky vydatné cukry. V nich je sluneční energie uskladněná pro pozdější použití. Tahle energie nezůstane jen řasám a rostlinám. Konzumují ji nejrůznější býložravé organismy od titěrných jednobuněčných prvoků až po obry, jako jsou sloni. Prostřednictvím masa z těl býložravců čerpají tuto energii také dravci, šelmy a mrchožrouti. Sluneční energie se stěhuje z organismu do organismu. Její tok pohání vše živé na Zemi.

V dávných dobách uvázla spousta sluneční energie v biomase rostlin pohřbených pod

Na Zemi dopadá 174 miliard megawattů sluneční energie.

nánosy hornin. Dnes ji lidé těží v podobě uhlí, a čerpají tak energii, která dopadla na Zemi ze Slunce před více než 300 miliony let. Podobně se proměnily masy pravěkých řas a dalších drobných organismů v ropu. I ta v sobě uchovává energii pocházející ze Slunce. Pokud bychom brali v úvahu původ energie ropy a uhlí, pak by i čmoudící traktor jezdil na sluneční pohon a plotny domácích kamen na uhlí by ohřívalo Slunce.

Zvířata ve slunečních lázních

Zvířata nejsou odkázána jen na sluneční energii přeměněnou na potravu. Jejich organismus dokáže správně pracovat jen za určité teploty a mnohá jí dosahují tak, že vystavují těla slunečním paprskům. Květy některých rostlin fungují jako parabolická zrcadla a soustřeďují sluneční paprsky k tyčinkám a pestíkům. Včely a čmeláci se při opylování takových květů ohřejí. V chladu hor, polárních krajů nebo i krátce po východu slunce za studených jarních dní je to pro ně vítaná pomoc. Třeba bledule umějí ohřát vzduch uvnitř květu proti teplotě okolního vzduchu o plných deset stupňů.

Slavná pravěká památka Stonehenge nepřestává badatele fascinovat.
Co představují a k jakému účelu sloužily gigantické kameny? Pravděpodobně se jednalo o sluneční kalendář.

Posvátná maorská hora Mount Hikurangi na Novém Zélandu je ráno prvním místem na Zemi, odkud lze spatřit východ slunce.
Foto: New Zealand Tourism

Řada živočichů spoléhá na slunce při plození potomků. Mořské želvy kladou vajíčka na písečných plážích, kde potřebnou inkubační teplotu zajistí sluneční paprsky. Želva hloubí hnízdo tam, kde se písek kolem vajec ohřeje na určitou teplotu. Ta pak určí pohlaví potomka. Mláďata obou pohlaví se líhnou, jen když jsou vejce vystavena teplotám v rozmezí několika mála stupňů. Větší odchylka na jednu či druhou stranu má za následek, že želvy zplodí buď jen syny, nebo jen samé dcery.

Narušení tepelného režimu při inkubaci vajec mohlo přispět k vymření dinosaurů. Po srážce Země s asteroidem se nebe zahalilo do mračen kouře a prachu, přísun sluneční energie na zemský povrch povážlivě zeslábl a ochladilo se. Z vajec dinosaurů se líhli v drtivé většině potomci jednoho pohlaví, kteří měli problém najít partnery pro zplození dalších generací. Dnes se želvy potýkají s opačným problémem. Vlivem globálního oteplení teplota písku na tradičních hnízdištích vytrvale roste. V některých místech už se líhne z nakladených želvích vajec 95 % samiček.

Velmi rafinovaně se ohřívá slunečními paprsky medvěd lední. Ve sněhu a ledu polárních krajů se maskuje bílou srstí. Bílá barva ale odráží sluneční paprsky a nedovolila by medvědovi, aby se ohřál. Každý chlup medvědího kožichu proto funguje jako jakýsi světelný kabel, který vede dopadající světlo až k tmavému povrchu kůže. Medvěd se díky tomu může vyhřívat na slunci, a přitom zůstane maskovaný.

Jde to i bez něj

Do mořských hlubin nepronikne jediný sluneční paprsek. Vědci proto předpokládali, že je tam mrtvo a jen příležitostně sem zabloudí organismy z mělčích, dobře prosvětlených hloubek. Patnáctého února roku 1977 se tahle představa ukázala jako od základu pomýlená. U Galapág narazila automatická výzkumná ponorka v hloubce bezmála tří kilometrů na místo, kde ze dna prýštila teplá voda zakalená vysráženými solemi manganu. Kolem pramene se tísnili početní zástupci do té doby neznámého

druhu mlžů. S něčím podobným vědci nepočítali a neměli s sebou ani jednu láhev formalínu na konzervování živočichů. Nakonec si vypomohli tak, že odebrané mlže uchovali pro další výzkum v ruské vodce z lodních zásob.

Při drtivých tlacích ve velkých hloubkách ze dna prýští voda prosycená minerály o teplotě nad 450 °C. To je teplota, při které taje olovo. Tamější bakterie nepoužívají pro výrobu cukrů energii ze slunce, ale využívají chemické reakce sirných sloučenin chrlených horkým pramenem. Těmito mikroby se pak živí další obyvatelé podmořských oáz. Podle některých odborníků vznikl pozemský život právě u podmořských horkých pramenů. Až později se rozšířil do míst ozářených sluncem a přešel v drtivé většině na tento zdroj energie.

Řada živočichů spoléhá na slunce při plození potomků.

Největší energetický projekt lidstva

Příroda je pro člověka nekonečným zdrojem inspirace a také prostorem, kde hledat odpovědi na klíčové otázky související s vývojem lidstva. Jeden z nejpalčivějších problémů současnosti souvisí s energiemi. Kde brát a zároveň neškodit přírodě, je hamletovskou otázkou. Hledání nevyčerpatelného zdroje

Foto: Seychelles Tourism

Na jihu Francie vzniká největší termojaderný fúzní reaktor světa, který má lidstvu sloužit jako nevyčerpatelný zdroj energie.
Foto: ITER

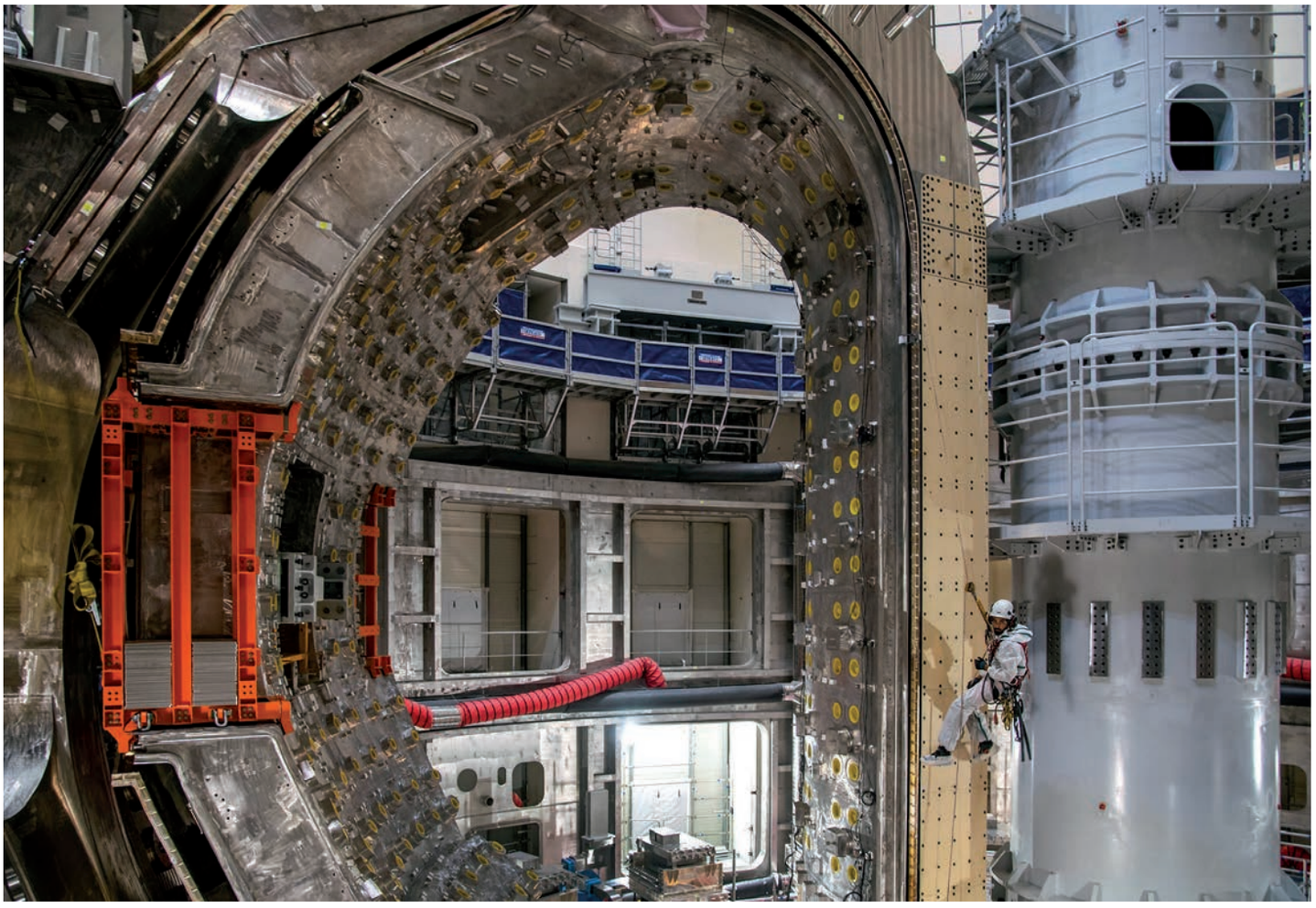

čisté energie není novinkou, vědci se již od konce druhé světové války snaží získat klíč k energetické aktivitě odehrávající se v nitru hvězd. Termojaderná fúze. Spojení slov, které může děsit, ale ve skutečnosti se jedná o proces pohánějící Slunce a všechny další hvězdy ve vesmíru. Umět ho ovládat by pro lidstvo znamenalo mít energetický zdroj takřka bez limitů a bez emisí. Takové malé Slunce na Zemi. Tyto vize se už konkrétně zhmotňují, a to na jihu Francie, kde vrcholí stavba experimentálního fúzního reaktoru ITER. Jedná se o nejdražší mezinárodní vědecký projekt, na němž se podílí 35 zemí. Zkušební provoz by měl být spuštěn v roce 2023. Podle vědců představuje tento typ fúze bezpečné řešení nukleární energie bez hrozby úniku radiace. Navíc jde o ekologickou cestu. „Není potřeba skladovat vyhořelé palivo, neexistuje žádné nebezpečí výbuchu nebo ztráty kontroly nad reakcí. Takže je tu řada výhod. Pokud to dokážeme ovládnout, máme velmi silný zdroj," uvedl výzkumník ITER Alain Becoulet. Projekt je nyní ve stadiu experimentu, ale za patnáct let by toto zařízení mělo dosáhnout energetické ziskovosti a tím naplnit sny, které se zdály dlouhým generacím fyziků.

Slunce je největší těleso ve sluneční soustavě zásobující Zemi teplem a světlem. Tato obrovská žhavá koule je ze tří čtvrtin tvořena vodíkem. A právě vodík je zdrojem energie, kterou Slunce nepřetržitě vyzařuje do okolního vesmírného prostoru. Od Země je vzdáleno 150 milionů kilometrů a naší planetě je ze všech hvězd nejblíže. Teplota na povrchu Slunce činí 5500 °C a jeho vnitřní teplota dosahuje 15 milionů stupňů Celsia. Světlo dorazí na Zemi za 8 minut.

VÝZVY A OSUDY

Velké osobnosti si s sebou obvykle nesou i velký příběh plný pozoruhodných zastávek, zákrut i zastavení ve slepých uličkách. Vybrali jsme pro vás několik knih, které motivují i nutí k zamyšlení nad světem, v němž žijeme, a také nad vlastním bytím.

Za hranici nemožného
Nimsdai Purja

Autobiografický příběh dnes již legendárního nepálského horolezce Nirmala Purji (známého jako Nimsdai) popisuje jeho životní cestu od dětství až po historicky první zimní výstup na K2. Představuje se jako člověk neobyčejných fyzických předpokladů, jako odvážný dobrodruh a současně jako vizionářský autor projektu 14/7, v jehož rámci se mu podařilo během necelých sedmi měsíců zdolat všech čtrnáct velehor s výškou nad osm tisíc metrů. Jeho příběh zaujal i tvůrce Netflixu, kteří o něm natočili dokument.

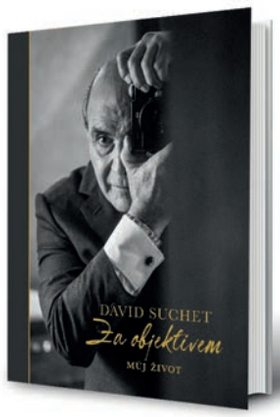

Za objektivem
David Suchet

Sir David Courtney Suchet je už půlstoletí stálicí na britských divadelních prknech, nesmrtelnou slávu mu ovšem vynesla filmová role belgického detektiva Hercula Poirota. V knize Za objektivem, fascinujícím příběhu jednoho pozoruhodného života, Suchet vypráví o svém dětství v Londýně, o své lásce k tomuto městu, o svých židovských kořenech a o tom, jak ovlivnily jeho kariéru, o důležitosti své víry, o své lásce k focení a k hudbě – a samozřejmě také o svém herectví.

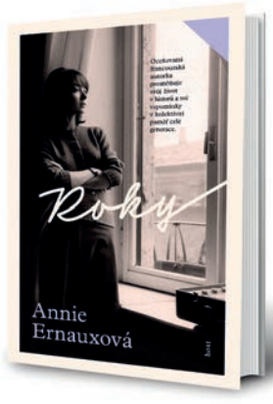

Roky
Annie Ernauxová

Nositelka Nobelovy ceny za literaturu Annie Ernauxová ve svém autobiografickém románu Roky předkládá čtenářům prostřednictvím vzpomínek, dojmů z minulosti i současnosti svůj příběh popisující období 1940 až 2006. Fotografie, knihy, písně, rozhlas, televizi, reklamy a novinové titulky staví autorka do kontrastu se svými vnitřními zápasy a deníkovými záznamy, které si po šest desetiletí vedla.

Dvě slova jako klíč
Josef Formánek

Osudy lidí z různých koutů světa, magicky se propojující v jednu řeku nekonečně plynoucího přítomného okamžiku. Příběhy o lásce, vině a smíření. Autorovo hledání smyslu života se v této knize dostává k hranici tajemného, kde se realita rozpouští v iluzi.

Kniha o naději
Jane Goodallová

Celý svůj život zasvětila přírodě a její ochraně. Za celoživotní přínos v oblasti výzkumu myšlení zvířat a rozvoje lidstva obdržela v roce 2021 prestižní Templetonovu cenu, která se uděluje žijícímu člověku, jenž se zasloužil o přínos na poli „pokroku ve výzkumu a objevech týkajících se duchovních skutečností". V Knize o naději Jane Goodallová čerpá z moudrosti celého svého života, který zasvětila přírodě, a pomáhá nám pochopit, jak si zachovat naději i tváří v tvář pandemiím, válkám a hrozícím ekologickým katastrofám.

PŘIPRAVILA / STELLA STEINEROVÁ
FOTO / ARCHIV

Osvětlené temnoty srdce

Načervenalý západ slunce v podvečerní poušti. Nebo zářivé světlo radostného rána uprostřed léta v Českém středohoří. Tetelící se jiskřivý vzduch nad opršelými taškami na staré střeše tamtéž. Úpalná záře nad hlavou a velebné ticho v africké savaně. Nesmělé světlo odcházejícího dne v modravé Arktidě. A po něm vzápětí zelenkavá a narůžovělá polární záře. Ohromila mě svou vznešeností, krásou, ladným tancem na obloze. Tou nebeskou hudbou bez zvuku, hrající pouze pro potěchu duše.

NAPSAL / JOSEF FORMÁNEK
FOTO / MIROSLAV NEBESKÝ

Najednou pochopíte, že nic není důležité, natož vy, a že jste prostě důležití úplně jinak, než jste si mysleli.

Už se nikomu nezodpovídáte, jen Stvořiteli a sám sobě. Vědomí činů a následků. Přijetí skutečnosti.
Úleva, pokud se člověk snaží být bezúhonný, nereaguje na blízké v okamžiku a přemýšlí o slovech, která teprve řekne. Hlava bez vnitřních výčitek.

Žít a nechat žít, mi řeklo světlo. Buď laskavý. Jemný. Nic víc.

Světlo dává nahlédnout na pravdu.
Světlo dává realitě kvést přese všechno, co roste, pase se i loví.
Světlo je podstatou života a též principem rozdávání – bez podmínek. Učitelem lásky.
Vrací snad květiny, zvířata či les něco světlu?
Ne.

Vrací snad úmyslně člověk něco světlu?

Ne.
Jak by mohl?
Komu by to vracel, když světlo umíme popsat pouze s pomocí okolního světa. Ano, můžeme ho cítit na kůži, ale nedotkneme se ho. Jen ono nás.
Když do něj nepokorně zíráme, oslepí nás.
Bez něj hyneme.
S ním se radujeme. Usmíváme se na svět spolu se sluncem, které září pro potěchu všeho živého.

„Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi. Země byla pustá a prázdná, tma halila propast, Boží vítr vířil nad vodami. Bůh řekl: „Budiž světlo," a bylo světlo. Bůh viděl, že světlo je dobré, a Bůh oddělil světlo od tmy. Bůh nazval světlo den a tmu noc. Byl večer a bylo jitro: první den," jak se píše v Bibli.

Slova mi došla.

Pokoj vám. Svatý František z Assisi měl krásnou modlitbu, která začíná takto: *Nejvyšší a slavný Bože, osviť temnoty mého srdce…*

Vždy osvícené, laskavé a klidné srdce vám ze srdce přeji.

Josef Formánek je spisovatel, jehož knižní prvotinu Prsatý muž a zloděj příběhů čtenáři nominovali v anketě Kniha mého srdce mezi TOP 100 nejoblíbenějších knih. Jeho kniha Úsměvy smutných mužů se stala bestsellerem a vznikl podle ní neméně úspěšný celovečerní film, jenž posbíral i řadu cen. Podle románu Dvě slova jako klíč byl natočen stejnojmenný film, jenž volně navazuje na Úsměvy smutných mužů. Natáčelo se na exotických místech včetně indonéského ostrova Siberut, kam Josef Formánek jezdí už třicet let a je jeho srdeční záležitostí.

Levitující desky nad Brnem

Vila s unikátním výhledem na věže hradu Špilberk či katedrály svatého Petra a Pavla je navržena s odkazem na nejlepší tradice funkcionalistické architektury - hladká sněhobílá fasáda, přesahy střech, horizontální prosklení a ušlechtilé materiály, jako jsou travertin, makassarové dřevo či onyx. Dvě horizontální desky, které nad sebou na pohled volně levitují a jsou propojeny pouze skleněnými plochami nabízí otevřené funkční dispozice s minimem vnitřních podpor. Tato zdánlivá lehkost stavby je vykoupena technicky náročným statickým řešením. Samozřejmostí jsou nejnovější technologie, ať už co se týká vytápění, chlazení či systém inteligentního řízení, který se stará o bezproblémový chod celého domu.

Nekonečné průhledy

Jedinečný transparentní dům s dominantními plně prosklenými fasádami do zahrady poskytuje svým majitelům maximální propojení s okolní přírodou. Směrem do ulice spojuje pokoje naopak pouze úzké pásové okno, které zajišťuje ochranu soukromí. Toto řešení souzní s funkcionalistickým konceptem, kdy je dům při pohledu z ulice nenápadný a vše podstatné se odehrává až uvnitř domu a v zahradě. Díky jednolitému otevřenému vnitřnímu prostoru, kdy veškeré nutné příčky i zábradlí jsou realizovány většinou z čirého skla, zůstává rodina stále v kontaktu. Promyšlený koncept celého návrhu a vyspělé technologie zajišťují v domě příjemné klima po většinu roku i bez klimatizace. Nespornou výhodou jsou také velmi nízké tepelné ztráty, a to i přes množství nadstandardně velkých prosklených ploch.

Dům jako loď

Vila městského typu s nautickou symbolikou typickou pro funkcionalismus třicátých let je citlivě zasazená do přírody v těsné blízkosti borovicového lesa a s jedinečným výhledem na Brněnskou přehradu. Plně prosklená jižní stěna nabízí neustálý kontakt s okolní přírodou. Celkové dispoziční řešení domu navíc zajišťuje svým majitelům absolutní soukromí. Dům je z veřejného prostranství zcela nenápadný a kolemjdoucím tak zůstává kouzlo spojení vnitřního prostoru s rozlehlou terasou a bazénem utajeno. Vila nese charakteristický rukopis atelieru KAREŠ ARCH - dokonale funkční řešení, čistota geometrických tvarů, otevřený prostor, výrazné horizontální linie a velkoplošné prosklení, díky kterému je interiér plný slunce po celý den. Samozřejmostí jsou precizní detaily, vysoce kvalitní materiály a vyspělé moderní technologie skryté v podlaze, obkladech a stropních podhledech tak, aby byl interiér „čistý“ a oproštěný od jakýchkoliv nadbytečných prvků.

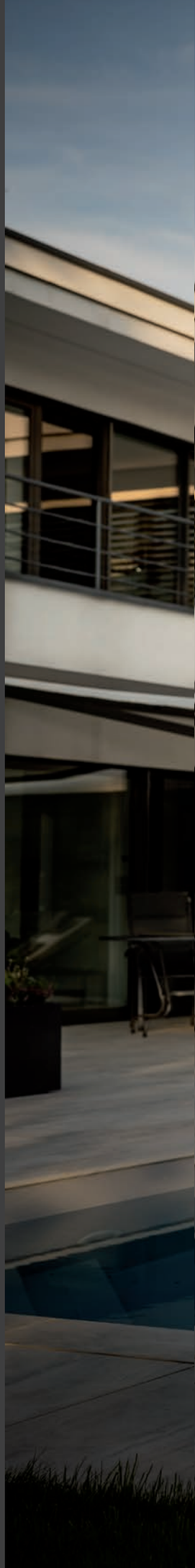

DOKONALÁ
SYMBIÓZA
Luxusní, designově čisté domy s výhledem do krajiny a atmosférou vily Tugendhat přenesené do současné doby moderních technologií.
Přesně takové jsou domy z pera atelieru KAREŠ ARCH.
Přesvědčte se sami...
KAREŠ ARCH
ARCHITEKTONICKÁ KANCELÁŘ
kares-arch.cz

High-tech na konci světa

PŘIPRAVIL / RADOMÍR DOHNAL
FOTO / ARCHIV STUDIÍ

V architektuře je vždy rozhodující kontext, a ten je na Antarktidě vysoce specifický. Extrémní. Proto je také moderní polární architektura přehlídkou skutečně mimořádných realizací.

Foto: Erin Costin

Strávit zimní sezonu na Antarktidě? Poprvé cíleně se o to v roce 1899 pokusila desetičlenná skupinka polárníků vedených průzkumníkem C. Borchgrevinkem. Ve srubu stlučeném z borovicových fošen zakrytých tuleními kůžemi zatíženými uhlím vyčkávali v mrazu a temnotě na ploše 6,5 x 5,5 metru dlouhé měsíce. Až na jednoho nešťastníka tuto ledovou epizodu přežili. Jejich prefabrikovaná bouda, stejně jako další takové nouzové objekty expedic, jsou ve sněhem zaváté krajině konzervovány dodnes. O to víc pak vyniká srovnání mezi nimi a futuristickou vizáží současných polárních stanic.

Momentálně je Antarktida lokací čtyřiceti celoročně fungujících polárních stanic, šedesáti sezonních. V letním období se rozrůstá populace badatelů a vědců na pět až šest tisíc osob, v zimě pak klesá na třetinu. V chýších pokrytých tuleními kůžemi tu už nikdo zimu netráví, stanice jsou prostorné, světlé a temperované. Podmínky prostředí se ale neliší od těch, které zažili první stateční polárníci před 123 lety. Proto současné objekty sdílí řadu stavebních rysů, neboť jejich projekty řeší shodné výzvy: extrémně nízké teploty, specifika konstrukce, vysoké standardy pro materiály, omezený přístup ke zdrojům, logistiku, spotřebu energií zajišťujících vnitřní klima.

Brána do ledové země – McMurdo Station

Účel mise jednotlivých výzkumníků se sice liší, ale o první uvítání na ledovém kontinentu se všem zpravidla postará americká stanice na Rossově ostrově. Od roku 1956, kdy byla založena, je totiž ústředním správním uzlem, koordinačním, karanténním a komunikačním střediskem.

Sestává se dnes ze 105 budov a objektů, které v létě hostí 1280 a v zimě pak 250 pracovníků. Jako jediná disponuje stálým přístavem, letištěm s třemi přistávacími ranvejemi. Není primárně vědeckou stanicí, ale spíše provozně-logistickým zázemím pro ostatní. Prochází tudy každý příchozí, pošta, 42 milionů litrů pohonných hmot, pět milionů kilogramů zásob. A coby nejpočetnější komunita dalekého jihu je stanice také největším zdrojem znečištění.

O zlepšení efektivity provozu a snížení celkové produkce odpadu se tu usiluje od roku 2009, ale nejvýraznější změny se očekávají až od realizace projektu denverskými OZ Architecture. Jejich cílem má být kolokace, konsolidace a masterplanning v současnosti neuspořádané změti budov a operačních celků. Nový plán stanice sloučí několik funkcí do jedné centrální budovy, čímž se zlepší logistická a energetická efektivita. Úpravy vychází z logiky věci, například přesunutím skladů potravin blíže ke kuchyním se omezí nadbytečný pohybu osob a tepelné ztráty. Součástí úsporné strategie je volba nových materiálů opláštěných hliníkovou fasádou, izolace o standardu R-72, proměna pozic oken, zvýšení odolnosti konstrukce proti poryvům a mrazu. A pochopitelně rozšíření parku větrných elektráren (pokrývajících zatím 11 % spotřeby).

Sedmiletý kontrakt na přestavbu největší polární stanice světa si klade za prioritu rekonstrukci a výstavbu moderního, efektivního vědecko-technického kampusu o celkové rozloze 28 000 metrů čtverečních. Odhad rozpočtu se pohybuje okolo 300 milionů dolarů.

Podmínky prostředí se neliší od těch, které zažili první stateční polárníci před 123 lety.

Foto: Getty Images

Největrnější místo světa – Bharati

NCPOR, tedy Indické Národní centrum pro výzkum Antarktidy a oceánů, v roce 2013 vystavělo svou už třetí polární stanici, Bharati. Nachází se na severovýchodě kontinentu u Larsmannových vrchů a stálé posádce 24 výzkumníků nabízí 2500 metrů čtverečních zastavěné plochy.

Jakým projektovým výzvám tu čelili němečtí architekti ze studia Bof Architekten? Díky své izolované poloze musí být základna dlouhodobě soběstačná a nad rámec standardních patálií – minusovým čtyřicítkám – schopná odolávat extrémním povětrnostním podmínkám. Nárazy větru tu dosahují rychlosti 321 km/h. V souladu s mezinárodními úmluvami musí být zařízení plně demontovatelné, a proto je ve svém jádru vystavěno ze 134 lodních kontejnerů usazených na pylonech. Tvar vnější fasády pak zabraňuje akumulaci sněhové závěje. A uvnitř?

Ve 3. patře se nachází terasa a klimatizační systém, ve 2. jsou obytné prostory s 24 jednolůžkovými a dvoulůžkovými pokoji. Vedle nich se nachází kuchyně, jídelna, knihovna, posilovna, kanceláře, společenská místnost, a dokonce i operační sál. V přízemí jsou umístěny laboratoře, skladovací a technické prostory včetně systému na úpravu pitné vody. Energii na provoz Bharati dodávají tři kogenerační jednotky poháněné zásobami petroleje. Přebytkové teplo zpracovává rekuperační systém. Osazení větrných turbín se zvažuje.

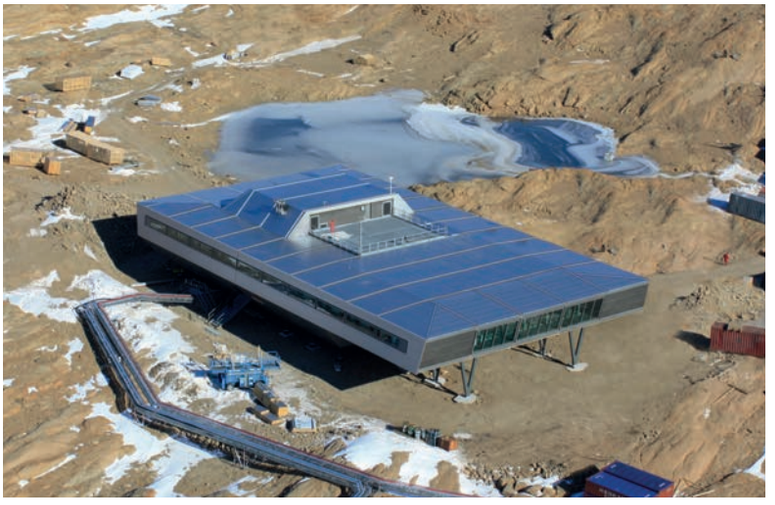

Foto: Bof Architekten

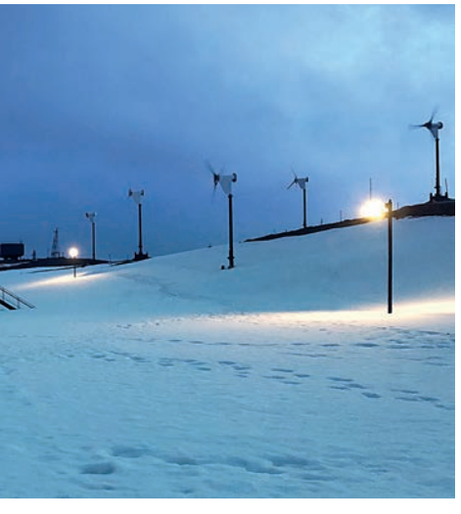

Comandante Ferraz AS je zpět

Architekti ateliéru Estúdio 41 úspěšně kompenzovali osmileté provizorium, k němuž byli odsouzeni brazilští polárníci po požáru Comandante Ferraz AS. V roce 2020 se podíleli na realizaci projektu kompletně nové stanice, který s užitnou plochou 4900 metrů čtverečních zajišťuje zázemí pro 64 osob.

Z původní stanice zůstalo po požáru generátorů jen 800 tun šrotu, který musel být vyexpedován ještě před zahájením stavby. Tímto nezbytným úklidem se silně zužovalo logistické okénko, protože lokalita na Ostrově krále Jiřího je dostupná jen tři měsíce ročně. Architekti se museli vypořádat se svažitým terénem (výškový rozdíl devět metrů), rizikem půdní eroze a celkově komplikovaným konceptem vícevrstvé modulární stavby. Stavělo se tu z designově navržených kontejnerových bloků, které byly překryty opláštěním. Energii získává z osmi větrných turbín, série fotovoltaických panelů a solárních kolektorů, vybavena je i pokročilým bateriovým systémem.

Nová stanice, vystavěná s náklady cca 100 milionů dolarů (klientem tu bylo brazilské námořnictvo a také arktický výzkum PONTAR), je rozlohou 2x větší než ta původní. Vyniká elegantním architektonickým designem dvou souběžných tubusů. Ubytování má téměř hotelový standard. Sedmnáct laboratoří se soustředí na obory mikrobiologie, životního prostředí, fyziologie, paleontologie a klimatických změn.

Foto: Erin Costin

Princess Elisabeth Antarctica je bez emisí

Belgická letní polární stanice funguje na pobřeží Země královny Maud teprve krátce. Od roku 2008. Přesto tento počin architektů studia Philippe Samyn & Partners (ve spolupráci s konstruktéry z BESIX) patří k antarktickým unikátům. Se zastavěnou plochou 900 metrů čtverečních a kapacitou čtyřicet pracovníků jde o vůbec první základnu s nulovou emisní bilancí na kontinentu.

Klient, kterým byla Mezinárodní polární nadace (IPF), totiž kladl důraz nejen na pobytové pohodlí, ale dopad stavby na životní prostředí. Stanice se přitom na lokalitě Utsteinen Nunatak nachází v nadmořské výšce 1328 metrů, což se promítalo do zadání projektu. Pozice na hřebenu je vystavena poryvům větru o síle až 300 km/h a úderům ledových střepin metaných větrem. Proto je vystavěna jako kompletní modul připomínající spíš kosmickou loď. Horní patro budovy disponuje obytným/pracovním zázemím, přízemí je garáží a technickým blokem a čističkou odpadních vod.

Komplex plně funguje na solární a větrnou energii (stanice má 379,5 metru čtverečních fotovoltaických solárních panelů, které stačí na výrobu 50,6 kWh, a také 24 metrů čtverečních solárních kolektorů na ohřev vody), disponuje dislokovanou chytrou mikrosítí a záložními bateriemi. Produkuje více elektřiny, než spotřebovává. Energií

Polární stanice Princess Elisabeth Antarctica připomíná spíše kosmickou loď.

Foto: International Polar Foundation / René Robert

Foto: British Antarctic Survey

nemrhá – má devítivrstvé stěny (s 50cm izolací z vlněné plsti, papíru, polystyrenu a dřeva), uvnitř si uchovává komfortních 20 °C, i když je venku -50 °.

Halley VI – legenda v pohybu

Britské výzkumné programy pod hlavičkou BAS (British Antarctic Survey) jsou na Antarktidě dlouhodobě etablované a pětice jejich polárních stanic odráží hluboké zkušenosti z praxe. Přesto je Halley VI na Bruntově šelfu naprostým originálem. Projekt s plochou 2000 metrů čtverečních a kapacitou pro 64 sezonních a 13 stálých pracovníků totiž nestojí na pevné zemi.

Profesionálové z Hough Broughton Architects se museli v projektu stanice fungující od roku 2013 vypořádat s tím, že základna nebude budována na pevnině, ale na pohybujícím se ledovcovém šelfu. Aktuálně stojí v nadmořské výšce pouhých 37 metrů a je kompletně sestavena na hydraulických ližinách. Je možné ji přesouvat z místa na místo, přestože jednotlivé moduly váží až 220 tun.

Pro design stanice bylo zapotřebí vzít v potaz úvahy o chladu (až -56 °C), větru, dynamice ledu. A o psychologických důsledcích izolace za stodenní polární noci, jejíž monotónnost tu rozbíjí pestré barvy fasády a systém pro manipulaci s přirozeným světlem, s výhledy na oblohu.

Šestadvacet boxů seřazených v osmi modulech za sebou je navržených tak, aby nepadly za oběť ledovcovým trhlinám, nebyly rozdrceny sněhem nebo deformovány ledem. Stanice je přístupná pouze letadlem a lodí, a to ne nutně každý rok. Průměrný turnus stálé posádky činí 36 měsíců.

CZ*ECO Nelson – česká stopa v ledové zemi

Prozatím jen na papíře zůstává mimořádná ukázka experimentální architektury, podoba nové české polární stanice navržené techniky, inženýry a architekty z Vysokého učení technického v Brně. Teoreticky se s jejím osazením počítá na Nelsonově ostrově, v souostroví Jižních Shetland.

Původní stanice tu byla od roku 1989 provozována soukromníkem, jenž ji v roce 2017 daroval Českému antarktickému nadačnímu fondu (a který ji pronajímá Masarykově univerzitě). Návrh nového řešení se vyrovnává s pohyblivým podložím, korozivním klimatem, mrazem. Část projektu pak počítá s roštem pro základ dvoustavby z prefabrikátů doplněných gabionovým krytem. Specifika designu vychází z aerodynamického tvaru (aby se umenšil odpor vzduchu a netvořily se akumulace sněhu).

Energii pro provoz by měly zajišťovat solární panely, doplňkový generátor. Kuriozitou pak má být spalovací toaleta. Stavba by se měla realizovat manuálně, bez pomoci techniky. Sestavený objekt by pak měl sloužit jako trvalé provozní zázemí a sklad pro sezonní tábory univerzitních polárníků.

Vizualizace: Archiv Antarcticfoundation.cz

Antarktida je ve všech směrech extrémním kontinentem. Jedná se o nejchladnější, největrnější a nejsušší místo na Zemi. Představuje také největší ledovou poušť světa. Od dubna do srpna je toto ledové království zahalené ve tmě, od října do února ale převezme vládu půlnoční slunce.

Fráze Living my best life má v životě zvířecích mazlíčků zcela jistě jinou podobu, než jakou si představujeme my. Co kdyby ale pes zažíval to nejlepší z lidského lifestylu?

Living (dog's) best life

PŘIPRAVILA / LENKA KOMRSKOVÁ
FOTO / ARCHIV ZNAČEK

Na velikosti záleží

Češi jako milovníci psů preferují z větších plemen věrné povahy zlatých retrívrů, labradorů a německých ovčáků, stranou však nezůstávají ani boxeři a rotvajleři. Z menších plemen, která jsou jako dělaná pro designové outfity, pak v České republice patří na vrchol jezevčíci, jorkšírští teriéři, ale i francouzští buldočci nebo stafordi. Do životního stylu psích mazlíčků investují jejich majitelé stále více peněz, na což čím dál častěji reagují módní značky z highendového portfolia, aby přinesly základní i extravagantní kousky pro milovaná zvířata.

Do životního stylu psích mazlíčků investují jejich majitelé stále více peněz.

Gucci Pet

Italský módní dům Gucci představil komplexní retro kampaň věnovanou milovníkům psů. Obojkem s monogramem však chic kousky rozhodně nekončí. Základ kolekce tvoří trojice postrojů, obojků a vodítek v různých velikostech a stylech. Vybírat můžete z neutrálního monogramu, červenozeleného koloritu Gucci Web, minimalistické černé kůže, okázalého zlatého řetězu s dvojitým G, ale i dalších variací barev i vzorů. Sekci doplňků dále pozvedává zlatá známka, která má z jedné strany logo, zatímco druhá strana slouží ke gravírování jména psa a kontaktních údajů. Zejména majitelé menších psů a koček si přijdou na své s přenosnými taškami a dokonalými oblečky, jež jsou na výběr v osmnácti stylových variantách. Opravdový high-end puppy lifestyle pak přináší řada Pet Homeware, jejíž solitér tvoří mini sofa ve čtyřech variacích zhruba za 155 500 Kč. Cestovní sada dvou misek v opulentním pouzdru s monogramem pak vychází na cca 81 350 Kč. Kolekce však nabízí i dostupnější porcelánové misky, a dokonce i luxusní poklopy na jídlo.

Prada, nebo Versace?

Doplňky pro psy vidí jako lukrativní nabídku i další highendové labely. Louis Vuitton sladil obojky pro psy s klasickým hnědým monogramem, zatímco Dior Pet sází na svůj monogram v neutrálních tónech. Donatella Versace se nechala inspirovat svým jackem russelem a přinesla černozlatou psí kolekci s typickou medúzou a barokním printem. Prada pak transformovala populární nylon kousky do psího světa a přinesla hřejivé i tenké oblečky v různých barvách, nylonovou tašku pro psy a kočky a třešničku na dortu jasně představují postroje pro malé psy se zlatými nebo stříbrnými krystaly.

Art of Living

Módní značky nezapomínají ani na skutečnost, že doplňky pro psy jsou viditelnou součástí domova. I proto vznikl minimalistický set misek v dřevěném dekoru od značky Hermès, zatímco Balenciaga se zaměřila na ledově ocelové tóny, které psí doplněk pozvedávají na status designového interiérového kousku. Nevzhlednou podložku na jídlo pak rychle vyměníte za feeding mat od značky Gucci ve čtveřici sofistikovaných vzorů.

2 in 1

Vzhledem ke skutečnosti, že vodítko nosí majitelé psů nezřídka připnuté okolo vlastního těla, nákup designového kousku je stylovým krokem i pro vás. Designová vodítka tak seženete také u dalších módních značek, jako je trendy Miu Miu, sportovní fashion ikona Moncler, streetwearový label Off--White nebo minimalistický stockholmský brand Acne Studios. Outfit se tak jednoduše sladí se širokou selekcí materiálů, mezi nimiž vyniká rustikální canvas, elegantní kůže či zdobné kovy.

Degustační menu

Nejen módní svět, ale i vysoká gastronomie cílí na zvířecí miláčky, respektive na jejich majitele, kteří jim chtějí dopřát jen to nejlepší. Pro psí variaci michelinského gourmetu tak zamiřte do San Francisca, kde vzniklo luxusní bistro Dogue, jenž založil Rahmi Massarweh, šéfkuchař zaměřený na francouzskou kuchyni, s cílem přinést psům tu nejkvalitnější, čerstvou, sezonní stravu. Restaurace, jejíž název v překladu znamená mastif, což byla rasa prvního psa zakladatele Dogue, nabízí sofistikované degustační menu a pro rychlou zastávku nechybí ani exkluzivní Pawtisserie s luxusní nabídkou psích dezertů.

Room service, please

Zapomeňte na psí školku a ubytujte svého psa rovnou v hotelu. Luxus, který možná převýší i level vaší příští dovolené, poskytuje v Londýně The Country Dog Hotel & Spa. Psí nirvána s pětihvězdičkovým oceněním nasimuluje podmínky, jaké máte doma, a VIP servis zahrnuje odvoz mercedesem nebo bahenní zábal pro psa. Je vám to málo? Pak vyrazte do kalifornského The Barkley, kde budou mít psi ve svých apartmá, pojmenovaných po módních značkách, i vlastní uklízečku. Dvacet minut od Prahy pak najdete Very Important Pets, luxusní školku pro psy a zvířecí hotel v jednom.

HAVEL & PARTNERS

ÚSPĚCH SPOJUJE

NEJVĚTŠÍ ČESKO-SLOVENSKÁ ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

LÍDR ADVOKÁTNÍHO TRHU

V ČESKÉ REPUBLICE I NA SLOVENSKU

ABSOLUTNÍ VÍTĚZ

SOUTĚŽE PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU V ČR

ČR

4 VÍTĚZSTVÍ

22 OCENĚNÍ CELKOVĚ

2022 právnická firma roku

VÍTĚZ KATEGORIÍ ČR

NEJLEPŠÍ DOMÁCÍ KANCELÁŘ
NEJLEPŠÍ KLIENTSKÉ SLUŽBY
FÚZE A AKVIZICE
DEVELOPERSKÉ A NEMOVITOSTNÍ PROJEKTY

SR

3 VÍTĚZSTVÍ

16 OCENĚNÍ CELKOVĚ

VÍTĚZ KATEGORIÍ SR

MEZINÁRODNÍ ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ
NEJLEPŠÍ KLIENTSKÉ SLUŽBY
HOSPODÁŘSKÁ SOUTĚŽ

Záplava života

PŘIPRAVILA / LUCIE DRDOVÁ
FOTO / ARCHIV

Olafur Eliasson patří mezi přední umělce současné globální scény. Své vizionářské úvahy o budoucím vývoji stejně jako bezprostřední naléhavá témata dotýkající se lidské existence se stávají náměty jeho unikátních prostředí, architektonických projektů a komunitních aktivit s širokým dopadem.

Foto: Little Sun

The Weather Project, Tate Modern, Londýn, 2003

Olafur Eliasson / foto: Lars Borges

Původem dánsko-islandský umělec Olafur Eliasson (*1967) se ve své tvorbě od raných 90. let zabývá lidským vnímáním a kognitivními a kulturními podmínkami, které jej podmiňují. Podle jeho vlastních slov se náš život probouzí skrze aktivní setkání s ním, respektive jeho percepcí. Na svých rozsáhlých a ojedinělých projektech pracuje s předními biology, antropology nebo filozofy. Eliasson používá technologie stejně jako přírodní živly, které prostřednictvím umělecké invence transformuje do site-specifických prostředí. Umělec odkrývá důležitost uvědomění si, že přírodní a kulturní krajina je jedna a nedělitelná entita.

Mezi jeho nejvýznamnější projekty patří The Weather Project z roku 2003, kdy v Turbínové hale londýnské galerie Tate Modern nainstaloval obří umělé slunce. O rok později nechal v Londýně, Paříži a Kodani rozpustit rozměrné bloky ledovce. Oba projekty byly důležitými momenty, kdy se umělec snažil o zvýšení povědomí o klimatických změnách.

V Berlíně založil vlastní studio, které se věnuje řadě témat a je jakousi výzkumnou laboratoří. Zabývá se také mnoha projekty propojujícími architekturu a umění. V roce 2007 vyhrálo soutěž na nové pojetí střechy dánského ARoS Aarhus Art Museum. O čtyři roky později instalovalo obrovský duhový prstenec, který návštěvníkům nabízí velkorysé panorama mezi městskou zástavbou a nebem.

Snoubení vědy a umění

Eliasson se také podílí na mnoha environmentálních a komunitních aktivitách. V roce 2012 spoluzaložil iniciativu snoubící vědu a umění, Little Sun, jejíž vizí je projektování čisté energie a snaha inspirovat širokou veřejnost k aktivnímu jednání. Jedním z projektů je malé přenosné solární světlo ve formě lampy, kterou poprvé distribuovali lidem žijícím bez elektrické energie v Etiopii.

V loňském roce provedl v nádherném prostředí švýcarského muzea Fondation Beyeler kolektivní experiment. Ambiciózní projekt s názvem Life proměnil obecnou představu muzea jako místa pro prezentaci umění. Eliasson doslova vpustil elementy vody, větru a živé organismy dovnitř a návštěvníci se bez omezení mohli dnem i nocí procházet muzejní krajinou, jež je podněcovala, aby plně zapojili své smysly.

Eliasson vystavoval v řadě renomovaných institucí po celém světě a spoluzaložil iniciativu Little Sun.

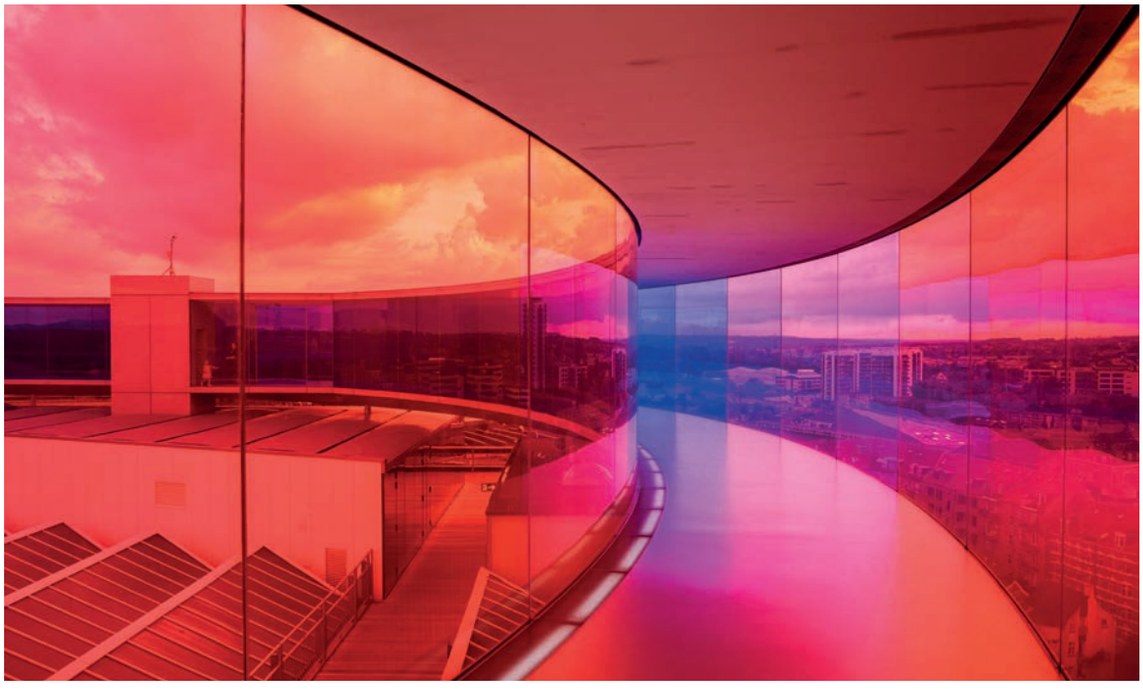

Your Rainbow Panorama, Aarhus, 2006 – 2011

Life, Fondation Beyeler, Basilej, 2021

Limit 160

Světlo v různých rovinách ovlivňuje naše každodenní bytí. Požádali jsme Radka Musila, Head of Investment Banking v Raiffeisenbank, aby nám v délce jedné textové zprávy odpověděl na otázky dotýkající se ústředního tématu tohoto vydání.

Co vám spolehlivě rozzáří den?
Každé ráno přináší nové příležitosti. Je na každém z nás, jak jich využije.

Kam raději vyrážíte za sluncem? K moři, nebo na hory?
Pokud moře, tak nejraději na plachetnici s dobrým kapitánem a pojištěním (smích). Přesto mám nejraději výlety po horách; třeba ve slovenské Fatře nebo italských Dolomitech.

V Česku máme v průměru 1500 hodin slunečního svitu za rok. Je to pro vás dost?
Počasí vůbec neřeším. Na rozdíl od kamarádů, kteří provozují solární elektrárny (smích).

Vaší profesní doménou je investiční bankovnictví. Poradíte, do čeho je v turbulentních dobách vhodné investovat?
Investiční příležitosti se najdou v každé době. V následujících měsících čekáme určitou konsolidaci v oborech náročných na spotřebu energie, ale třeba i v oblasti e-commerce. Dlouhodobě více stabilní jsou naopak společnosti v oblasti zdravotnictví a farmacie, IT, energetiky. Pro svoje investice volím fondy Raiffeisenbank zaměřené na americké akcie.

Jako bankéř, vidíte už světlo na konci tunelu, nebo nás ještě čekají ekonomicky náročné zkoušky?
Tímto náročným obdobím projdeme stejně tak, jako předešlými krizemi. Pouze těch nepříznivých faktorů se tentokrát sešlo více. Na to, abychom viděli světlo na konci tunelu, pořád ještě potřebujeme dalekohled.

NUSELSKÝ PIVOVAR
REZIDENCE

VÝSTAVBA V PLNÉM PROUDU

Penta Real Estate v současné době realizuje výstavbu rezidenčního projektu Nuselský pivovar, originálního prostoru pro bydlení, práci, služby a relax, v areálu bývalého historického pivovaru v Praze 4. Ve dvou etapách vznikne více než 400 nových bytů. Na úpatí Vinohrad tak vyroste nová moderní čtvrt s výhodou rychlého dopravního spojení do centra Prahy.

Aktuálně nabízíme široký výběr bydlení od praktických malometrážních bytů přes příjemné rodinné bydlení v bytech s předzahrádkami až po velkorysé luxusní penthousy s terasami v horních podlažích věžových domů ve vysokém standardu Premium. Následovat bude citlivá rekonstrukce památkově chráněných budov. I tady budou byty se zajímavými dispozicemi, ale také obchody, restaurace a další služby. Součástí areálu budou veřejná prostranství plná zeleně, i klidná místa určená k relaxaci.

Předpokládaný termín dokončení prvních bytů je 2Q 2024.

MŮJ BYT, MOJE NUSLE

www.nuselsky-pivovar.com

PENTA
REAL ESTATE

BÝT, SAMOZŘEJMĚ BÝT.

Můžeme být hrdým generálním partnerem
Národního divadla, i když si jinak na nic nehrajeme?
SAMOZŘEJMĚ.

Raiffeisen BANK

Generální partner
Národního divadla